Een correcte weerlegging

Op de Mawlid

dat een dwaling is
voor de schepping

Adam ibn Abbas

EERSTE EDITIE

Inhoudsopgave

Wat is de Mawlid?..9

Definitie...9

Geboortedag...9

Geschiedenis...10

7 redenen voor de ernst van bid'ah..11

De 1ste reden...12

De 2e reden...16

De 3e reden...17

De 4e reden...18

De 5e reden...20

De 6e reden...20

De 7e reden...24

Twee belangrijke fundamenten...25

Het eerste fundament...25

Het tweede fundament..30

De difinitie van bid'ah...32

Een belangrijk principe dat geen enkele lezer dient over te slaan.....34

Wat is een 'goede bid'ah' ?...43

De weerlegging op het concept van 'goede bid'ah'...........................54

De 1ste weerlegging..54

De 2e weerlegging..59

De 3e weerlegging..60

Misvattingen over genoemde argumenten....................................62

De 1ste misvatting: Met de bewoording 'alle' oftwel 'كل' in de hadith wordt niet werkelijk 'alle' bedoeld**..............................62**

De weerlegging daarop...63

De 2e misvatting: Er is een hadith dat bewijst dat er goede innovaties bestaan 70
De weerlegging daarop 71
De 3e misvatting: De hadith is ahaad en wordt daarom niet geacccepteerd **77**
De weerlegging daarop 78
De 4e misvatting: De Mafhoem al Moekhalafah van de hadith duidt op het concept van goede bid'ah **79**
De weerlegging daarop 81
Misvatting: Sahabah hebben geinnoveerd in de religie 85
De weerlegging daarop 86
Misvatting: Umar ibn Khattaab (radi Allaahu anhu) heeft bid'ah als 'goed' aanschouwd 90
De weerlegging daarop 90
Misvatting: Imam Ash-Shafi' heeft bid'ah in twee categorieën ingedeeld 95
De weerlegging daarop 96
Redenen waarom de Mawlid niet toegestaan is 98
De 1ste reden waarom de Mawlid niet is toegestaan 99
De 2e reden waarom de Mawlid niet is toegestaan 108
De 3e reden waarom de Mawlid niet is toegestaan 110
Onjuist gebruikte bewijsteksten in de argumentatie voor Mawlid ... 113
De 1ste onjuiste bewijsvoering: De Profeet ﷺ werd op een maandag geboren en vastte daarom op maandag, dus is dus een basis voor het vieren van zijn geboorte dag **114**
De weerlegging daarop 114
De 2e onjuiste bewijsvoering: De Profeet ﷺ heeft een aqeeqah voor zichzelf geofferd, dit deed hij ﷺ voor zijn eigen geboorte **119**

De weerlegging daarop.. 120
De 3e onjuiste bewijsvoering: Het is aanbevolen om te vasten op de dag van 3Ashurah omdat Musa (alaihi salam) op die dag is gered door Allaah van Fir'aun. Als dat zo het geval is, dan dient dat ook gedaan te worden voor de geboortedag van Profeet**......................................122**
De weerlegging daarop.. 122
De 4e onjuiste bewijsvoering: Het vieren van de Mawlid is een bewijs dat je van de Profeet ﷺ houdt**.. 123**
De weerlegging daarop.. 123
De 5e onjuiste bewijsvoering: Grote geleerden en de meerderheid hebben de Mawlid hebben goedgekeurd**..126**
De weerlegging daarop.. 126
De 6e onjuiste bewijsvoering: Adam (alayhi as-salaam) is geboren op vrijdag, dus is vrijdag daardoor een wekelijkse 'Eid geworden. Hetzelfde zou volgens deze redenering ook gelden voor de geboortedag van de Profeet ﷺ**.. 131**
De weerlegging daarop.. 132
De 7e onjuiste bewijsvoering: Het feit dat de Profeet ﷺ iets niet heeft gedaan, betekent niet dat het haram is**...................................133**
De weerlegging daarop.. 133
De 8e onjuiste bewijsvoering: De Mawlid is onschuldig en een goede innovatie**..135**
De weerlegging daarop.. 135
De 9e onjuiste bewijsvoering: Geen ene geleerde zegt dat houden van een viering haram is, de Mawlid is enkel een onschuldige viering **136**
De weerlegging daarop.. 136
De 10e onjuiste bewijsvoering: De moslims in deze tijd zijn zwak en hebben een viering nodig om hun imaan en geloof te versterken**...... 138**
De weerlegging daarop.. 138

Conclusie van de misvattingen.. 139
Een misvatting rondom de woorden van Ibn Taymiyyah................ 142
Laatste advies...148

بسم الله الرحمن الرحيم

In de einde der tijden verspreid de dwaling zich meer en meer, en wordt het voor de gewone moslim moeilijk om de waarheid te onderscheiden van valsheid. Eén van deze dwalingen waar sommige moslims in zijn vervallen is het vieren van de geboortedag van de Profeet ﷺ. Discussies worden elk jaar gevoerd, misvattingen worden elk jaar verspreid en de waarheid in deze kwestie is voor de oprechte zoekende moslim niet overal te vinden in de Nederlandse taal. Ik voelde me genoodzaakt om bepaalde misvattingen te weerleggen en de waarheid te verduidelijken zodat dit werk een voldoening zal zijn voor de oprechte moslim die oprecht zoekend is naar de waarheid. Ik zal per hoofdstuk gedaitailleerd antwoord proberen te geven met bewijzen. Probeer dit werk te lezen met een oprecht hart, wetende dat je na de dood zal staan voor degene die de hemelen en aarde heeft geschapen, wetende dat je zal worden beoordeeld op jouw woorden, daden en geloofsovertuiging. Voor degenen die niet het hele werk kunnen lezen, kunnen ze kijken naar de inhoudsopgave en de hoofdstukken lezen die hen aantrekken.

Het weerleggen van incorrecte informatie over de Islam valt onder het oprecht adviseren. De intentie van het weerleggen is niet het winnen van een discussie, maar is de beloning die Allaah aan zijn dienaar schenkt.
De Profeet ﷺ heeft gezegd[1]:

وتميط الأذى عن الطريق صدقة

"En het verwijderen van iets schadelijks van de weg is een Sadaqah"

[1] Authentiek overgeleverd door Bukhari en Muslim

Als men beloond wordt voor het verwijderen van iets schadelijks van de weg, laat staan welke beloning men dan zal krijgen voor het verwijderen van bid'ah en dwaling van het rechte pad.

Het zal de gewoonte zijn dat ik de bronnen tussen haakjes vermeld bij de uitspraken. Ik vraag Allaah om dit werk te zegenen en om het van nut te zijn. Het is overgeleverd dat Al Awzaa'i heeft gezegd[2]:

عليك بآثار من سلف وإن رفضك الناس، وإياك ورأي الرجال وإن زخرفوه بالقول، فإن الأمر ينجلي وأنت على طريق مستقيم

"Houd je vast aan de overleveringen van degenen die jou zijn voorgegaan, ook als de mensen je afwijzen. En pas op voor de meningen van mensen, ook al versieren zij deze met mooie woorden. Uiteindelijk zal de zaak duidelijk worden, terwijl jij je op een recht pad bevindt."

Weet dat dit verslag niet jouw redding is; jouw redding ligt bij Allaah. Geen argument, geen boek en geen geleerde kan jou leiden, dit is iets waar enkel Allaah toe in staat is. Dit verslag kan slechts een aanleiding oftewel een "sabab" zijn voor jouw leiding. Daarom is het eerste waarmee je dient te beginnen, Allaah, de Verhevene, vragen om leiding en Hem vragen om je te beschermen tegen dwaling.

[2] Overgeleverd door Al Khateeb al Baghdaadi in Sharaf Ashaab al-Hadith, Al Ajurri in Kitaab Ash-Sharee'ah, Al Bayhaqi in al Madkhal en ibn AbdelBarr in Jami' Bayaan

Jullie broeder,
Adam ibn Abbas.

Voor vragen of typefouten
Email: adam.ibn.abbas1@gmail.com

Wat is de Mawlid?

Definitie

De Mawlid is het vieren van de geboortedag van de Profeet ﷺ dat jaarlijks plaatsvindt op de islamitische kalender, de 12e van Rabee' al Awwal. Sommigen zullen een iets bredere definitie geven namelijk: momenten van gedenkingen van de geboorte van de Profeet ﷺ gedurende de maand Rabee' al Awwal. Mensen houden bijeenkomsten om Allaah te gedenken, het leven van de Profeet ﷺ te bestuderen en stil te staan bij de gunst die Allaah de mensheid heeft geschonken, namelijk de Profeet ﷺ.

Geboortedag

Betreft de geboorte van de Profeet ﷺ, er is geen meningsverschil dat de Profeet ﷺ is geboren in het jaar van de olifant[3], en bijna geen meningsverschil dat de Profeet ﷺ is geboren in Rabi' al awwal. Welke dag precies in de maand Rabi' al Awwal, is een grote discussie onder de geleerden. Al Munaawi (In zijn boek futahaat as subhaaniyyah) noemt 8 meningen en vermeldt vervolgens dat de meerderheid van de geleerden zeggen dat de Profeet ﷺ is geboren op de 2e dag van Rabi' al Awwal. Ibn hajar daarentegen noemt dat de meeste ahadith duiden dat zijn geboortedag op de 8ste rabi al awwal is. Ongeacht hebben we <u>geen duidelijke correct bewijs</u> dat de 12e dag werkelijk de geboortedag is van de Profeet ﷺ. Wat we daarentegen wel zeker weten is dat er geen meningsverschil onder de geleerden (Genoemd door as Suhayli) is dat de 12e dag van Rabi al awwal de sterfdag is van de Profeet ﷺ; en dat is juist

---

[3] Dit wordt zo genoemd omdat er vroeger geen jaartellingen waren, dus koppelden ze jaartellingen aan gebeurtenisen.

de dag waarop mensen de viering van de Mawlid houden, moge Allaah ons daarvan beschermen.

Geschiedenis

Onder de geleerden en historici lopen de opvattingen uiteen over de vraag wie als eerste de Mawlidviering heeft ingevoerd. Zo vermeldt Al-Miqrizi in zijn boek *Al-Khutat*[4] dat de eersten die dit invoerden de Oebaydiyyun (de Fatimiden) waren, een Rafidische sekte, die niet tot de soennitische moslims behoort, in de 4e eeuw na de hidjra. De viering was destijds echter niet algemeen bekend onder de soennieten en had weinig invloed op hen, Mede doordat veel geleerden de Fatimiden scherp bekritiseerden en hen zelfs als ongelovigen verklaarden, aangezien zij tot de sjiitische sekte behoorden.

Andere geleerden, zoals Al-Shawkaani en Al-Suyuti, noemen daarentegen dat Al-Mudhaffar Abu Sa'eed al-Ayyoebi uit de 7e eeuw na de hidjra de eerste was die de Mawlid invoerde. Beide opvattingen kunnen bovendien met elkaar worden verzoend: het is mogelijk dat de Fatimiden de viering eerder hadden ingevoerd, maar dat deze vanwege hun sjiitische achtergrond weinig invloed kreeg onder de geleerden en moslims van Ahl al-Sunnah, terwijl de invoering door Al-Mudhaffar al-Ayyoebi later wel invloed had op sommige soennieten en daardoor breder bekend werd. Hiermee hebben we beide opvattingen met elkaar verzoend: enerzijds de opvatting dat de Fatimiden als eersten de Mawlidviering hebben ingevoerd, en anderzijds de opvatting dat Al-Mudhaffar de eerste was.

---

[4] Ook vermeld hij dit zijn boek Al-Mawaa'idh wal I'tibaar be dhikr Al-Khutat wal Aathaar

Ik zou graag duidelijk willen stellen dat zowel de geleerden die de Mawlid verdedigen als degenen die deze afkeuren het erover eens zijn dat de Mawlid niet bestond ten tijde van de Profeet ﷺ, de Sahabah, noch 10 Sahabah die Jannah zijn beloofd, noch de Sahabah van Ahlul Badr, noch in de tijd van de imams van de vier wetscholen. Hoe kan je welniet denken dat de Mawlid goed is, en dat deze nobele metgezellen en degenen na hen die zich dag en nacht haastten om aanbidding te doen, maar niet de Mawlid hebben gevierd?!

Degenen die dit expliciet hebben vermeld, zijn onder anderen al Faakihani al-Maliki in zijn risalah over de Mawlid, Ibn Hajar al-Shafii, al-Sakhawi al-Shafi', al-Suyuti al-Shafi', Abu Zur'ah al-Iraqi al-Shafi' en Ibn Taymiyyah in *al-Iqtida* en *Majmo Al Fatawa*. Zij stellen allen dat deze viering niet in de tijd van de Salaf voorkwam.

Al-Shawkaani noemt zelfs dat de geleerden hier een consensus over hebben, dat de viering van de Mawlid in die periode niet bestond.

7 redenen voor de ernst van bid'ah

Voordat we duiken in de kwestie 'is het vieren van de Mawlid een bid'ah?', is het eerst belangrijk om te begrijpen wat de ernst van bid'ah is en dat dit een kwestie is waar niet gemakzuchtig over gedaan mag worden. Hieronder zijn enkele redenen genoemd waarom bid'ah zo ernstig is.

De 1ste reden voor de ernst van bid'ah: Bid'ah is erger dan grote zondes

De reden hiervoor is dat bij het verrichten van een innovatie men denkt dat hij goed bezig is, wat ertoe leidt dat hij geen berouw verricht noch vergeving vraagt.
Betreft degene die een grote zonde begaat, hij weet dat de zonde slecht en kwaadaardig is. Hij zal strijden tegen de zonde om ermee te stoppen en er zal een dag zijn dat hij wellicht berouw toont en stopt met de zonde. Bij bid'ah is dit niet het geval, men denkt dat het iets goed is waardoor hij niet van plan zal zijn om te stoppen met de bid'ah .

Sufyan Ath-Thawri zei[5]:

البدعة أحب إلى إبليس من المعصية، المعصية يُتاب منها والبدعة لا يُتاب منها
"De innovatie is geliefder bij Iblees dan de zonde, van een zonde wordt berouw getoond, maar van een innovatie wordt geen berouw getoond"

Ibn Taymiyyah zegt[6]:

ولهذا كان السلف يقولون: البدعة أحب إلى إبليس من المعصية؛ لأن المعصية يتاب منها والبدعة لا يتاب منها

“Daarom zeiden de Salaf: De innovatie is geliefder bij Iblees dan de zonde, omdat van een zonde berouw wordt getoond, terwijl van een innovatie geen berouw wordt getoond.”

[5] overgeleverd door Al-Laalikaa'ee in Sharh usool al i’tiqaad, Al-Bayhaqi in zijn boek shu’ab al imaan en Abu Noe’aym in al hiliyah
[6] Dar ta’aaroed

Ibn Qayyim zegt[7]:

فلا تتحقق التوبة منه إلا بالتوبة من البدع وأنى بالتوبة منها لمن لم يعلم أنها بدعة أو يظنها سنة

"Dus zijn berouw is pas 'werkelijk' als hij berouw toont van de innovaties (en daaar afstand van neemt). Maar hoe kan hij daar berouw verrichten als hij niet weet dat het een innovatie is, of denkt dat het een Sunnah is?"

Daarom zei[8] Shaykh Muqbil:

والقيام بالاحتفال بالمولد أعظم من ارتكاب الكبائر

"Het vieren van de Mawlid is erger dan het begaan van grote zonden."

Imam Ahmed werd gevraagd[9] over wat er is overgeleverd van de Profeet[10]:

سئل الامام أحمد (رضي الله عنه) عن ما روي عن النبي صلى الله عليه وسلم: أن الله احتجر التوبة عن كل صاحب بدعة وحجر التوبة إيش معناه؟ قال أحمد: لا يوفق، ولا ييسر صاحب بدعة

---

[7] Madaarij salikeen
[8] In een van zijn lessen.
[9] Ghidhaa al-albaab sharh manzoomat al-aadaab
[10] At-tabaraani in al Awsat en al-Bayhaqi in shu'ab al imaan. Het is door al-Albani Authentiek verklaard, hoewel er onder geleerden discussie bestaat over de authenticiteit.

"Allaah heeft het berouw onthouden van iedere persoon van innovatie."

Imam Ahmed werd gevraagd: "Wat betekent het dat het berouw is onthouden?"

Ahmed antwoordde: "Hij krijgt geen succes en het wordt hem niet gemakkelijk gemaakt om berouw te tonen."

De overleveringen waarin wordt vermeld dat Allaah het berouw van degene die innoveert niet accepteert, betekenen niet dat Allaah hem niet zal vergeven als hij oprecht berouw verricht. Allaah accepteert namelijk het berouw van iedere zonde.

Ibn Taymiyyah zegt[11]:

وهذا القول الجامع بالمغفرة لكل ذنب للتائب منه - كما دل عليه القرآن والحديث هو الصواب عند جماهير أهل العلم

"En deze omvattende uitspraak, dat iedere zonde door oprecht berouw vergeven wordt is, zoals de Koran en de hadith aangeven, de juiste opvatting volgens de meerderheid van de geleerden."

En hij zegt[12] ook:

فإن الله قد بين في كتابه وسنة رسوله أنه يتوب على أئمة الكفر الذين هم أعظم من أئمة البدع

[11] Majmo Al Fatawa
[12] Majmo Al Fatawa

“Want Allaah heeft in Zijn Boek en in de Sunnah van Zijn Boodschapper duidelijk gemaakt dat Hij berouw schenkt aan de leiders van ongeloof, die nog erger zijn dan de leiders van innovaties.”

Allaah accepteert dus ook het berouw van de leiders van innovatie als ze oprecht berouw verrichten.

De overleveringen over dit onderwerp betekenen daarentegen dat het de innovator simpelweg niet lukt om berouw te verrichten, omdat hij niet inziet dat de innovatie fout is. Hij verricht een innovatie en denkt tegelijkertijd dat hij daarmee Allaah aanbidt en Hem gehoorzaamt.

Het punt dat we wilden maken is staande, dat we niet over deze kwestie gemakzuchtig mogen praten. Het is dus niet gepast om bijvoorbeeld te beweren dat de Mawlid geen bid'ah is, of dat we deze kwestie maar aan de kant moeten schuiven omdat het tot verdeeldheid zou leiden.

Laat je persoonlijke wens naar eenheid je er niet toe brengen om iets wat onjuist is goed te keuren. Wees hier dus voorzichting mee.

De 2e reden voor de ernst van bid'ah: Bid'ah gaat over de religie van Allaah

Het introduceren van innovaties in de islam komt neer op het spreken over de religie van Allaah zonder kennis en daarmee het toeschrijven aan Allaah van zaken waarvoor geen bewijs bestaat. Spreken over Allaah zonder kennis is als het liegen over Allaah. Dit is haram en blijft onder alle omstandigheden haram. Dit verschilt van zaken zoals varkensvlees, dat in

normale omstandigheden haram is, maar in een situatie van noodzaak toegestaan kan worden wanneer iemand dreigt te verhongeren.

Allaah de Verhevene zegt[13]:

ولا تقولوا لما تصف ألسنتكم الكذب هذا حلال وهذا حرام لتفتروا على الله الكذب إن الذين يفترون على الله الكذب لا يفلحون

“En zegt niet door de leugen die jullie tongen beschrijven: "Dit is toegestaan en dat is verboden," om over Allaah een leugen te verzinnen.”

Ibn Kathir zegt[14]:

قال ابن كثير: ويدخل في هذا كل مَن ابتدع بدعة ليس له فيها مُسْتَنَد شرعي
“Hieronder valt iedereen die een innovatie introduceert waarvoor hij geen islamitisch bewijs heeft.”

Ibn Qayyim zegt[15]:

فهذا القول على الله بغير علم أعظم المحرمات عند الله وأشدها إثما، فإنه يتضمن الكذب على الله، ونسبته إلى ما لا يليق به، وتغيير دينه وتبديله

---

[13] Surah An-Nahl, ayaah 116
[14] Tafsir Ibn Kathir
[15] Madaarij al-salikeen

“Deze 'uitspraak zonder kennis over Allaah' behoort tot de grootste verboden zaken en de zwaarste zonden bij Allaah. Het houdt namelijk in dat men over Allaah liegt, Hem iets toeschrijft wat niet bij Hem past en Zijn religie verandert en verdraait.”

Kortom, spreken zonder kennis over de religie is een ernstige en gevaarlijke zaak en een uitgebreid onderwerp dat elders behandeld dient te worden.

De 3e reden voor de ernst van bid'ah: Bid'ah ontkent de ayaah waar Allaah zegt dat Hij de Islam heeft voltooid

Allaah de Verhevene zegt[16]:

اليوم أكملت لكم دينكم وأتممت عليكم نعمتي ورضيت لكم الإسلام دينا

“Vandaag heb Ik de religie voor jullie voltooid en Mijn gunst voor jullie volmaakt en heb de Islam voor jullie als godsdienst gekozen.”

Degene die een bid'ah innoveert in de islam, spreekt deze ayaah tegen. Alsof hij met zijn daden zegt: “dit ontbrak nog in de religie”.

[16] Surah al Maa’idah, ayaah 3

De 4e reden voor de ernst van bid'ah: Bid’ah houdt in dat men beweert dat de Profeet ﷺ de religie niet volledig heeft overgeleverd

Dit komt doordat een bid'ah een nieuwe zaak is die later, na de tijd van de Profeet ﷺ in de religie is geïntroduceerd. Voorwaar, er is geen goedheid behalve dat de Profeet ﷺ ons daarnaar heeft geleid, en er is geen slechtheid behalve dat hij ﷺ ons daartegen heeft gewaarschuwd. Bij het innoveren en toevoegen aan de islam, zeg je eigenlijk dat de Profeet ﷺ niet alle aanbiddingen en alle goedheid aan ons heeft geleerd. De Profeet ﷺ heeft gezegd[17]:

إنه لم يكن نبي قبلي إلا كان حقا عليه أن يدل أمته على خير ما يعلمه لهم، وينذرهم شر ما يعلمه لهم

“Voorwaar, er was geen profeet vòòr mij behalve dat het zijn plicht was om zijn gemeenschap te wijzen op de goedheid die hij voor hen kende en hen te waarschuwen voor de slechtheid die hij voor hen kende.”

Imam Malik zegt[18]:

من ابتدع في الإسلام بدعة يراها حسنة فقد زعم أن محمدا ﷺ خان الرسالة

“Wie een bid'ah in de islam introduceert en deze als goed beschouwt, beweert daarmee dat Muhammad ﷺ zijn boodschap niet volledig heeft overgebracht.”

---

[17] Authentiek overgeleverd door Muslim

[18] Al i’tisaam

Wees oprecht en vraag jezelf af: kan er werkelijk een manier zijn om Allaah te aanbidden met een daad die de Profeet ﷺ ons niet heeft geleerd en zelf nooit heeft verricht?

Wat de Mawlid betreft, de Profeet ﷺ was 23 jaar lang profeet en gedurende die hele periode ontving hij openbaring. Hij heeft ons alles geleerd wat wij nodig hebben om Allaah te aanbidden. Zijn geboortedag keerde jaarlijks en hij had alle gelegenheid om ons uit te leggen dat de Mawlid een correcte vorm van aanbidding is, toch heeft hij ons dat nooit uitgelegd.

Vraag jezelf daarom eerlijk af: kan er werkelijk goedheid zitten in een zaak waar de Profeet ﷺ ons nooit naar heeft gewezen? De Profeet ﷺ heeft ons juist gewaarschuwd naar het verrichten van daden waar hij ons nooit op heeft gewezen.

De Profeet ﷺ heeft ons zelfs uitgelegd hoe wij ons na het toiletteren moeten reinigen en hoe vaak wij ons moeten vegen. Als hij ons zelfs zulke details heeft geleerd, zou hij ons dan niet hebben geleerd hoe wij onze liefde voor hem moeten tonen door middel van een jaarlijkse Mawlidviering, als dat werkelijk een goede daad was?

Als je hier oprecht over nadenkt, zou ik mijn betoog eigenlijk al op dit punt kunnen beëindigen. Voor iemand die oprecht naar de waarheid zoekt, zou dit punt op zichzelf al voldoende moeten zijn.

De 5e reden voor de ernst van bid'ah: Bid'ah is een oorzaak voor verwarring in de Ummah

Bid'ah mengt waarheid met valsheid waardoor het voor de gewone moslimleek moeilijker in te zien is dat het slecht is, integenstelling tot zondes, daarbij weet de vrome als de dwaze dat het slecht is.

De 6e reden voor de ernst van bid'ah: De Salaf (de vrome voorgangers) benadrukte voordurend de ernst van bid'ah

De Salaf (de generatie van de metgezellen tot de tabi' tabi'een) hielden zich meer bezig met het weerleggen van bid'ah dan het weerleggen van christenen en joden. Dit komt doordat het gevaar van bid'ah groter is. De schadelijke gevolgen van bid'ah hebben namelijk meer invloed op moslims dan de dwalingen van ongelovigen. Iedere moslim weet in principe dat de overtuigingen van joden en christenen niet correct zijn, maar niet iedere moslim herkent een bid'ah als iets verkeerds. Een bid'ah kan iemand juist als iets goeds voorkomen, waardoor hij erin kan vervallen zonder te beseffen dat het een dwaling is.

Daarom is het gevaar van bid'ah groter voor de moslims. Om die reden besteedden de vrome voorgangers meer aandacht aan het weerleggen van innovaties dan voor het weerleggen van joden en christenen.

Hier zijn enkele uitspraken van de vrome voorgangers die de ernst van bid'ah aankaarten:

‘Ammaar ibn Roe’aybah (radiya Allaahu anhu) zag Bishr ibn Marwān op de minbar (verhoogde preekstoel) terwijl hij beide handen ophief (bij de dua) en vervolgens zei[19]:

رأى بشر بن مروان على المنبر رافعا يديه. فقال: قبح الله هاتين اليدين. لقد رأيت رسول الله صلى الله عليه وسلم ما يزيد على أن يقول بيده هكذا. وأشار بإصبعيه المسبحة.

“Moge Allaah deze beide handen vervloeken. Ik heb de Boodschapper van Allaah ﷺ niet meer zien doen dan dit met zijn hand.” Vervolgens wees hij met zijn wijsvinger.

‘Ammaar ibn Roe’aybah was een metgezel van de Profeet ﷺ. Kijk hoe streng hij de geïnnoveerde handeling van de imam afkeurde. Het behoort namelijk niet tot de Sunnah dat de imam tijdens de khutbah op de minbar beide handen opheft. Wanneer hij dua doet, dient hij met zijn vinger te wijzen. Toen een imam hiervan afweek en een nieuwe handeling introduceerde, werd dit door 'Ammaar op zeer duidelijke wijze afgekeurd.

Abu Idris al-khawlani zei[20]

لأن أرى في المسجد نارا لا أستطيع إطفاءها أحبّ إليّ من أن أرى فيه بدعة لا أستطيع تغييرها

“Het is bij mij geliefder om in de moskee een vuur te zien dat ik niet kan blussen, dan dat ik daarin een innovatie zie die ik niet kan veranderen.”

---

[19] Authentiek overgeleverd door Muslim en anderen
[20] Al-ibaanah al Kubrah en al i’tisaam

Abu Idris was een nobele geleerde die meerdere metgezellen heeft ontmoet. Hij werd geboren in 8 AH en behoorde daarmee tot de vroege generatie geleerden die de islam rechtstreeks van de metgezellen hebben overgeleverd. Hoe dichter een geleerde bij de tijd van de Profeet ﷺ en zijn metgezellen stond, des te dichter hij bij de oorspronkelijke en zuivere vorm van de islam stond.

Probeer de onderstaande citaten goed te overpeinzen.
Ahmed ibn Yoenoes zei[21] over Ahmed ibn Saalih:

جالسته عشرين سنة ، ما رأيته رفع رأسه إلى السماء ، ولا ذكر الدنيا

"Ik heb twintig jaar met hem samengezeten; ik heb hem nooit zijn hoofd naar de hemel zien opheffen, noch heb ik hem ooit over het wereldse leven horen spreken."

Ahmed ibn Yoenoes prijst Ahmed ibn Salih en noemt dat hij heel erg vroom was. Hij was zo veel bezig met het aanbidden van Allaah en zo erg gefocust dat Ahmed zijn hoofd nooit zien opheffen naar de lucht. Daarnaast heeft hij hem nooit over het wereldse leven horen praten.

Maar Ahmed ibn Saalih had een probleem; namelijk hij was van mening dat het toegestaan was om tegen de moslimleider in opstand te komen. Adh-Dhahabī vermeldt dat hij zelf niet daadwerkelijk in opstand is gekomen; dus dit is slechts zijn overtuiging. Daarnaast verrichtte hij het jumuʿah gebed niet achter hen.

---

[21] Siyar an Nubala

Dit was de reden waarom Ahmed ibn Yunus het volgende over hem heeft gezegd:

لو لم يولد الحسن بن صالح كان خيرا له ; يترك الجمعة ، ويرى السيف

“Als al-Hasan ibn Salih niet geboren was, zou dat beter voor hem zijn geweest. Hij liet het vrijdaggebed na en was van mening dat het zwaard (gewapende opstand) toegestaan was.”

Ook Ahmed ibn Hanbal en Sufyan ath-Thawri verklaarden hem tot een innovator, ondanks zijn vroomheid, grote kennis en het feit dat hij op veel punten overeenkwam met Ahlus-Sunnah. De reden dat de geleerden zo streng over hem oordeelden, was dat hij in een innovatie was vervallen die in strijd was met de principes van de Salaf (vrome voorgangers) en afweek van hun weg.

Er zijn hierover talloze uitspraken van de vroegere geleerden overgeleverd. Sterker nog, er zijn zelfs boeken die specifiek zijn samengesteld om de uitspraken van de vrome voorgangers over bid'ah te verzamelen, en die de ernst en het gevaar ervan duidelijk benadrukken.

De 7e reden voor de ernst van bid'ah: Degene die zaken innoveert zal niet drinken vanuit de Hawd op de dag des oordeels

Het is overgeleverd op het gezag van Anas ibn Malik dat de Profeet ﷺ heeft gezegd[22]:

ليردن علي الحوض رجال ممن صاحبني ، حتى إذا رأيتهم ورفعوا إلي اختلجوا دوني ، فلا أقولن: أي رب أصيحابي أصيحابي ، فليقالن لي: إنك لا تدري ما أحدثوا بعدك

“Er zullen mensen die mij vergezelden (mijn metgezellen) naar mij toe komen bij de Hawd. Wanneer ik hen zie, worden ze bij mij weggehaald. Dan zeg ik: ‘O mijn Heer, mijn metgezellen!’ Dan wordt tegen mij gezegd: ‘Jij weet niet wat zij na jou hebben geinnoveerd.’”

Badr-Deen Al ‘Ayni zegt[23] in zijn uitleg van deze hadith:

وجميع أهل البدع والظلم والجور داخلون في معنى هذا الحديث

“En alle mensen van de innovaties, onrecht en onderdrukking vallen onder de betekenis van deze hadith.”

Wanneer men wordt bestempeld als Ahlul-bid'ah, oftewel de mensen van innovatie, verschilt van bid'ah tot bid'ah. Dit is echter niet de plaats om daar uitleg over te geven.

---

[22] Authentiek overgeleverd door Bukhari en Muslim

[23] ‘Umdah Al qaar’i

Twee belangrijke fundamenten

Ik zou de lezer graag willen herinneren van een aantal belangrijke fundamenten dat hem zal helpen om waarheid van valsheid te onderscheiden.

Het eerste fundament

Hetgene wat verplicht voor ons is om te volgen is de Koran en de Sunnah.

Allaah heeft ons opgedragen om terug te gaan naar de Profeet ﷺ in zaken van oneenigheid, Allaah zegt[24]:

فإن تنازعتم في شيء فردوه إلى الله والرسول إن كنتم تؤمنون بالله واليوم الآخر ذلك خير وأحسن تأويلا

"(En) als jullie over iets van mening verschillen, keer dan terug tot Allaah en Zijn Boodschapper, als jullie in Allaah en de Laatste Dag geloven. Dat is beter en gepaster voor de laatste bepaling."

[24] Surah An Nisaa, ayaah 59

Ibn Kathir noemt[25] in zijn tafsir van deze Ayaah:

قال مجاهد وغير واحد من السلف: أي إلى كتاب الله وسنة رسوله؛ وهذا أمرٌ من الله -عز وجل- بأنَّ كل شيء تنازعَ الناسُ فيه من أصول الدين وفروعه أن يُردَّ التنازُع في ذلك إلى الكتاب والسُّنة

"Mujahid en meerdere geleerden van de Salaf hebben gezegd: "Dat wil zeggen: naar het Boek van Allaah en de Sunnah van Zijn Boodschapper."

Dit is een bevel van Allaah, de Almachtige, dat alles waarover de mensen van mening verschillen, zowel wat betreft de fundamenten als de vertakkingen van de religie, moet worden teruggebracht naar het Boek en de Sunnah."

Allaah zegt[26] in de Koran:

اتبعوا ما أنزل إليكم من ربكم ولا تتبعوا من دونه أولياء قليلا ما تذكرون

"Volg dan hetgeen aan jullie is neergezonden van jullie Heer en volg buiten Hem geen leiders. Weinig is het dat jullie je laten vermanen."

Ash-Shanqeeti zegt[27] over deze ayaah:
هو القرآن والسنة المبيِّنة له؛ لا آراء الرجال

"Dat zijn de Koran en de Sunnah die deze verduidelijkt, en niet de meningen van mensen."

---

[25] Tafsir ibn Kathir
[26] Surah Al 'Araaf, ayaah 3
[27] Tafsir Adwaa Al Bayaan

Weet beste lezer, dat als men wordt opgeroepen naar het volgen van de Koran en Sunnah, en men geneigd is om daarvan af te wijken, deze afwending bekritiseerd is in de Koran.

Allaah, de Verhevene, zegt[28]:

وإذا قيل لهم تعالوا إلى ما أنزل الله وإلى الرسول رأيت المنافقين يصدون عنك صدودا

"En wanneer tegen hen wordt gezegd: "Kom tot wat Allah heeft neergezonden en tot Zijn Boodschapper," zie jij dat de hypocrieten zich weerzinnig van je afkeren."

Ash-Shanqeeti zegt[29] over deze ayaah:

فدلَّت هذه الآية الكريمة أنَّ من دُعي إلى العمل بالقرآن والسنة وصَدَّ عن ذلك، أنه من جملة المنافقين؛ لأنَّ العبرة بعموم الألفاظ لا بخصوص الأسباب

"Dit edele vers laat zien dat degene die wordt opgeroepen om volgens de Koran en de Sunnah te handelen, maar zich daarvan afwendt, tot de hypocrieten behoort. Want de betekenis wordt bepaald door de algemeenheid van de bewoordingen en niet door de specifieke aanleiding."

[28] Surah An-Nisaa, ayaah 61
[29] Tafsir Adwaa Al Bayaan

Imam Al Ajurri zegt[30]:

فرض على الخلق طاعته -صلى الله عليه وسلم- في نيف وثلاثين موضعا من كتابه عز وجل

"De gehoorzaamheid naar de Profeet ﷺ is verplicht gesteld op de schepping op meer dan 30 plekken in Zijn boek (de Koran), de Almachtige."

Ibn Taymiyyah zegt[31]:

قال الإمام أحمد في رواية الفضل بن زياد: نظرت في المصحف فوجدت طاعة الرسول -صلى الله عليه وسلم- في ثلاثة وثلاثين موضعا

"Imam Ahmed zei in een overlevering van al-Fadl ibn 'Iyaad: 'Ik heb in de Mushaf gekeken en heb daarin op 30 plaatsen de gehoorzaamheid aan de Boodschapper ﷺ aangetroffen.'"

Als jou duidelijk wordt wat de waarheid is, is het niet toegestaan om deze waarheid te laten en te gaan naar de meningen van de mensen. Weet dat het blindvolgen van een geleerde op het moment dat jij de waarheid herkent, niet is toegestaan per consensus van de geleerden.

Ibn Taymiyyah zegt[32]:

---

[30] Kitaab Ash-Sharee3ah

[31] Majmo Al Fatawa

[32] Majmo Al Fatawa

من تبين له في مسألة من المسائل الحق الذي بعث الله به رسوله ثم عدل عنه إلى عادته فهو من أهل الذم والعقاب

"Voor wie in een bepaalde kwestie de waarheid duidelijk is geworden die Allaah met Zijn Boodschapper heeft gezonden, maar daar vervolgens van afwijkt en terugkeert naar zijn gewoonte, behoort tot degenen die berisping en bestraffing verdienen."

Hij zei[33] ook:

اتفق العلماء على أنه إذا عرف الحق لا يجوز له تقليد أحد في خلافه

"De geleerden zijn het erover eens dat wanneer iemand de waarheid kent, het niet voor hem is toegestaan om iemand te volgen in wat anders dan dat."

Bovendien al Imam Ash-Shafi' zegt[34]:

أجمعَ الناس على أنَّ من استبانت له سُنَّةٌ عن رسول الله ﷺ لم يكن له أن يدَعَها لقول أحدٍ من الناس

"De mensen zijn het erover eens dat degene voor wie een Sunnah van de Boodschapper van Allaah ﷺ duidelijk is geworden, deze niet mag verlaten vanwege de uitspraak van iemand."

Dit fundament heb ik genoemd om de deur te sluiten dat als men jou bewijzen presenteert uit de Koran en Sunnah, dat het geen enkele optie is

[33] Majmo Al Fatawa
[34] I'laam al moeqi'een

voor jouw om je rug te keren naar deze bewijzen met als argument 'mijn shaykh zegt iets anders' of 'grote geleerden zeiden wat anders'. Het gaat immers om het bewijs.

Het tweede fundament

De basisregel aangaande wereldse zaken is dat het is toegestaan, en de basisregel aangaande religieuze zaken is dat het verboden is.

Dit houdt in dat men bewijs nodig heeft om aan te tonen dat iets uit wereldse zaken haram is, en niet andersom. Evenzo is er bewijs nodig om aan te tonen dat een bepaalde daad van aanbidding in de islam voorgeschreven en toegestaan is. Dit is dus precies het tegenovergestelde van de regel aangaande wereldse zaken.

Voorbeelden zullen deze basisregels verduidelijken in shaa Allaah:

De vraag: 'Zijn appels eten toegestaan?', 'Is fietsen toegestaan?', 'Is hardlopen toegestaan?' Het is hiervoor incorrect om bewijs te zoeken dat deze zaken toegestaan zijn, integendeel, de basisregel aangaande alle wereldse zaken is:

"Alles is toegestaan, behalve als er bewijs is dat het haram is."

Bij religieuze zaken is dit precies andersom! Daarvoor geldt de regel:

“Alles is niet toegestaan in de Islam behalve als er bewijs is dat we deze aanbidding mogen doen.”

Voorbeeld:
‘Mogen wij 5 rakat dohr bidden?’, ‘Mogen wij 2x per jaar Hajj doen?’, ‘Mogen 2 dagen achterelkaar vasten?’. Het is fout om te zeggen, ‘zolang er nergens staat dat het niet mag, is het toegestaan’. Het is juist andersom, deze vormen van aanbiddingen, en alle andere vormen van aanbiddingen zijn niet toegestaan om te verrichten behalve als je bewijs hebt dat dit bewijs is voorgegeschreven en dat de Islam met deze aanbidding is gekomen. Bij het verrichten van aanbidding kunnen wij enkel hetgeen volgen wat Allaah en de Profeet aan ons hebben uitgelegd, want enkel zij kunnen aan ons uitleggen hoe wij de tevredenheid van Allaah kunnen verkrijgen.

Dit is volkomen logisch; je zou het kunnen vergelijken met een cadeau. Als men iemand een cadeau wil geven, focust men zich op wat degene die het cadeau ontvangt leuk vindt. Het zou vreemd zijn als iemand een cadeau zou kopen dat hij zelf leuk vindt, maar niet degene aan wie hij het geeft. Hetzelfde met aanbidding, wij kunnen niet zomaar aanbiddingen innoveren omdat wij het fijn vinden of ons daardoor goedvoelen, maar wij dienen enkel en alleen aanbiddingen te verrichten waar Allaah tevreden over is en die Hij heeft voorgeschreven en aan ons heeft uitgelegd. Als je wel aanbiddingen innoveert ben je zelfs vervallen in een zonde, je hebt dan namelijk iets toegevoegd aan de religie van Allaah wat er niet bij hoort.

De difinitie van bid'ah

Om te kunnen beoordelen of iets een bid'ah (innovatie) is, moet eerst duidelijk zijn wat precies met bid'ah (innovatie) wordt bedoeld.

De definitie: "Alles wat de Profeet ﷺ niet heeft gedaan is bid'ah" is namelijk te algemeen en vrij scheef. Een scheve definitie leidt tot problemen, omdat men dan kan tegenwerpen: "Heeft de Profeet ﷺ ooit bepaalde fruit gegeten? Zo niet, is dat dan ook bid'ah." Of: "Heeft de Profeet ﷺ ooit gebedstijdskalenders gebruikt? Zijn gebedstijdkalenders dan ook bid'ah?" Omdat geen enkele moslim de bovenstaande zaken als bid'ah zal bestempelen, wordt men indirect gedwongen tot de conclusie dat het idee van "goede bid'ah" bestaat. Puur om te ontkomen aan het oordeel dat de boven genoeme zaken bid'ah zijn. Zo zie je hoe een scheve definitie kan leiden naar dwaling en misvattingen.

De correct definitie van bid'ah wordt zo omschreven als:

'Elke daad die gebruikt wordt als aanbidding die de Profeet en de Sahabah niet als aanbidding hebben genomen.'

Om deze definitie correct toe te passen, moeten twee belangrijke voorwaarden in acht worden genomen die Ibn Taymiyyah noemt in zijn boek Al-'Iqtidaa:

Ten eerste moet de aanleiding of de reden om de daad te verrichten, aanwezig zijn in de tijd van de Profeet ﷺ.

Ten tweede mag er geen belemmering zijn geweest die het verrichten van deze handeling niet mogelijk maakte.

Wanneer beide voorwaarden aanwezig zijn; de reden om de daad te doen aanwezig was in de tijd van de Profeet ﷺ. Evenzo de Profeet ﷺ noch de Sahabah niet belemmerd waren om deze daad te doen, ondanks hun behoefte ervoor. Indien ze deze daad uiteindelijk toch niet hebben verricht, dan is het verrichten ervan een innovatie en een toevoeging aan de religie.

Dit wordt duidelijk aan de hand van het voorbeeld. Het verrichten van de adhaan voor het 'Eid-gebed wordt beschouwd als een bid'ah. Om tot die conclusie te komen, zullen we de twee voorwaarden toepassen.

Ten eerste, de aanleiding en de behoefte om de adhaan te verrichten voor het ''Eid gebed was aanwezig in de tijd van de Profeet ﷺ en zijn metgezellen, namelijk mensen aanroepen tot het ''Eid gebed.

Ten tweede, er was geen enkele belemmering die hen verhinderde om de adhaan verrichten bij het ''Eid gebed.

Ondanks deze 2 principes heeft de Profeet ﷺ noch de Sahabah ooit de adhan verricht voor het ''Eid gebed. In dat geval, als wij wel de adhaan verrichten ervoor, is dat een duidelijke toevoeging aan de religie en zijn we niet alleen afgeweken van de Sunnah maar zijn we ook nog eens vervallen in een innovatie. Weten wij het beter dan de Profeet ﷺ en zijn metgezellen?!

Deze redenering en 2 principes gelden voor elke daad die je wilt nemen als aanbidding.

Deze principes laten ook zien waarom niet alles wat de Profeet ﷺ verlaten niet automatisch een bid'ah is. Het verzamelen van de Koran in één mushaf bijvoorbeeld vond niet plaats tijdens zijn leven ﷺ, maar dat

was omdat de aanleiding daarvoor toen nog niet aanwezig was. Het verzamelen van de Koran in één mushaf werd gedaan uit voorzorg dat de Koran niet zou verloren gaan. De aanleiding was de Slag van Yamamah, toen veel metgezellen die de Koran uit het hoofd kenden, werden vermoord. Dus, de aanleiding voor het verzamelen was de vrees die ontstond na de moord op van sommige Sahabah die de volledige Koran hadden gememorizeerd. Deze reden was niet aanwezig in de tijd van de Profeet ﷺ. Daarom is deze daad geen bid'ah.

Hetzelfde geldt voor het gebruik van een microfoon bij de adhaan. In de tijd van de Profeet ﷺ bestond deze technologie eenvoudigweg niet; er was dus een belemmering die het gebruik ervan onmogelijk maakte. Om die reden wordt het gebruik van een microfoon niet beschouwd als een bid'ah.

Bij het beoordelen van daden is het daarom essentieel om niet alleen te kijken naar de vraag of de Profeet ﷺ iets wel of niet heeft gedaan, maar ook naar de twee voorwaarden die zojuist zijn genoemd.

Een belangrijk principe dat geen enkele lezer dient over te slaan

Als de Profeet ﷺ iets niet heeft gedaan, met de twee genoemde voorwaarden in paragraaf, dan noemen wij dat As-Sunnah at Tarikiyyah (de Sunnah van het nalaten). De Sunnah bestaat namelijk niet alleen uit de handelingen die de Profeet ﷺ verrichtte, maar ook uit religieuze handelingen die hij naliet met de 2 genoemde voorwaarden. Het nalaten

van de Profeet ﷺ is Sunnah netals dat zijn daden Sunnah zijn. Daarom behoort het tot de Sunnah dat er *geen* adhaan wordt verricht voor het ‘Eid-gebed, zoals is uitgelegd in het voorbeeld. Het doen van een As-Sunnah Tarkiyyah om dichterbij Allaah te komen is per definitie een innovatie. Hoe kunnen wij namelijk Allaah aanbidden met een daad waarvan het juist tot de Sunnah behoort om deze na te laten? Dat zou pure dwaling zijn en niet horen tot de islam.

Verschillende geleerden hebben dit principe van ‘As-Sunnah Tarkiyyah’ erkend. Zo gebruikte Muhammad ibn Idris al-Shafi' in zijn boek *Ar-Risalah* argumentatie op basis van het nalaten van de Profeet ﷺ. Dit principe werd later ook besproken door Abu Ishaq al-Ash-Shaatibibi, Ibn Taymiyyah in *Iqtida’ as-Sirat al-Mustaqim*, en Ibn al-Qayyim in onder andere *I‘lam al-Muwaqqi‘in* en *Zad al-Ma‘ad*, evenals andere geleerden.

Het is overgeleverd op het gezag van Anas ibn Malik (radiya Allaahu ‘anhu) dat hij zei[35]:

جاء ثلاثة رهط إلى بيوت أزواج النبي ﷺ، يسألون عن عبادة النبي ﷺ، فلما أخبروا كأنهم تقالوها، فقالوا: وأين نحن من النبي ﷺ قد غفر له ما تقدم من ذنبه وما تأخر؟! قال أحدهم: أما أنا فإني أصلي الليل أبدا، وقال آخر: أنا أصوم الدهر ولا أفطر، وقال آخر: أنا أعتزل النساء فلا أتزوج أبدا، فجاء رسول الله ﷺ فقال: أنتم الذين قلتم كذا وكذا، أما والله إني لأخشاكم لله وأتقاكم له، لكني أصوم وأفطر، وأصلي وأرقد، وأتزوج النساء، فمن رغب عن سنتي فليس مني

[35] Authentiek overgeleverd door Bukhari, Muslim en anderen

"Drie mannen kwamen naar de huizen van de vrouwen van de Profeet ﷺ en vroegen naar zijn aanbidding. Toen zij hierover werden geïnformeerd, vonden zij dit blijkbaar weinig en zeiden:

'Wat een verschil is er tussen ons en de Profeet ﷺ, wiens eerdere en latere zonden door Allaah zijn vergeven!'

Een van hen zei: 'Wat mij betreft, ik zal altijd de hele nacht bidden'

Een ander zei: 'Ik zal overdag vasten en mijn vasten niet verbreken.'

De derde zei: 'Ik zal niets met vrouwen te maken hebben en nooit trouwen.'

Daarop kwam de Profeet ﷺ naar hen toe en zei:

'Zijn jullie degenen die dit en dat hebben gezegd? Bij Allaah, ik ben van jullie degene die Allaah het meest vreest en het meeste ontzag voor Hem heeft. Toch vast ik en verbreek ik mijn vasten; ik bid en ik slaap; en ik trouw met vrouwen. Wie zich afwendt van mijn Sunnah, behoort niet tot mij.'"

Deze drie mannen in de hadith wilden zich meer aan aanbidding wijden dan wat was voorgeschreven en wat zelf door de profeet werd gedaan. Zij redeneerden daarbij: "De zonden van de Profeet ﷺ zijn reeds vergeven, in tegenstelling tot onze zonden; daarom moeten wij ons nog meer inspannen in aanbidding dan de Profeet ﷺ." De Profeet ﷺ keurde dit echter af. Niet alleen bevat dit een sterk bewijs dat wij moeten stoppen waar de Profeet ﷺ is gestopt, maar het bevat ook een bewijs dat het nalaten door de Profeet ﷺ eveneens tot de Sunnah behoort.

Eén van de mannen zei: "Ik zal de hele nacht bidden". De Profeet ﷺ verrichtte weliswaar het nachtgebed, maar hij sliep en rustte ook. Het overschrijden van de grenzen in aanbidding is daarom een vorm van extremisme die geen plaats heeft in de islam. Hetzelfde geldt voor de andere twee mannen, die eveneens de grenzen overschreden in hun aanbidding.

De kern hiervan is dat de Profeet over hen zei "Wie zich afwendt van mijn Sunnah, behoort niet tot mij". Hij ﷺ beschouwde de extra aanbiddingen die de 3 mannen verrichtten als "afwenden van zijn Sunnah" oftewel "nalaten van zijn Sunnah". Als we dit overpeinzen is dit een bewijs voor het concept die we eerder hadden uitgelegd, namelijk "As-Sunnah At Tarkiyyah" oftewel "de Sunnah van het nalaten". Alsof hij tegen ze zei: O degene die extra aanbiddingen verrichtten, jullie hebben mijn Sunnah van het nalaten ervan verlaten.

Ibn Taymiyyah zegt[36]:

ترك رسول الله صلى الله عليه وسلم مع وجود ما يعتقد مقتضيا، وزوال المانع، سنة، كما أن فعله سنة

"Het nalaten van de Profeet ﷺ, waarbij men gelooft dat de aanleiding (voor het verrichten van de daad) aanwezig was, en de belemmering (voor de daad) was weggenomen, is Sunnah, net dat zijn daad Sunnah is."

[36] Iqtidaa siraat al Mustaqeem

Imam Malik zei[37] nadat hij uitlegde dat voor het 'Eid-gebed geen adhaan verricht dient te worden:

سمعت غير واحد من علمائنا يقول: لم يكن في عيد الفطر ولا في الأضحى نداء ولا إقامة، منذ زمان رسول الله صلى الله عليه وسلم إلى اليوم، قال مالك: وتلك السنة التي لا اختلاف فيها عندنا

"Ik heb meer dan één van onze geleerden horen zeggen: 'Er was op Eid al-Fitr en Eid al-Adha geen Adhaan en geen iqamah, vanaf de tijd van de Boodschapper van Allaah ﷺ tot op de dag van vandaag.'

Malik zei: 'En dat is de Sunnah waarover bij ons geen verschil van mening bestaat"

Overpeins zijn woorden "en dat is de Sunnah". Imam Malik noemde het laten van de adhaan voor het 'Eid-gebed 'Sunnah'. Hij indiceert naar het principe die wij zojuist hebben uitgelegd: het nalaten van de Profeet ﷺ is Sunnah netals dat zijn daden Sunnah zijn.

Soortgelijke woorden noemde ibn Qayyim. Hij zei[38] namelijk in de context van het 'Eid-gebed:

كان صلى الله عليه وسلم إذا انتهى إلى المصلى أخذ في الصلاة بغير أذان ولا إقامة، ولا قول: الصلاة جامعة، والسنة: أنه لا يفعل شيء من ذلك

"Wanneer hij ﷺ bij de gebedsplaats aankwam, begon hij direct met het gebed, zonder adhaan en zonder iqamah, en ook zonder de oproep: 'As-salatu jami'ah'. De Sunnah is dat niets van dit alles wordt gedaan."

---

[37] al Muwatta'

[38] Zaad al Ma'aad

Ibn Qayyim noemt duidelijk dat het tot de Sunnah hoort om de Adhaan te laten. Dit behoort tot de Sunnah at-tarkiyyah, de Sunnah van het nalaten.

Tot de voordelen van de As-Sunnah Tarkiyyah, de Sunnah van het nalaten, is dat je het als argument kan gebruiken om een daad van aanbidding af te keuren, zoals de Sahabah dat hebben gedaan.

'Ammaar ibn Roe'aybah (radiya Allaahu 'anhu) zag Bishr ibn Marwān op de minbar[39] terwijl hij beide handen ophief (bij de dua) en vervolgens zei[40]:

رأى بشر بن مروان على المنبر رافعا يديه. فقال: قبح الله هاتين اليدين. لقد رأيت رسول الله صلى الله عليه وسلم ما يزيد على أن يقول بيده هكذا. وأشار بإصبعيه المسبحة.

"Moge Allaah deze beide handen vervloeken. Ik heb de Boodschapper van Allaah ﷺ niet meer zien doen dan dit met zijn hand." Vervolgens wees hij met zijn wijsvinger.

De metgezel 'Ammaar ibn Roe'aybah keurde de daad van Bishr af en beargumenterede zijn afkeuring met de As-Sunnah Tarkiyyah, namelijk "de Profeet ﷺ heeft het niet verricht" (met de 2 principes in achterhoofdhoudend die we eerder hebben behandeld). Dit bewijst dat wij argumenten kunnen onderbouwen met de As-Sunnah Tarkiyyah en dat dit een correct argument is.

---

[39] Minbar (منبر) is de verhoogde preekstoel in een moskee waarop de imam of khatib plaatsneemt of staat om de vrijdagpreek (khutbah) te geven.
[40] Authentiek overgeleverd door Muslim en anderen.

Dit is ook wat de nobele metgezel Abdellah ibn Umar (radiya Allaahu anhu) heeft gedaan. Het volgende is namelijk overgeleverd[41]:

أنَّ رجلًا عطَسَ إلى جنبِ ابنِ عمرَ فقال الحمدُ للهِ والسلامُ على رسولِ اللهِ قال ابنُ عمرَ وأنا أقولُ الحمدُ للهِ والسلامُ على رسولِ اللهِ وليسَ هكذا عَلَّمَنَا رسولُ اللهِ صلَّى اللهُ عليهِ وسلَّمَ علَّمَنَا أن نقولَ الحمدُ للهِ على كلِّ حالٍ

"Een man niesde naast Ibn Umar en zei: "Alhamdoelilah wa salam 'alaa Rasoelillah" (Alle lof behoort toe aan Allaah en vrede zij met de Boodschapper van Allaah).

Ibn Umar zei: "Ook ik zeg: Alhamdoelilah wa salam 'alaa Rasoelillah" (Alle lof behoort toe aan Allaah en vrede zij met de Boodschapper van Allaah). "Maar zo heeft de Boodschapper van Allah ﷺ het ons niet geleerd. Hij heeft ons geleerd om te zeggen (na het niezen): Alhamdoelilah alaa kulli haal."

De salat over de Profeet ﷺ verrichten is op zichzelf een legitieme aanbidding. Maar toen deze man het niezen als aanleiding (sabab) voor deze aanbidding vastlegde, innoveerde hij een "manier van aanbidding" die voorheen niet bestond. Daarom keurde Ibn Umar deze daad af.

Ibn Umar gebruikte het feit dat de Profeet ﷺ iets niet had onderwezen juist als bewijs van zijn afkeuring. Dit laat duidelijk zien dat Ibn Umar het nalaten van de Profeet ﷺ als een zelfstandige vorm van bewijsvoering beschouwde.

---

[41] overgeleverd door At Tirmidhi en Hassan/goed verklaard door Al Albani.

De conversatie tussen Abu Bakr en Umar over het verzamelen van de Koran in één boek bewijst ook dat het nalaten van de Profeet gebruikt kan worden als een bewijs. Abu Bakr twijfelde erg aan het idee van Umar om de Koran te verzamelen. Abu Bakr zei[42] toen tegen Umar:

قلت لعمر كيف تفعل شيئا لم يفعله رسول الله ﷺ

"Ik zei tegen Umar: Hoe kun je iets doen wat de Boodschapper van Allaah ﷺ niet heeft gedaan?"

Abu Bakr onderbouwde zijn afwijzende houding met de het nalaten van de Profeet ﷺ. Dit bewijst nogmaals dat wij een daad kunnen afwijzen met als argument "de Profeet heeft het niet gedaan".

Uiteindelijk heeft Umar toch Abu Bakr overgehaald om de Koran te verzamelen in één boek. Zoals eerder uitgelegd had de verzameling van de Koran een aanleiding, namelijk de voorzorg dat de Koran niet zou verloren gaan. De reden daarvan was de Slag van Yamamah, toen veel metgezellen die de Koran uit het hoofd kenden, werden vermoord. Deze aanleiding was niet aanwezig in de tijd van de Profeet ﷺ waardoor hij de Koran niet heeft verzameld in één boek. Hierdoor is het verzamelen van de Koran in de tijd van de Sahabah geen innovatie.

Dus de reden dat Abu Bakr werd overgehaald keert terug naar de 2 principes die we hebben uitgelegd. De standaardregel is dat als de Profeet ﷺ iets niet heeft gedaan, dat wij dat ook niet dienen te doen. Wanneer echter duidelijk wordt dat de aanleiding voor het verrichten van die daad

[42] Authentiek overgeleverd door Bukhari

tijdens het leven van de Profeet ﷺ niet aanwezig was of dat een belemmering die destijds het verrichten ervan verhinderde inmiddels is weggevallen, dan is het verrichten ervan geen bid'ah, ook al heeft de Profeet ﷺ deze daad niet verricht. Zoals we zien in dit voorbeeld van het verzamelen van de Koran.

Het is daarom onjuist om innovaties goed te praten met het argument: "Goede innovaties zijn toegestaan, omdat de Sahabah iets hebben gedaan wat de Profeet ﷺ niet heeft gedaan, namelijk het verzamelen van de Koran." Deze redenering is onjuist en houdt geen stand, omdat het verzamelen van de Koran een specifieke aanleiding; waarom zou de Profeet iets doen waar geen reden noch aanleiding voor is?

In deze voorbeelden hebben we gezien dat de Sahabah hun afkeuring van bepaalde daden onderbouwden met het nalaten van de Profeet ﷺ. Met andere woorden, zij gebruikten het feit dat de Profeet ﷺ een bepaalde daad niet had verricht als argument voor hun afkeuring ervan. Er zijn meerdere overleveringen waarin de Sahabah dit principe toepassen, maar om het kort te houden hebben we ons beperkt tot enkele voorbeelden.

Wat is een 'goede bid'ah' ?

Zoals eerder is vastgesteld, wordt een handeling als bid'ah beschouwd wanneer de Profeet ﷺ deze niet heeft verricht, terwijl de aanleiding om die handeling te doen aanwezig was in zijn tijd ﷺ en er geen belemmering was om de daad uit te voeren. Een belangrijke kwestie is

echter: wat als er algemene teksten uit de Koran of de Sunnah bestaan die de handeling lijken te ondersteunen?

Degenen die geloven dat er zoiets bestaat als “goede bid'ah” redeneren als volgt:

> “Wanneer een bepaalde daad van aanbidding niet door de Profeet ﷺ is verricht en door niemand van de vroegere generaties, is het inderdaad een innovatie. Maar deze innovatie kan immers als ‘goed’ worden beschouwd wanneer er een algemene ayaah of hadith is die de legitimiteit van de dergelijke aanbidding op een algemene wijze bewijst.”

Enerzijds erkennen zij dus dat het om een innovatie gaat en dat de Profeet ﷺ deze daad niet heeft verricht. Anderzijds bestempelen zij deze innovatie als “goed”, omdat er algemene bewijzen zijn die in algemene zin op deze handeling wijzen. Op die manier noemen zij sommige innovaties “een goede bid'ah” oftewel “bid’atu hasanah”. Wat betreft het innoveren zonder enig bewijs, dit gaat tegen het fundamentele pincipe in die de geleerden hanteren. Zelfs degenen die in het concept van “goede bid'ah” geloven, zullen noemen dat er een bewijs nodig is om een aanbidding te bewijzen. Het probleem zit hem echter in het gebruiken van algemene ayaah of hadith als bewijs om een specifieke daad te legitimeren die de Profeet ﷺ juist heeft nagelaten. Een dergelijke bewijsvoering is incorrect en is juist de manier hoe ontstaat bid'ah in de religie is onstaan.

Om dit concept goed te begrijpen en onder de knie te krijgen, keren we opnieuw terug naar het voorbeeld van de adhaan voor het ‘Eid-gebed. Stel dat iemand als bewijs de volgende ayaah[43] aanhaalt:

[43] Surah Adh-Dhaariyaat, ayaah 55

وذكر فإن الذكرى تنفع المؤمنين

“En blijf dus vermanen, want voorwaar, de vermaning komt de gelovigen ten goede.”

Men zou dan kunnen zeggen:

“De adhaan voor het ‘Eid gebed is immers een vorm van herinnering en vermaning, dus het valt onder de regelgeving van de bovenstaande ayaah. Hoe kan het verrichten van de adhaan voor het ‘Eid-gebed dan een bid'ah zijn, terwijl er een duidelijke ayaah is die aanspoort tot het herinneren en vermanen? Het klopt de adhaan voor het ‘Eid gebed is niet verricht door de Profeet ﷺ, dus is het een bid'ah; maar het is een goede bid'ah omdat we de algemene ayaah als bewijs hebben die ons aanspoort om de adhaan te verrichten voor het ‘Eid gebed. Daarstaat is de adhaan enkel een oproeping is tot het goede.”

Weerlegging op deze misvatting:

Ten eerste, de As-Sunnah Tarkiyyah is een bewijs waarmee rekening moet worden gehouden bij het interpreteren en begrijpen van algemene ayaat en ahadith. Zoals bekend is onder de geleerden, wordt een ayaah of een hadith niet altijd opzichzelf geinterpretereert; ayaat leggen elkaar uit, ahadith leggen elkaar uit en ayaat en ahadith leggen elkaar uit. Het is bekend dat algemene teksten gespecificeerd kunnen zijn door specifieke bewijzen; in dat geval laat een specifiek bewijs zien dat het niet valt onder het algemene bewijs.

Hier is een voorbeeld om dit concept beter te begrijpen:

"Iedereen in de klas staat"

Deze tekst is algemeen en alomvattend.

"Ahmed staat niet"

Deze tekst is specifiek en specificeert de algemene zin. Dit laat zien dat Ahmed niet valt onder de algemene tekst. Dit noemen we 'Takhsees' oftewel specificatie.

In het geval van de algemene ayaah die uitnodigt naar het vermanen en herinneren, deze is gespecificeerd door de Sunnah At tarkiyyah. Dit houdt in dat het verrichten van de adhaan voor het 'Eid gebed niet valt onder de algemeenheid van herinneren en vermanen in de ayaah. Zoals we eerder hebben uitgelegd[44] is het nalaten van de Profeet Sunnah zoals zijn daad Sunnah is. Het nalaten van de Profeet is dus een bewijs, en bewijzen leggen elkaar uit. De vaststelling dat de Profeet en de Sahabah de adhaan voor het 'Eid gebed hebben nagelaten, is een duidelijk bewijs dat deze adhaan niet valt onder de algemeenheid van de ayaah. Daarnaast is het nalaten van de Profeet ﷺ op zichzelf een bewijs die we in acht moeten nemen, aangezien we eerder hebben gezien bij de Sahabah: wanneer zij een bepaalde daad wilden afkeuren, baseerden zij hun afkeuring op het feit dat de Profeet ﷺ de daad niet had verricht.

Wat we zojuist hebben uitgelegd is een stelregel: Een algemene ayaah of hadith kan niet worden gebruikt om een aanbidding te ondersteunen dat de

[44] Pagina 34

Sunnah at-tarkiyyah (het nalaten van de Profeet) tegenspreekt. Dit laat zien dat algemene bewijzen altijd moeten worden begrepen in het licht van de Sunnah.

Algemene bewijzen kunnen niet als bewijs worden gebruikt voor een specifieke situatie waarin de Profeet ﷺ die algemene tekst juist niet heeft toegepast. Als de Profeet ﷺ die daad, ondanks het bestaan van die algemene tekst, niet heeft verricht, hoe kunnen wij diezelfde algemene tekst dan wél als bewijs gebruiken om die daad te verrichten?!"

Ten tweede, elke interpretatie die men uit een algemene ayaah of hadith afleidt, maar die niet bekend was bij de Sahabah, de vrome voorgangers en de vier imams van de wetscholen, is een onjuiste interpretatie. Zij kenden de bewijzen en begrepen deze het best. Wanneer zij een bepaalde daad van aanbidding niet hebben geinterpreteerd uit een algemene ayaah of hadith, dan kunnen wij die interpretatie ook niet nemen.

Ibn AbdelHaadi heeft gezegd[45]:

ولا يجوز إحداث تأويل في آية أو سنة لم يكن على عهد السلف ولا عرفوه ولا بينوه للأمة؛ فإن هذا يتضمن أنهم جهلوا الحق في هذا، وضلوا عنه، واهتدى إليه هذا المعترض المستأخر

"Het is niet toegestaan om een nieuwe interpretatie aan een ayaah of Sunnah te introduceren die niet bekend was in de tijd van de Salaf, die zij niet kenden en die zij niet aan de Ummah hebben uitgelegd. Want dit houdt in dat zij de waarheid hierover niet kenden en ervan waren afgedwaald, terwijl deze latere persoon er wel toe geleid is."

[45] Saarim al Munki

Bovendien is het überhaupt niet toegestaan om in de islam een opvatting te introduceren die door niemand van de voorgangers is aangehangen. Dus je mag geen opvatting interpreteren uit een algemene bewijs als niemand jou is voorgegaan in deze opvatting. In dit voorbeeld, kan je niet de mening dat de adhaan voor het 'Eid gebed is voorgeschreven interpreteren uit een algemene tekst, simpelweg omdat niemand jouw is voorgegaan hierin. Dit principe wordt besproken in de boeken van Usoel al-Fiqh en zullen we later uitgebreider uitleggen.

Imam Ahmed ibn Hanbal zegt[46]:

إياك أن تتكلم في مسألة ليس لك فيها إمام

"Pas op dat je spreekt over een kwestie waarin je geen imam vòòr jou hebt."

Later zal hier meer uitleg over worden gegeven in shaa Allaah.

Ten derde, we hebben voorbeelden van Sahabah die bepaalde daden afkeurden, zonder daarbij de algemene bewijzen aan te halen als basis om deze daden toe te staan. Integendeel, zij keurden deze daden juist af. Dit laat zien dat zij begrepen dat een algemeen vers of een algemene hadith niet zomaar kan worden aangehaald als bewijs voor een specifieke daad die de Profeet ﷺ heeft nagelaten. Er zijn hier meerdere overleveringen over, maar wij zullen er een noemen bij het volgende voorbeeld over het zenden van Salat over de Profeet.

---

[46] Majmo Al Fatawa

Wij begrijpen de ayaah die oproept naar het vermanen niet beter dan de Sahabah en de tabi'een die ook deze ayaah reciteerden en nooit eruit haalden dat deze ayaah wijst op het verrichten van de adhaan voor het ''Eid gebed. Als in de ayaah een bewijs zat, ookal in algemene zin, voor het verrichten van de adhaan voor het 'Eid-gebed, dan waren de Sahabah en de vrome voorgangers de eersten die dit uit de ayaah zouden begrijpen. Maar vanwege het feit dat ze dat begrip erniet uithaalden duidt erop dat de ayaah geen bewijs vormt voor de adhaan op de dag van 'Eid. Dit geldt voor iedere innovatie. Want iedere bid'ah, zoals we ook zullen zien bij de Mawlid, treedt de religie binnen via algemene bewijzen die worden gebruikt om een specifieke daad te rechtvaardigen, terwijl deze daad in strijd is met de praktijk van de Profeet ﷺ, de Sahabah en het begrip van de vrome voorgangers.

Imam Ash-Ash-Shaatibi zegt[47] in de context van het weerleggen van degenen die algemene bewijzen gebruiken om een daad te bewijzen die de vrome voorgangers niet hebben verricht:

لو كان دليلا عليه؛ لم يعزب عن فهم الصحابة والتابعين ثم يفهمه هؤلاء، فعمل الأولين كيف كان مصادم لمقتضى هذا المفهوم ومعارض له، ولو كان ترك العمل

"Als er daarin (d.w.z de algemene tekst) een bewijs zou zijn, dan zou dit niet aan het begrip van de Sahabah en de Tabi'een zijn ontsnapt om het vervolgens door deze latere mensen wel begrepen te worden."

[47] Al Moewaafaqaat

Vervolgens zei[48] hij:

فلهذا كله؛ يجب على كل ناظر في الدليل الشرعي مراعاة ما فهم منه الأولون، وما كانوا عليه في العمل به

"Om al deze redenen dient iedereen die een religieus bewijs bestudeert rekening te houden met hoe de vroegere generaties het hebben begrepen en hoe zij ernaar handelden."

Hij zei[49] ook:

فكل من خالف السلف الأولين؛ فهو على خطأ، وهذا كاف

"Iedereen die afwijkt van de eerste Salaf (de vrome voorgangers), zit fout. En dit is voldoende."

Het voorbeeld over de adhaan voor het "Eid gebed was enkel een illustratie om het verband tussen bid'ah en algemene bewijzen uit te leggen. De voorgaande genoemde argumenten zijn natuurlijk toepasbaar voor elke geclaime "goede bid'ah".

Neem als voorbeeld de ayaah waarin Allaah de Verhevene zegt[50]:

فاستبقوا الخيرات

"Haast jullie dus tot al wat goed is."

---

[48] Al Moewaafaqaat
[49] Al Moewaafaqaat
[50] Surah Al Baqarah, ayaah 148

Deze ayaah kan als bewijs worden gebruikt dat de Mawlid een goede bid'ah is. Met als argument: "Inderdaad de Profeet heeft het niet gedaan dus vanuit dat perspectief is het een bid'ah, maar wij hebben deze algemene ayaah als bewijs dat ons vertelt om te haasten naar al het goede, Mawlid is iets goed vandaar dat het een goede bid'ah is".

De weerlegging hierop is op dezelfde manier hoe we de vorige misvatting hebben weerlegd, namelijk: Algemene ayaat moeten in het licht worden begrepen van de Sunnah. De Sunnah van de profeet is om geen Mawlid te houden, dit is de Sunnah van het nalaten (As-Sunnah Tarkiyyah), en dit specificeerd de algemene ayaah en laat zien dat de Mawlid niet eronder valt. Daarnaast mogen we ook beargumenteren dat het een innovatie is simpelweg omdat de Profeet ﷺ deze aanbidding niet hebben gedaan, zoals we eerder zagen werd dit argument namelijk ook gebruikt door de Sahabah.

Laten we nog een voorbeeld bekijken waarbij het lijkt alsof een algemene ayaah als bewijs kan dienen voor een zogenoemde goede bid'ah. Allaah de verhevene zegt[51]:

يا أيها الذين آمنوا صلوا عليه وسلموا تسليما

"O jullie die geloven! Zendt Salat over hem en wens hem vrede met alle eerbied toe."

Deze ayaah vertelt ons om Salat te zenden naar de Profeet ﷺ, dit kan onderandere door het zeggen van: Allaahuma salli wa sallim alaa Rasoeloe Allaah.

---

[51] Surah al Ahzaab, ayaah 56

Stel dat men deze ayaah als bewijs zou willen gebruiken om te stellen dat wij iedere keer wanneer we niezen het goed is om salat over de Profeet ﷺ te verrichten. Men zou kunnen redeneren dat dit, wanneer je er een vaste gewoonte van maakt, een manier is om veelvuldig salat over de Profeet ﷺ te verrichten zonder dat je het zelf doorhebt. Hoewel de Profeet ﷺ dit zelf niet heeft gedaan, zou men het toch als een "goede bid'ah" kunnen beschouwen, omdat er een algemene basis voor bestaat, namelijk de eerdergenoemde ayaah.

De weerlegging hierop zal precies hetzelfde zijn als de voorgaande voorbeelden waarin algemene bewijzen werden gebruikt om innovaties goed te keuren, namelijk:

Algemene ayaat moeten in het licht worden begrepen van de Sunnah. De Sunnah van de profeet is om geen Mawlid te houden, dit is de Sunnah van het nalaten (As-Sunnah Tarkiyyah), en dit specificeerd de algemene ayaah en laat zien dat de Mawlid niet eronder valt.

Dit is ook wat de nobele metgezel Abdellah ibn Umar (radiya Allaahu anhu) heeft begrepen. Het volgende is namelijk overgeleverd[52]:

أنَّ رجلًا عطَسَ إلى جنبِ ابنِ عمرَ فقال الحمدُ للهِ والسلامُ على رسولِ اللهِ قال ابنُ عمرَ وأنا أقولُ الحمدُ للهِ والسلامُ على رسولِ اللهِ وليسَ هكذا علَّمَنَا رسولُ اللهِ صلَّى اللهُ عليهِ وسلَّمَ علَّمَنَا أن نقولَ الحمدُ للهِ على كلِّ حالٍ

"Een man niesde naast Ibn Umar en zei: "Alhamdoelilah wa salam 'alaa Rasoelillah" (Alle lof behoort toe aan Allaah en vrede zij met de

[52] overgeleverd door At Tirmidhi en Hassan/goed verklaard door Al Albani.

Boodschapper van Allaah).

Ibn Umar zei: “Ook ik zeg: Alhamdoelilah wa salam 'alaa Rasoelillah” (Alle lof behoort toe aan Allaah en vrede zij met de Boodschapper van Allaah). “Maar zo heeft de Boodschapper van Allah ﷺ het ons niet geleerd. Hij heeft ons geleerd om te zeggen (na het niezen): Alhamdoelilah alaa kulli haal.”

Ibn Umar keurde de daad van deze man af. Als de eerdergenoemde algemene ayaah hiervoor als bewijs zou dienen, dan zou Ibn Umar de daad van deze man niet hebben afgekeurd. Hij zou juist hebben ingezien dat er voor deze daad een basis bestaat in die ayaah. Dit is een voorbeeld van een nobele metgezel die geen algemene ayaah gebruikte om een daad van aanbidding te legitimeren die de Profeet ﷺ had nagelaten. Ibn Umar keurde de daad van deze man af en zei niet: “Er is een algemene ayaah, dus er is een basis voor.” Dit duidt erop dat de weg van de Sahabah is dat men kan geen algemene bewijzen gebruiken om daden van aanbidding te legitimeren die de Profeet ﷺ heeft nagelaten. Deze overlevering van Ibn Umar is slechts één voorbeeld, maar er zijn meerdere overleveringen waaruit blijkt dat de Sahabah op deze wijze handelden.

De salat over de Profeet ﷺ verrichten is op zichzelf een legitieme aanbidding. Maar toen deze man het niezen als aanleiding (sabab) voor deze aanbidding vastlegde, innoveerde hij een "manier van aanbidding" die voorheen niet bestond. Daarom keurde Ibn Umar deze daad af.

Hetzelfde geldt voor de Mawlid. Het bestuderen van de Sierah van de Profeet ﷺ en het lezen van de Koran zijn op zichzelf legitieme vormen van aanbidding. Maar wanneer men de geboortedag van de Profeet ﷺ als

specifieke aanleiding (sabab) voor deze aanbiddingen vastlegt, heeft men een daad toegevoegd dat in de tijd van de Profeet ﷺ niet bestond. In dat geval ben je vervallen in het innoveren.

Men kan daarom niet volstaan met een algemene ayaah of hadith als bewijs voor het verrichten van de Mawlid, terwijl de Profeet ﷺ die algemene tekst zelf niet heeft toegepast om een Mawlid te verrichten. Bovendien keert de Mawlid ieder jaar op een vaste datum terug en worden de aanbiddingen daarin specifiek verbonden aan één bepaalde sabab: de geboorte van de Profeet ﷺ. Voor het verbinden van deze aanbiddingen aan deze specifieke aanleiding is geen bewijs te vinden, zelfs niet in de algemene ayaah of hadith.

De weerlegging op het concept van 'goede bid'ah'

Naast het weerleggen van de bewijsvoering dat "goede bid'ah" bestaat, zijn er ook bewijzen die het gehele concept van "goede bid'ah" verwerpen. Er zijn meerdere bewijzen die dit concept weerleggen. We zullen hiervan drie bewijzen noemen, waarvan ieder op zichzelf al voldoende zou zijn.

De 1ste weerlegging op het concept van "goede bid'ah"

De consensus van de Salaf (vrome voorgangers) dat werkelijk elke bid'ah haram en een dwaling is. Dit is aangehaald door Ibn Taymiyyah (Majmo Al Fatawa) en Ash-Ash-Shaatibibi (Al 'itisaam). Het is bekend dat wij moslims niet de ijmaa van de geleerden mogen tegenspreken.

Imam As-Si'di zegt[53]:

لا يحل لاحد مخالفة الاجماع المعلوم

"Het is voor niemand toegestaan om het bekende consensus (ijmaa') tegen te spreken."

Deze consensus van de vroegere generaties is op zichzelf al voldoende als bewijs tegen het concept van "goede bid'ah". De consensus is namelijk erg sterk in zijn bewijsvoering omdat er geen ruimte is voor interpretaties. Wanneer er een geldige consensus bestaat, is de kwestie daarmee duidelijk en is het voor niemand toegestaan, nadat de consensus tot stand is gekomen, om deze tegen te spreken, zelfs een geleerde niet. Voor de regels die betrekking hebben met de al 'ijmaa oftwel consensus van de geleerden, refereer ik je naar de boeken van Usool al fiqh.

Zo hebben degenen die beweren dat er zoiets bestaat als een "goede bid'ah" geen geleerden uit de generatie van de Sahabah of de vrome voorgangers die dit concept hebben onderschreven. Zij beroepen zich daarentegen op enkele geleerden uit latere eeuwen die het concept van een "goede bid'ah" hebben geïntroduceerd of onderschreven. De bewering dat de nobele metgezel Umar ibn al-Khattaab (radiya Allaahu anhu) en Imam al-Shafi' geloofden in het concept van een "goede bid'ah", is onjuist. Zoals we in dit verslag zullen zien en we zullen deze beweringen één voor één behandelen.

We zullen hieronder enkele overleveringen van de Sahabah en de Tabi'een aanhalen waarin ze verduijdelijken dat ze elke bid'ah afkeuren. Hiermee

---

53 Safwa al Usool

willen we laten zien dat de vrome voorgangers een duidelijke opvatting hadden, namelijk dat iedere bid'ah is daadwerkelijk een dwaling is.

Het is overgeleverd dat Abdellah ibn Mas'ud heeft gezegd[54]:

اتبعوا ولا تبتدعوا، فقد كفيتم، وكل بدعة ضلالة

"Volg en innoveer niet, want jullie zijn voorzien. En **elke** bid'ah is een dwaling."

Het is overgeleverd dat Ibn Umar heeft gezegd[55]:

كل بدعة ضلالة، وإن رآها الناس حسنة

"Elke bid'ah is een dwaling, ook al beschouwen de mensen het als goed."

Het is overgeleverd dat Umar ibn AbdelAziz zei[56]:

إنه لا رأي لأحد مع سنة سنها رسول الله ﷺ

"Er is geen ruimte voor iemands persoonlijke mening wanneer er een Sunnah is die de Boodschapper van Allaah ﷺ heeft ingesteld"

---

54 overgeleverd door ibn Battah in al Ibanah al Kubra
55 overgeleverd door Al Laaikaai in Sharh Usool al i'tiqaad, ibn Battah in al ibanah, al Bayhaqi in al Madkhal
56 overgeleverd door Al Ajurri in Kitaab Ash-Sharee'ah, ibn Battah in al ibanah en ibn AbdelBarr in Jami' Bayaan

Het is overgeleverd dat Al Awzaa'i heeft gezegd[57]:

عليك بآثار من سلف وإن رفضك الناس، وإياك ورأي الرجال وإن زخرفوه بالقول، فإن الأمر ينجلي وأنت على طريق مستقيم

"Houd je vast aan de overleveringen van degenen die jou zijn voorgegaan, ook als de mensen je afwijzen. En pas op voor de meningen van mensen, ook al versieren zij deze met mooie woorden. Uiteindelijk zal de zaak duidelijk worden, terwijl jij je op een recht pad bevindt."

Het is overgeleverd dat Umar ibn AbdelAziz heeft gezegd[58]:

قف حيث وقف القوم، فإنهم عن علم وقفوا، وببصر نافذ كفوا، ولهم على كشفها كانوا أقوى، وبالفضل لو كان فيها أحرى

"Stop waar de mensen vóór jou stopten. Zij stopten op basis van kennis en met scherp inzicht. Zij waren beter in staat om deze kwestie te begrijpen. En als hierin iets goeds had gezeten, dan zouden zij het eerder hebben gedaan."

---

[57] overgeleverd door Al Khateeb al Baghdaadi in Sharaf Ashaab al-Hadith, Al Ajurri in Kitaab Ash-Sharee'ah, Al Bayhaqi in al Madkhal en ibn AbdelBarr in Jami' Bayaan

[58] overgeleverd door Abu Dawud in zijn Sunan en Ibn Battah in Al Ibanah

Daarnaast er een overlevering[59] van ibn Umar waarin staat:

أنَّ رجلًا عطَسَ إلى جنبِ ابنِ عمرَ فقال الحمدُ للهِ والسلامُ على رسولِ اللهِ قال ابنُ عمرَ وأنا أقولُ الحمدُ للهِ والسلامُ على رسولِ اللهِ وليسَ هكذا عَلَّمَنَا رسولُ اللهِ صلَّى اللهُ عليهِ وسلَّمَ علَّمَنَا أن نقولَ الحمدُ للهِ على كلِّ حالٍ

"Een man niesde naast Ibn Umar en zei: "Alhamdoelilah wa salam 'alaa Rasoelillah" (Alle lof behoort toe aan Allaah en vrede zij met de Boodschapper van Allaah).

Ibn Umar zei: "Ook ik zeg: Alhamdoelilah wa salam 'alaa Rasoelillah" (Alle lof behoort toe aan Allaah en vrede zij met de Boodschapper van Allaah). "Maar zo heeft de Boodschapper van Allah ﷺ het ons niet geleerd. Hij heeft ons geleerd om te zeggen (na het niezen): Alhamdoelilah alaa kulli haal."

Ibn Umar keurde de daad van deze man af en hij noemde niet "er zit goedheid in dus het is toegestaan" of "je bedoelt enkel het goede dus het is toegestaan".

De salat over de Profeet ﷺ verrichten is op zichzelf een legitieme aanbidding. Maar toen deze man het niezen als aanleiding (sabab) voor deze aanbidding vastlegde, innoveerde hij een "manier van aanbidding" die voorheen niet bestond. Daarom keurde Ibn Umar deze daad af. Het ging hier om de daad die op zichzelf niet persee fout of onjuist lijkt. Toch keurde Ibn Umar deze af, enkel omdat de Profeet ﷺ het ons niet op deze manier had geleerd.

---

59 overgeleverd door At Tirmidhi en Hassan/goed verklaard door Al Albani.

De reden voor zijn afkeuring was dus niet dat de uitspraak op zichzelf iets verkeerds bevatte, maar dat deze niet overeenkwam met de weg van de Profeet ﷺ. En precies hetzelfde geldt voor het concept van "goede bid'ah", ook daar is de reden voor afkeuring aanwezig, namelijk dat het een manier van aanbidding introduceert die niet tot de weg van de Profeet ﷺ behoort.

Als je deze overleveringen overpeinst zie je in dat dit een bewijs vormt tegen het zogeclaimde concept "goede bid'ah". De boeken van Sunnah zitten vol met overleveringen die bid'ah, wij noemden hier enkel een paar om daar voldoening uit te halen.

De 2e weerlegging op het concept van "goede bid'ah"

De woorden van de Profeet ﷺ toen hij zei[60]:

كل بدعة ضلالة وكل ضلالة في النار

"**Alle** bid'ah zijn dwaling, en **alle** dwaling zijn in het Vuur."

De Profeet ﷺ noemt hier dat alle innovaties dwaling zijn, er is dus geen sprake van een zogenoemde "goede" innovatie. Betreft de misvatting dat met de bewoording "alle" in de hadith niet werkelijk alle innovaties omvat, zullen we in dit verslag weerleggen.

---

[60] overgeleverd door Abu Dawud, Ahmed, At Tirmidhi, ibn Maajah en anderen

De 3e weerlegging op het concept van "goede bid'ah"

De derde weerlegging op het concept van "goede bid'ah" zijn de woorden van de Profeet ﷺ toen hij zei[61]:

مَن أحدث في أمرنا هذا ما ليس منه فهو ردٌّ

"Wie iets nieuws introduceert in onze zaak (namelijk onze religie) wat er niet toe behoort, het wordt verworpen."

Deze hadith is duidelijk: degene die iets nieuws aan de religie toevoegt wat er niet toe behoort, diens daad wordt niet geaccepteerd.

Ibn Rajab zegt[62]:

وهذا الحديث أصل عظيم من أصول الإسلام، وهو كالميزان للأعمال في ظاهرها كما أن حديث: "الأعمال بالنيات" ميزان للأعمال في باطنها، فكما أن كل عمل لا يراد به وجه الله تعالى، فليس لعامله فيه ثواب، فكذلك كل عمل لا يكون عليه أمر الله ورسوله، فهو مردود على عامله، وكل من أحدث في الدين ما لم يأذن به الله ورسوله، فليس من الدين في شيء

"Deze hadith is een geweldige fundament van de fundamenten van de Islam. Het is als een weegschaal voor de uiterlijke daden, netals de hadith: "De daden worden beoordeeld op basis van de intenties" een weegschaal is voor de innerlijke daden.

Zoals iemand geen beloning ontvangt voor een daad die hij niet omwille van het Gezicht van Allaah verricht, zo wordt ook iedere daad die niet overeenkomt met het bevel van Allaah en Zijn Boodschapper ﷺ van

[61] Authentiek overgeleverd door Bukhari en Muslim.
[62] Jami' al oeloem wa al hikam

degene die deze verricht, verworpen. En degene die iets aan de religie toevoegt waarvoor Allaah en Zijn Boodschapper ﷺ geen toestemming hebben gegeven, behoort daarmee op geen enkele wijze tot de religie."

De bewoording مَن duidt op alomvattendheid en omvat iedereen, ongeacht of het om een man of vrouw, jong of oud gaat.

Daarnaast is أحدث een werkwoord dat in de context van een voorwaarde (shart) is genoemd. Werkwoorden krijgen het oordeel van een nakirah, waardoor ook dit op algemeenheid en alomvattendheid duidt. Kamaal Ad-Deen al isnawee zegt[63]:

وإذا وقعت النكرة في سياق الشرط كانت للعموم

"Wanneer een nakirah in de context van een voorwaarde voorkomt, duidt deze op algemeenheid."

De betekenis is dus alsof er staat: "Welke nieuwe zaak hij ook introduceert". Het omvat dus alle innovaties en nieuwe zaken in de religie, deze hadith is dus een weerlegging op het concept van "goede bid'ah".

[63] Kitaab an nihaayaah

Misvattingen over genoemde argumenten

De 1ste misvatting: Met de bewoording ‘alle’ oftwel ‘كل’ in de hadith wordt niet werkelijk ‘alle’ bedoeld

De bekende misvatting luidt als volgt:

“Met de bewoording ‘alle’ oftwel ‘كل’ wordt niet letterlijk ‘alle’ bedoeld, maar er zijn uitzonderingen waarbij sommige goede innovaties niet vallen onder de hadith. Dus niet alle innovaties zijn werkelijk dwaling, echter enkel de innovaties die slecht zijn.”

Degenen die deze misvatting over deze hadith aanhalen, noemen vaak de uitspraak van An-Nawawi toen hij zei[64]:

ولا يمنع من كون الحديث عاما مخصوصا قوله كل بدعة مؤكدا بكل بل يدخله التخصيص مع ذلك كقوله: تدمر كل شيء

“Het verhindert niet dat de hadith algemeen maar gespecificeerd is, ondanks de uitspraak: ‘Alle bid'ah’, waarbij het woord ‘alle’ ter benadrukking wordt gebruikt. Ook ondanks deze nadruk kan de hadith worden gespecificeerd (dus uitzonderingen omvatten), zoals in Zijn uitspraak[65]: ‘Alles vernietigend op bevel van haar Heer’.”

Men haalt vaak de onderstaande ayaah[66] aan:

---

[64] Sharh Muslim
[65] Surah al Ahqaaf, ayaah 25
[66] Surah al Ahqaaf, ayaah 25

تدمر كل شيء

“Alles vernietigend op bevel van haar Heer.”

In deze Ayaah voorbeeld is dat de bewoording ‘alle’ oftwel ‘كل’ ook uitzonderingen kan hebben. Toen ‘Aad de Profeet Hud niet gehoorzaamde stuurde Allaah een vernietigende wind die alles vernietigde. Dit omvat niet de bergen en de hemelen, die waren niet vernietigd, zo zien we dat de bewoording ‘alle’ oftwel ‘كل’ uitzonderingen kan hebben en niet persee werkelijk en “alles” omvat. Met deze ayaah willen ze ook claimen dat hetzelfde geldt voor de hadith “Alle bid'ah zijn dwaling”، namelijk dat deze bewoording niet “alle bid'ah” omvat en er daardoor ook goede bid'ah zijn.

De weerlegging daarop

Voor de weerlegging op de misvatting wil ik dat je weet dat de bewoording ‘alle’ oftwel ‘كل’ de sterkste vorm is om algemeenheid en omvattendheid aan te duiden in de Arabische taal.

Al Qaadi AbdelWahhaab zegt[67] over ‘كل’:

ليس بعدها في كلام العرب كلمة أعم منها

“Er is geen woord in de taal van de Arabieren dat alomvattender dan dit is.”

[67] Bahr Al Moeheet

Ibn Najjaar zegt[68]:

و من صيغه أيضا "كل" وهي أقوى صيغه

“Een van de bewoordingen die op alomvattendheid duiden, is ook ‘كل’ (alle), en dit is de sterkste van deze bewoordingen.”

Dit is bekend onder geleerden van Usool al Fiqh, zie bijvoorbeeld boeken als: al-Ihkam van al-Amidi, Usoel al-Sarakhsi, Fath al-Ghaffar, al-Mahsul, Sharh Tanqih al-FUsoel, Kashf al-Asrar, Taysir al-Tahrir, al-Mu‘tamad, al-Tamhid, Jam‘ al-Jawami‘, Nihayat al-Sul, al-Musawwadah, al-Rawdah, al-Qawa‘id wa al-Fawa’id al-Usoeliyyah, Mukhtasar al-Ba‘li en Mukhtasar al-Tufi.

Het is echter mogelijk dat er uitzonderingen bestaan op een alomvattende bewoording. Zo kan men bijvoorbeeld zeggen: “Alle mannen staan.”

Vervolgens kan er een tekst of bewijs komen waaruit blijkt dat Ahmed niet staat. In dat geval is “alle” een algemene bewoording en is Ahmed door een bewijs van die algemeenheid uitgezonderd.

Maar een dergelijke uitzondering kan niet zomaar worden aangenomen of beweerd. Wanneer iemand zegt: “Alle leerlingen in de klas staan,” kun je niet zonder bewijs beweren dat Ahmed of Zayd niet staat.

---

68 Sharh Al Kawkab al Moeneer

Voor het maken van een uitzondering op een algemene bewoording is een bewijs of een andere tekst nodig die daarop wijst.

Hetzelfde geldt voor de hadith:

كل بدعة ضلالة

"Alle bid'ah zijn dwaling"

We kunnen niet zonder bewijs beweren dat er uitzonderingen op deze algemene bewoording bestaan. Daarom kunnen we ook niet simpelweg stellen dat de hadith uitsluitend over "slechte bid'ah" gaat en dat er daarnaast een categorie van "goede bid'ah" bestaat. Als men een uitzondering wil maken op de algemene bewoording van de hadith, dan dient men daarvoor met een geldig bewijs te komen.

Zoals Ash-Ash-Shaatibibi noemt is er geen bewijs, geen ayaah noch een hadith die uitzonderingen en specificatie voert om het algemene bewijs.

Hij zegt[69] over de hadith:

وهذا عام في كل بدعة

"En dit (d.w.z de bewoording) is alomvattend en geldt voor iedere bid'ah."

---

[69] Al 'itisaam

Wat zeggen dan over de ayaah[70] die An Nawawi aanhaalt:

تدمر كل شيء

"Alles vernietigend op bevel van haar Heer."

Hier wordt het woord 'alle' (كل) gebruikt, maar het omvat hier niet werkelijk alles. De bergen en de hemelen zijn immers niet verwoest.

Het antwoord hierop is vrij eenvoudig. Toen het volk van 'Aad onrecht pleegde en hun Profeet Hud ﷺ niet gehoorzaamde, werden zij gestraft met een vernietigende wind die alles vernietigde. Het woord 'alles' (كل) is hier wel degelijk alomvattend, maar de context maakt duidelijk wat met 'alles' wordt bedoeld: alles wat door deze wind vernietigd kon worden. Het gaat dus niet om zaken zoals de bergen en de hemelen, want die vallen niet onder hetgeen dat door wind vernietigd kan worden.

We moeten daarom niet zeggen: "Het woord 'alles' (كل) is hier niet alomvattend, want de bergen en de hemelen zijn niet vernietigd." Nee, de bewoording is op zichzelf alomvattend, maar de context specificeert de reikwijdte ervan. Het bewijs voor deze specificatie is dus de context zelf.

[70] Surah al Ahqaaf, ayaah 25

Ibn ‘Aashoer zegt[71]:

وقد يتخصص بالعقل أو العادة كما تخصص شيء في قوله تعالى عن ريح عاد تدمر كل شيء

“Het kan ook door het verstand of door de gewoonte worden gespecificeerd, zoals de betekenis van ‘alle’ in de uitspraak van Allaah over de wind van ‘Aad: ‘Alles vernietigend’.”

Hetzelfde geldt met het voorbeeld die Al Qurtubi noemt[72]:

"وخلق كل شيء" عموم معناه الخصوص أي خلق العالم ولا يدخل في ذلك كلامه وصفات ذاته

“De Ayaah: ‘Hij schiep alle zaken’ (Surah Al An’aam, ayaah 101). De algemene bewoording heeft hier een specifieke betekenis, namelijk: Hij schiep de schepping. De Woorden en de Eigenschappen van Allaah vallen hier niet onder.”

In de ayaah die al Qurtubi aanhaald noemt Allaah dat Hij alles heeft geschapen, maar Allaah heeft Zichzelf niet geschapen. De bewoording “alles” is dus op zichzelf alomvattend, maar heeft hier een uitzondering gekregen. Het bewijs voor deze uitzondering is de context zelf en de vanzelfsprekendheid dat Allaah zelf niet valt onder de Ayaah. Het is immers vanzelfsprekend dat Allaah niet zichzelf heeft geschapen. In Usoel al-Fiqh noemen we dit takhsis al-‘aqli: een

71 Tafsir al-Tahrir wa al-Tanwir

72 Ahkaam al Koran

uitzondering die op basis van het verstand wordt gemaakt. Daarmee wordt bedoeld dat een algemene bewoording wordt gespecificeerd omdat het absoluut vanzelfsprekend is dat een bepaald geval niet onder deze alomvattendheid kan vallen.

As-Sam'aani zegt[73]:

فأما تخصيصه بالعقل فى قول جمهور العلماء والمتكلمين وقالوا: هو مثل قوله تعالى: {اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ} فدليل العقل قد خص هذه الآية لأنه تعالى غير خالق لذاته ولا لصفات ذاته

"Wat betreft het specificeren ervan door middel van het verstand, volgens de meerderheid van de geleerden en de theologen: zij zeggen dat dit vergelijkbaar is met de uitspraak[74] van Allaah: "Allaah is de Schepper van alles."

Het verstand heeft deze ayaah namelijk gespecificeerd, omdat Hij, de Verhevene, niet de Schepper is van Zichzelf, noch van zijn Eigenschappen."

[73] Al Qawaati' fee Usool Al Fiqh
[74] Surah Ar-Ra3d, ayaah 16

De 2e misvatting: Er is een hadith dat bewijst dat er goede innovaties bestaan

Wat als men zou claimen dat hij een geldig bewijs heeft voor de claimen dat er uitzonderingen zijn op de algemene bewoording van de hadith "Alle bid'ah zijn dwaling". Hij noemt vervolgens de volgende hadith[75]:

من سن في الإسلام سنة حسنة، فله أجرها، وأجر من عمل بها بعده

Degenen die deze hadith aanhalen zullen het zodanig vertalen:

"Wie in de Islam een goede Sunnah **invoert**, voor hem is de beloning daarvoor en de beloning van degenen die deze na hem verrichten."

Zei claimen daarbij het volgende:

"Deze hadith bewijst dat wij nieuwe vormen van aanbidding mogen invoeren, zolang deze goed zijn. Dit is dus een bewijs dat er zoiets bestaat als een "goede bid'ah" (bid'ah hasanah).

Deze hadith specificeert de alomvattende bewoording van de eerder genoemde hadith: "Elke bid'ah is een dwaling." De Profeet ﷺ zegt immers: "Wie een goede Sunnah invoert…" Dit laat zien dat het mogelijk is om een goede Sunnah in te voeren.

[75] Authentiek overgeleverd door Muslim en At-Tirmidhi

Aangezien de ahadith elkaar uitleggen, begrijpen we hieruit wat bedoeld wordt met de uitspraak: “Elke bid'ah is een dwaling.” Daarmee wordt niet iedere bid'ah bedoeld, maar iedere slechte bid'ah. De goede bid'ah vormt hierop een uitzondering.”

De weerlegging daarop

De hadith is verkeerd vertaald. Het bewijs hiervoor is de context van de hadith, die de betekenis van de woorden van onze geliefde Profeet ﷺ verduidelijkt.

In de versie die in Sahih Muslim is overgeleverd, wordt het volledige verhaal vermeld. Daarin staat dat er in de vroege ochtend zeer arme mensen naar de Sahabah kwamen. Zij waren blootsvoets en schaars gekleed, droegen gestreepte wollen kleding of mantels en hadden hun zwaarden om hun nekken gehangen. Toen de Profeet ﷺ hun toestand zag, schrok hij. Vervolgens spoorde hij de Sahabah aan om goedheid te doen. Daarop haastten de Sahabah zich om sadaqah te geven. De ene na de andere liefdadigheid werd gegeven. Vervolgens sprak de Profeet ﷺ de eerdergenoemde hadith uit.

Dus de context maakt dus duidelijk dat de hadith niet gaat over het innoveren of invoeren van nieuwe vormen van aanbidding. Integendeel, de hadith gaat over iemand die handelt volgens een bestaande Sunnah en vervolgens door zijn voorbeeld anderen ertoe brengt deze goede daad eveneens te verrichten. Hij krijgt daarvoor

dezelfde beloning, omdat hij de aanleiding is geweest dat anderen deze goede daad zijn gaan verrichten.

Dit alles is terug te vinden in de Authentieke overlevering in Sahih Muslim.

Daarnaast zegt Ash-Ash-Shaatibibi zegt[76] over de hadith:

قوله: «من سن سنة» معناه: من عمل بسنة، لا من اخترع سنة

"Zijn uitspraak: "man sanna Sunnah hasanah", betekent: wie volgens een Sunnah handelt, en niet: wie een nieuwe Sunnah bedenkt/invoert."

Zo zien we dat hadith niet refereert naar het "invoeren" of "innoveren" van nieuwe aanbiddingen. De hadith is dus absoluut geen bewijs om het concept van "goede bid'ah" goed te keuren. Daarnaast is de hadith ook geen specificatie op de algemeenheid in zijn uitspraak "Alle bid'ah zijn dwaling". We kunnen hierdoor niet de "goede bid'ah" uitzonderen en claimen dat de hadith enkel refereert naar de slechte bid'ah.

Tot slot om te benadrukken dat de bewoording 'alle' oftwel 'كل' in de hadith werkelijk alle innovaties omvat dus niet enkel de slechte bid'ah is het feit er geen geleerde is vóór de 3e eeuw achter zijn rug die deze mening had versterkt. Eigenlijk, het gehele concept van goede bid'ah

[76] al 'itisaam

bestond vroeger niet eens, zoals eerder de consensus is genoemd dat aangehaald was door Ash-Ash-Shaatibibi en Ibn Taymiyyah. De interpretatie dat “Alle bid'ah” zoals in de hadith enkel refereert naar de slechte innovaties, bestond niet. Zoals eerder behandelt is het niet toegestaan om nieuwe meningen in de islam te innoveren, en dien je enkel te kiezen uit de meningen van de vroegere geleerden. Zo vermelden de geleerden dat wanneer de Sahabah over een kwestie van mening verschilden en er twee meningen waren, het niet toegestaan is om met een derde nieuwe mening te komen die geen van hen heeft aangehangen. Hetzelfde geldt voor de tabi'een en tabi’ tabi’een. Dus in het voorbeeld van de adhaan voor het “Eid gebed mag je überhaupt niet de mening hebben dat deze adhaan is aanbevolen of voorgeschreven in de islam. Dat komt doordat je daarmee vervalt in het innoveren van een nieuwe opvatting en met een standpunt komt dat door niemand van de voorgangers vóór jou is ingenomen.

Ibn Qudamah zei[77] toen hij uitlegde dat wanneer de Sahabah verdeeld waren over twee meningen, het niet toegestaan is om met een 3e standpunt te komen, hij zei:

فإنه لو كان الحق في القول الثالث: كانت الأمة قد ضيعته وغفلت عنه

“Als de waarheid in de derde opvatting (die geïnoveerd is) zou liggen, dan zou de ummah deze hebben verwaarloosd en onopgemerkt hebben gelaten.”

---

77 Rawdatu An-Nadhir

Imam Ahmed werd gevraagd[78] over een man die zei: 'Als de Sahabah verdeeld zijn over twee meningen, dan wijken we af van hun meningen', Ahmed zei toen:

هذا قول خبيث، قول أهل البدع، لا ينبغي أن يخرج من أقاويل الصحابة إذا اختلفوا

"Dit is een verdorven uitspraak, een uitspraak van de mensen van de innovaties. Het is niet toegestaan om af te wijken van de uitspraken van de Sahabah wanneer zij van mening verschillen."

Ibn Taymiyyah zegt[79]:

كل قول ينفرد به المتأخر عن المتقدمين، ولم يسبقه إليه أحد منهم، فإنه يكون خطأ، كما قال الإمام أحمد بن حنبل: إياك أن تتكلم في مسألة ليس لك فيها إمام

"Elke opvatting die iemand van de latere generaties zelfstandig inneemt, zonder dat iemand van de vroegere generaties hem daarin is voorgegaan, is fout. Zoals imam

Ahmed ibn Hanbal zei: 'Pas op dat je spreekt over een kwestie waarin je geen imam voor jou hebt.'"

Dit is daarom niet toegestaan zoals de meerderheid van de geleerden noemen. Sommige Shia en geleerden van de Dhahiri madhab noemden dat het toegestaan om nieuwe uitspraken in de islam te innoveren maar die opvatting is zeer afkeuringswaardig en is

[78] Al Moesawwadah van Abu Ya'laa
[79] Majmu al Fatawa

tegenstrijdig met de weg van de meerderheid van de geleerden zoals bekend is in de boeken van Usool al Fiqh, zie: Irshad al-Fuhul, Sharh Tanqih al-FUsoel, al-Musawwadah, Usoel al-Sarakhsi, al-Ihkam van Ibn Hazm, Taysir al-Tahrir, Kashf al-Asrar, Fawatih al-Rahmut, al-Mu'tamad, Nihayat al-Sul, al-Mustasfa, al-Ihkam van al-Amidi, Manahij al-Uqul, Jam' al-Jawami', al-Mankhul, Ghayat al-Usoel, al-Luma', Mukhtasar al-Tufi, al-Rawdah, Mukhtasar Ibn al-Hajib, al-Madkhal ila Madhhab Ahmed.

Dus we kunnen niet stellen dat de uitspraak "Alle bid'ah zijn dwaling" uitsluitend verwijst naar slechte bid'ah, omdat deze interpretatie bij de vroegere generaties niet bekend was en zoals net is uitgelegd mogen we geen nieuwe opvattingen innoveren in de Islam. Daarnaast kunnen we stellen dat het concept van "goede bid'ah" in de vroegere generaties bestond. Dit wordt bevestigd door de eerder aangehaalde consensus van de geleerden hierover. En het is bekend dat het niet toegestaan is om de consensus tegen te spreken.

De geleerden zijn al streng wanneer iemand afwijkt van de twee bestaande standpunten. Laat staan dat iemand vervolgens een volledig nieuwe mening introduceert die door geen van beide partijen is aangehangen, zoals het geval is met "goede bid'ah". Dat is des te meer reden om dit af te wijzen.

Degenen die beweren dat “alle” (كل) in de hadith “Alle bid'ah is een dwaling” slechts verwijst naar “slechte bid'ah”, introduceren daarmee een nieuwe interpretatie van de woorden van de Profeet ﷺ. Zoals we hebben aangetoond, is hen niemand hierin voorgegaan. Vervolgens gebruiken zij deze geïnnoveerde interpretatie om hun eigen geïnnoveerde concept van “goede bid'ah” te verdedigen. Kortom, ze innoveren eerst een nieuwe interpretatie, om hun geinnoveerde concept te verdedigen, en dat concept houdt in dat je goede innovaties mag introduceren. **Hoe krom is dat?!**

Conclusie: ons punt blijft staan. De woorden van de Profeet ﷺ: “Alle bid'ah is een dwaling” vormen een duidelijke weerlegging van het concept van “goede bid'ah”, omdat de Profeet ﷺ een alomvattende bewoording gebruikte: “alle”. Daarnaast hebben we de misvattingen over vermeende uitzonderingen op deze hadith weerlegd. Daarmee staat vast dat de hadith duidelijk maakt dat er geen “goede bid'ah” bestaat en dat de woorden[80] van de Profeet ﷺ in dit opzicht helder en ondubbelzinnig zijn:

كل بدعة ضلالة وكل ضلالة في النار

“**Alle** bid'ah zijn dwaling, en **alle** dwaling zijn in het Vuur.”

---

[80] overgeleverd door Abu Dawud, Ahmed, At Tirmidhi, ibn Maajah en anderen

Tot slot zijn er ook verschillende overleveringen van de Sahabah waarin zij duidelijk aangeven dat werkelijk alle bid'ah dwaling zijn. Deze overleveringen zullen we later in dit verslag bespreken.

Dit punt op zichzelf is eigenlijk al voldoende als weerlegging. De Sahabah waren immers degenen die de woorden en bedoeling van de Profeet ﷺ het best begrepen.

De 3e misvatting: De hadith is ahaad en wordt daarom niet geacccepteerd

Stel dat iemand zou beweren dat de hadith ahaad is waarin de Profeet zei[81]:

مَن أحدث في أمرنا هذا ما ليس منه فهو ردٌّ

“Wie iets nieuws introduceert in onze zaak (namelijk onze religie) wat er niet toe behoort, het wordt verworpen.”

Men zou kunnen stellen dat we fundamentele stelregels enkel kunnen bevestigen met mutawatir (massa transmissie) en niet met ahaad overleveringen.

81 Authentiek overgeleverd door Bukhari en Muslim

De weerlegging daarop

Abu ishaaq Ash-Shierazie heeft deze misvatting al weerlegt, hij zei[82] namelijk:

والجواب أنه وإن كان من أخبار الآحاد، إلا أن الأمة تلقته بالقبول وأجمعت على صحته؛ فمن عامل به ومن سأل له؛ فلا يجوز تركه بذلك، وجرى مجرى التواتر

"Het antwoord hierop is dat, ook al behoort deze hadith tot de ahad overleveringen, de ummah deze met acceptatie heeft ontvangen en unaniem overeenstemming heeft bereikt over de authenticiteit ervan. Wie ernaar handelt en wie ernaar vraagt, kan het daarom niet om die reden verwerpen. De hadith heeft daarmee dezelfde status als een mutawatir overlevering."

Ibn Hajar al Haytami heeft gezegd[83]:

وزعم أن القواعد الكلية لا تثبت بخبر الواحد باطل

"En de bewering dat algemene basisregels niet kunnen worden vastgesteld op basis van een ahad overlevering, is onjuist."

[82] Sharh Luma3
[83] Fayd al qadeer

De tweede weerlegging op deze misvatting is dat, zelfs als deze hadith niet het oordeel van mutawatir zou krijgen, dit nog steeds geen invloed heeft op de bewijskracht ervan. De Salaf, de vrome voorgangers, stelden voor het accepteren van een hadith als bewijs voor 'Aqeedah of fundamentele stelregels niet de voorwaarde dat deze mutawatir moest zijn in plaats van ahaad.

De correcte positie van Ahlus-Sunnah is dat wanneer een hadith Authentiek blijkt te zijn, wij accepteren wat erin staat, ongeacht of de overlevering via vele wegen tot ons is gekomen (mutawatir) of via slechts enkele wegen (ahaad).

De 4e misvatting: De Mafhoem al Moekhalafah van de hadith duidt op het concept van goede bid'ah

Stel iemand wil de Mafhoem al Moekhalafah van deze hadith als bewijs gebruiken dat goede bid'ah bestaat.

En het bekend dat we in de islam ahkaam/regelgevingen kunnen halen uit de mafhoem moekhalafah, zoals is genoemd door de geleerden van Usool al Fiqh. Ash-Shawkaani zegt[84]:

وجميع مفاهيم المخالفة حجة عند الجمهور، إلا مفهوم اللقب

"Alle vormen van Mafhoem al Moekhalafah gelden volgens de meerderheid van de geleerden als bewijs, met uitzondering van mafhoem al-laqab."

[84] Irshaad al fuhoel

Om een duidelijk beeld te geven van wat met Mafhoem al Moekhalafah wordt bedoeld, volgen hier enkele voorbeelden.

Als iemand zegt: "Als je naar de klas komt, ga dan zitten", dan is de Mafhoem al Moekhalafah hiervan: "Als je niet naar de klas komt, hoef je niet te zitten."

Een ander voorbeeld is de hadith die Abu Hurayrah overlevert, waarin de Profeet ﷺ zei[85]:

يقطع الصلاة المرأة والحمار والكلب ويقي ذلك مثل مؤخرة الرحل

"De vrouw, de ezel en de hond onderbreken het gebed, en daartegen beschermt iets zoals de achterkant van een zadel."

De hadith noemt dus drie zaken: de vrouw, de ezel en de hond. Wanneer een van deze drie vóór iemand langsloopt tijdens het gebed, wordt het gebed onderbroken. De Mafhoem al Moekhalafah hiervan is dat alles wat niet tot deze drie genoemde zaken behoort, niet je gebed onderbreekt wanneer hij voor je loopt in het gebed. Als bijvoorbeeld een man voor je loopt, wordt het gebed dus niet onderbroken. Hetzelfde geldt wanneer een kat voor je langsloopt.

Als we hebben vastgesteld dat Mafhoem al Moekhalafah als bewijs kan worden gebruikt, dan kan men stellen dat dit ook toepasbaar is op de woorden van de Profeet. De Profeet ﷺ zegt:

[85] Authentiek overgeleverd door Muslim

“Wie iets nieuws introduceert in onze zaak (namelijk onze religie), **wat er niet toe behoort, het wordt verworpen.**”

De omgekeerde betekenis (Mafhoem al Moekhalafah) hiervan zou dan zijn:

“Wie iets nieuws introduceert in onze zaak (namelijk onze religie), **wat er wél toe behoort, wordt geaccepteerd**.”

Volgens deze redenering bewijst de hadith dus dat er een onderscheid bestaat tussen een innovatie die niet tot de religie behoort en daarom wordt verworpen, en een innovatie die wél tot de religie behoort en daarom wordt geaccepteerd. Dit zou het concept van “goede bid'ah” ondersteunen.

De weerlegging daarop

Deze misvatting is een voorbeeld van het vermengen van waarheid met valsheid. Het is namelijk correct dat er in Usoel al-Fiqh een principe bestaat dat Mafhoem al Moekhalafah wordt genoemd. Ook de voorbeelden die bij deze misvatting worden genoemd, zijn op zichzelf correct. De fout zit echter in de toepassing ervan op deze hadith.

Er zijn namelijk duidelijke en ondubbelzinnige bewijzen dat iedere bid'ah een dwaling is. We hebben hiervan al verschillende bewijzen behandeld, waaronder de hadith: “Elke bid'ah is een dwaling”, evenals de uitspraken van de Sahabah en andere bewijzen. Sommige bewijzen hebben we genoemd, en andere bewijzen zullen nog komen.

Het is daarom niet correct om al deze duidelijke bewijzen terzijde te schuiven vanwege een Mafhoem al Moekhalafah. De expliciete, directe betekenis van een tekst (de mantoeq) heeft immers voorrang op een betekenis die slechts door mafhoem wordt afgeleid. Dit is ook een bekend principe dat de geleerden van Usoel al-Fiqh hebben vermeld.

Ibn Uthaymeen noemde[86] in het hoofdstuk van "Tarjeeh" (het verkiezen van het ene bewijs boven het andere):

فيرجح من الكتاب والسنة المنطوق على المفهوم

"Wat expliciet wordt uitgesproken in het boek (de Koran) en de Sunnah wordt verkozen boven wat daaruit door de mafhoem (al moekhalafah) wordt afgeleid."

Als iemand zegt: "Als je naar de klas komt, ga dan zitten" , de mafhoem dat als je niet hoeft te zitten als je op de gang staat is vager dan de directe spraak "je mag staan als je niet in de klas bent". Daarom hebben de directe ahadith voorrang op de een Mafhoem al Moekhalafah.

Als iemand zegt: "Als je naar de klas komt, ga dan zitten", dan is de Mafhoem al Moekhalafah hiervan: "Als je niet naar de klas komt, hoef je niet te zitten." Deze afgeleide betekenis is echter minder duidelijk dan wanneer er rechtstreeks zou worden gezegd: "Als je niet in de klas bent, mag je blijven staan."

---

[86] Usool min ilm al Usool

Daarom hebben de expliciete en directe teksten uit de ahadith voorrang op een betekenis die slechts via Mafhoem al Moekhalafah wordt afgeleid als ze elkaar lijken tegen te spreken.

Daarnaast is er nog een andere weerlegging. Volgens de Mafhoem al Moekhalafah zou de hadith betekenen: "Wie iets nieuws introduceert in onze zaak, namelijk onze religie, **wat er wél toe behoort, wordt geaccepteerd**."

Let goed op de bewoording: "wat er wél toe behoort". Een bid'ah behoort per definitie niet tot de religie. Degene die op basis van deze mafhoem wil bewijzen dat er zoiets bestaat als "goede bid'ah", moet daarom eerst bewijzen dat een bid'ah daadwerkelijk tot de religie behoort. Pas wanneer dat bewezen is, kan men deze mafhoem toepassen op "goede bid'ah". Zolang dat niet is bewezen, kan deze mafhoem dus niet als bewijs voor het concept van "goede bid'ah" worden gebruikt.

Integendeel, wij begrijpen het mafhoem van deze hadith als betrekking hebbend op masaalih al-mursalah: zaken die tijdens het leven van de Profeet ﷺ nog niet werden verricht, maar na zijn overlijden wel werden verricht omdat de aanleiding daarvoor toen nog niet aanwezig was en later wel aanwezig werd.

Een voorbeeld hiervan is het verzamelen van de Mushaf. Dit werd niet gedaan tijdens het leven van de Profeet ﷺ, omdat de aanleiding daarvoor niet aanwezig was. Tijdens het tijdperk van de Sahabah ontstond die aanleiding wel, waardoor zij ertoe overgingen de Mushaf te verzamelen.

Dit principe, samen met het principe dat er geen belemmering moet zijn om een daad te verrichten, hebben we eerder uitgebreid besproken. Zie daarom de eerdere uitleg hierover.

Het Mafhoem al Moekhalafah van de hadith: "Wie iets nieuws introduceert in onze zaak, namelijk onze religie, wat er wél toe behoort, wordt geaccepteerd", moet dus in deze betekenis worden begrepen. Het gaat om zaken die nieuw zijn in de zin dat ze voorheen niet werden verricht omdat de aanleiding ervoor pas later aanwezig is geworden.

Daarnaast hebben we eerder uitgebreid uitgelegd dat het concept van "goede bid'ah" een geïnnoveerd concept is dat onze vrome voorgangers niet kenden. Zoals eerder uiteengezet, is het niet toegestaan om nieuwe opvattingen in de religie te introduceren.

Daarnaast zegt[87] imam Ash-Ash-Shaatibibi:

فكل من خالف السلف الأولين؛ فهو على خطأ، وهذا كاف

"Iedereen die afwijkt van de eerste Salaf (de vrome voorgangers), zit fout. En dit is voldoende."

De hier genoemde interpretatie van het Mafhoem al Moekhalafah van deze hadith is daarom eveneens een geïnnoveerde interpretatie.

De hadith was bekend bij de Sahabah en de imams van de Salaf, maar geen van hen heeft deze hadith op deze manier geïnterpreteerd. Dat is niet zonder reden, deze interpretatie is namelijk onjuist.

[87] Al Moewaafaqaat

Conclusie, er kan dus geen bewijs voor het concept van “goede bid'ah” worden gehaald uit het Mafhoem al Moekhalafah van deze hadith. Integendeel, de hadith zelf is juist een bewijs dat iedere bid'ah een dwaling is en niet wordt geaccepteerd.

Misvatting: Sahabah hebben geinnoveerd in de religie

Hoe kunnen we zeggen dat het concept van goede bid'ah niet bestaat als sommige Sahabah zaken in de religie hebben geïnnoveerd?! Denk bijvoorbeeld aan het verzamelen van de Koran in één Mushaf. Dit was niet door de Profeet gedaan, maar door de Sahabah. Ook Bilal, radiya Allaahu anhu, die het gebed na iedere wudu verrichtte. En denk aan de metgezel die uitzichzelf na het opstaan uit de ruku’ innoveerde: “Hamdan tayyiban mubarakan fihi.” De Profeet keurde deze innovaties van de Sahabah niet af maar prijste hun daad juist wat dat bewijs dat het concept van goede bid'ah bestaat.

De weerlegging daarop

De Sahabah hebben geen nieuwe daden in de religie geinnoveerd, het is daarom incorrect om dat als bewijs te gebruiken om het concept van “goede bid'ah” te onderbouwen. Betreft de Koran verzamelen in één boek, het klopt dat dit inderdaad niet is gedaan door de Profeet maar door de Sahabah na hen. Zoals we hebben verduidelijkt in het hoofdstuk “Definitie van bid'ah” is dat niet alles wat de Profeet heeft nagelaten een bid'ah is. Zo zijn wereldse zaken die de Profeet niet heeft gedaan geen bid'ah, zoals is

genoemd doordoor Abu Bakr al-Tartushi, Abu Shamah, al-Ash-Shaatibibi, Ibn Taymiyyah in Al-Nuraniyyah en op sommige plaatsen in Al-Majmu', en Ibn Rajab. Daarnaast zijn er daden die de Profeet ﷺ heeft nagelaten omdat de aanleiding en reden om deze te verrichten niet aanwezig waren. Wanneer die aanleiding later wel aanwezig is, is het verrichten van die daad niet een bid'ah. Hetzelfde geldt voor zaken die de Profeet ﷺ niet heeft gedaan vanwege een belemmering die hem ervan weerhield. Wanneer die belemmering later wegvalt, is het verrichten van die daad ook geen bid'ah. Deze 2 principes hebben uitgebreid behandeld zie hoofdstuk "definitie van bid'ah".

Het verzamelen van de Koran in één mushaf bijvoorbeeld vond niet plaats tijdens zijn leven ﷺ, maar dat was omdat de aanleiding daarvoor toen nog niet aanwezig was. Het verzamelen van de Koran in één mushaf werd gedaan uit voorzorg dat de Koran niet zou verloren gaan. De aanleiding was de Slag van Yamamah, toen veel metgezellen die de Koran uit het hoofd kenden, werden vermoord. Dus, de aanleiding voor het verzamelen was de vrees die ontstond na de moord op van sommige Sahabah die de volledige Koran hadden gememorizeerd. Deze reden was niet aanwezig in de tijd van de Profeet ﷺ. Daarom is deze daad is dus geen bid'ah en de Sahabah hebben dus geen bid'ah verricht.

Wat betreft het gebed van Bilal dat hij na iedere wudu verrichtte en waarvoor de Profeet ﷺ hem prees: nergens in de hadith staat dat Bilal dit gebed zelf heeft geïnnoveerd. Het enige wat in de hadith wordt vermeld, is dat de Profeet ﷺ Bilal prees voor deze daad. Het is daarom een zeer onduidelijk bewijs om te beweren dat Bilal zelf deze aanbidding heeft geïnnoveerd.

Hoe kunnen we dan een dergelijk onduidelijk en meerduidig bewijs gebruiken om de duidelijke en eenduidige bewijzen uit de Koran, de Sunnah, de ijmaa en de uitspraken van de Sahabah terzijde te schuiven? Sommige van deze bewijzen hebben we al besproken en andere zullen we nog aanhalen

Ibn Taymiyyah zegt[88]:

من في قلبه مرض يأخذ من كل كلام ما يناسب مرضه

"Degene wiens hart een ziekte bevat, neemt uit iedere uitspraak datgene wat bij zijn ziekte past."

Wat betreft de hadith van de metgezel die de dua na de rukoe "hamdan kathiran tayyiban mubarakan feehi" "innoveerde". Het antwoord hierop is dat deze uitspraak niet doelbewust is gedaan, maar zijdelings en terloops door de metgezel werd uitgesproken. De metgezel zag het niet als Sunnah om deze woorden te gebruiken, maar wilde enkel Allaah prijzen. Een voorbeeld om dit concept te verduidelijken: stel dat je naar een zonsverduistering kijkt en je zegt vervolgens: "SubhaanAllaah, Alhamdoelillaah en Allaahu akbar." Heb je daarmee iets nieuws in de religie geïntroduceerd? Nee, absoluut niet. Je hebt deze dhikr namelijk niet bewust uitgesproken met de overtuiging dat het op dat specifieke moment aanbevolen is, of dat deze dhikr juist bij een zonsverduistering gezegd dient te worden. Je sprak deze woorden slechts terloops en bij wijze van gelegenheid uit, zonder de bedoeling om er een specifieke aanbidding of Sunnah van te maken. Hetzelfde geldt voor de metgezel die de dhikr

[88] Jami' al Masaa'il

uitsprak. Hij sprak deze woorden niet uit met de bedoeling om er een specifieke Sunnah van te maken, maar sprak ze slechts terloops uit.

Een sterke aanwijzing die dit punt verder ondersteunt, is dat het onder de geleerden bekend is dat deze dhikr, "hamdan kathiran tayyiban mubārakan fīhi", na de rukū' niet als aanbevolen wordt beschouwd. Dat komt omdat zij hebben niet uit de hadith hebben begrepen dat de metgezel deze woorden bewust als een specifieke dhikr voor na de rukoe uitsprak, maar dat hij ze slechts terloops uitsprak.

Sommige latere geleerden van de Shafi madhab verklaarden deze dua echter dua wel mustahabb oftewel aanbevolen is om te noemen na de ruku. Andere latere Shafi'iyyah hebben hier vervolgens kritiek op geleverd. Zo noemde Zakariyya al-Ansari deze uitspraak "qawluhu gharib" (zijn uitspraak is vreemd). Ook al-Shirbini bekritiseerde deze opvatting en gaf aan dat de meerderheid van de geleerden het tegenovergestelde standpunt inneemt.

Zelfs als we de mening van de geleerden volgen dat deze dhikr wel aanbevolen is om na de rukū' uit te spreken, kunnen we menstellen dat de metgezel deze woorden aanvankelijk slechts bijeenkomstig en niet doelbewust uitsprak. Nadat de Profeet ﷺ deze daad echter had goedgekeurd en bevestigd, kreeg deze daad het oordeel van een voorgeschreven Sunnah. Dit is een bekend principe in de usool al fiqh, wanneer de Profeet ﷺ een daad van aanbidding goedkeurt of bevestigt, geldt deze goedkeuring als bewijs dat de daad binnen de islam is voorgeschreven.

Een soortgelijk geval is de metgezel die in iedere rak'ah Surah al-Ikhlaas reciteerde. Hij deed dit niet met de bedoeling om er een specifieke Sunnah van te maken, noch was hij van mening dat het aanbevolen was om Surah al-Ikhlaas in iedere rak'ah te reciteren. Hij deed dit slechts bijeenkomstig en niet doelbewust. Daarom hebben de geleerden verklaard dat het niet aanbevolen is om Surah al-Ikhlaas in iedere rak'ah te reciteren, ondanks het feit dat de Profeet ﷺ hem hiervoor heeft geprezen.

Tot slot, als dit werkelijk zo zou zijn, dan leidt deze uitspraak noodzakelijkerwijs de consequentie dat men zaken aan het gebed zou mogen toevoegen zonder daar enig bewijs voor te hebben. Dit gaat in tegen de ijmaa van de geleerden, zoals die onder andere is aangehaald door al-Ash-Shaatibibi en Ibn Taymiyyah. Daarnaast zou deze uitspraak betekenen dat iemand bijvoorbeeld kan beweren dat het goed is om salaat over de Profeet ﷺ te zenden voordat men naar de rukoe gaat, of dat het goed is om drie keer "alhamdoelillaah" te zeggen na het reciteren van al-Fatihah in het gebed en deze zaken zijn compleet fout. En als het gevolg en de uitkomst van een uitspraak fout is, dan is diezelfde uitspraak ook fout, dit is een stelregel:

إذا بطل اللازم بطل الملزوم

"Als het gevolg onjuist is, dan is datgene wat het gevolg noodzakelijk maakt ook onjuist."

Misvatting: Umar ibn Khattaab (radi Allaahu anhu) heeft bid’ah als ‘goed’ aanschouwd

De metgezel (radiya Allaahu anhu) heeft erkent dat er goede bid'ah bestaat, hij heeft namelijk gezegd[89]:

نعم البدعة هذه

“Wat een goede bid'ah is dit.”

De weerlegging daarop

De context maakt de uitspraak van deze nobele metgezel Umar (radiya Allaahu anhu) duidelijk. De context luidt zoals volledig Authentiek is overgeleverd door Al Bukhari dat AbdurRahmaan ibn Qaari’ heeft gezegd:

خرجت مع عمر بن الخطاب رضي الله عنه ليلة في رمضان الى المسجد فإذا الناس اوزاع متفرقون يصلي الرجل لنفسه ويصلي الرجل فيصلي بصلاته الرهط فقال عمر إني ارى لو جمعت هؤلاء على قارئ واحد لكان امثل ثم عزم فجمعهم على ابي بن كعب ثم خرجت معه ليلة اخرى والناس يصلون بصلاة قارئهم قال عمر نعم البدعة هذه والتي ينامون عنها افضل من التي يقومون يريد آخر الليل وكان الناس يقومون اوله

“Ik ging op een nacht in Ramadan samen met Umar ibn al Khattab, radiya Allaahu anhu, naar de moskee. Daar zagen we de mensen verspreid in afzonderlijke groepen. De ene man bad alleen, terwijl een andere man voorging en een groep mensen achter hem meebad.

[89] Authentiek ovegeleverd door Bukhari

Umar zei toen: ‘Ik denk dat het beter zou zijn als ik hen achter één reciteur zou verzamelen.’ Vervolgens besloot hij dit te doen en verzamelde hen achter ‘Ubayy ibn Ka‘b.

Daarna ging ik op een andere nacht met hem mee. De mensen baden toen achter hun imam. Umar zei: ‘Wat een goede bid'ah is dit! Maar het gebed waarvoor zij slapen is beter dan het gebed dat zij verrichten.’ Hiermee bedoelde hij het gebed aan het einde van de nacht, terwijl de mensen het gebed aan het begin van de nacht verrichtten.”

Als we deze overlevering goed overpeinzen, zien we dat de daad die Umar (radiya Allaahu anhu) een goede bid'ah noemde, het verzamelen van de mensen die afzonderlijk Taraweeh aan het bidden waren en hen achter één imam laten bidden. Dit is op zichzelf geen bid'ah, want de Profeet ﷺ heeft deze daad tijdens zijn leven ook verricht.

Zoals Authentiek is overgeleverd in een lange hadith, opgenomen door al-Bukhari en Muslim, moedigde de Profeet ﷺ het Taraweeh gebed in Ramadan aan en spoorde hij de mensen daartoe aan. In zijn tijd verrichtten de mensen dit gebed afzonderlijke groepen, maar ook individueel.

De Profeet ﷺ bad tijdens Ramadan meerdere nachten gezamenlijk met zijn metgezellen. Daarna stopte hij hiermee en legde uit dat hij vreesde dat het gebed hun verplicht zou worden gesteld en zij het niet zouden kunnen volhouden. Hierdoor baden de Sahabah daarna niet meer gezamenlijk achter één imam, maar bad ieder voor zich.

Na het overlijden van de Profeet ﷺ was de vrees dat het Taraweeh-gebed verplicht zou worden niet meer aanwezig, omdat de openbaring was gestopt. Umar zag daarom dat het goed was om het

Taraweeh-gebed weer gezamenlijk te verrichten, op de manier waarop het tijdens het leven van de Profeet ﷺ was verricht. Nadat hij de mensen achter één imam had verzameld, zei Umar: "Wat een goede bid'ah is dit." Deze gegeven uitleg hebben vele geleerden gegeven aan de uitspraak van Umar (radiya Allaahu anhu).

Zo zei[90] Abu Shaamah:

انما كان كذلك لان النبي صلى الله عليه وسلم حث على قيام شهر رمضان وفعله صلى الله عليه وسلم في المسجد واقتدى فيه بعض الصحابة ليلة بعد اخرى. ثم ترك النبي صلى الله عليه وسلم ذلك بانه خشي ان يفرض عليهم. فلما قبض النبي صلى الله عليه وسلم امن ذلك فاتفق الصحابة رضى الله عنهم على فعل قيام رمضان في المسجد جماعة

"Dat was namelijk zo omdat de Profeet ﷺ het nachtgebed in Ramadan aanmoedigde en het zelf in de moskee verrichtte. Sommige metgezellen volgden hem hierin meerdere nachten.

Vervolgens liet de Profeet ﷺ dit achterwege, omdat hij vreesde dat het hun verplicht zou worden gesteld. Nadat de Profeet ﷺ was overleden, was deze vrees niet meer aanwezig. Daarom kwamen de Sahabah, radiya Allaahu anhum, overeen om het nachtgebed in Ramadan gezamenlijk in de moskee te verrichten."

Absoluut zonder twijfel bedoelde Umar (radiya Allaahu anhu) niet de islamitische terminologie van bid'ah, maar de taalkundige betekenis ervan. De taalkundige betekenis van bid'ah omvat namelijk alles wat als iets nieuws of als een innovatie kan worden beschouwd. Daaronder vallen ook wereldse zaken, zoals auto's, vliegtuigen enzovoorts. De taalkundige

[90] Al Baa'ith alaa inkaar al bida' wa al hawaadith

definitie is zeer breed en omvat alles wat voorheen niet bestond en later wel bestond. In die taalkundige betekenis kan zelfs de schepping van de hemelen en de aarde een bid'ah worden genoemd.

Ibn Hajar zegt[91]:

بخلاف اللغة فإن كل شيء أحدث على غير مثال يسمى بدعة

"Integenstelling tot de taalkundige betekenis, alles wat nieuw wordt gedaan zonder dat het eerder op die manier is gedaan, wordt een bid'ah genoemd."

Wereldse innovaties zijn over het algemeen goed en niet in alle gevallen slecht, omdat de innovaties die enkel slecht zijn, de innovaties in de religie van de islam zijn en niet de innovaties in wereldse zaken, zoals ook genoemd is door Abu Bakr al-Tartushi, Abu Shamah, al-Ash-Shaatibibi, Ibn Taymiyyah in Al-Nuraniyyah en op sommige plaatsen in Al-Majmu', en Ibn Rajab.

Dus Umar verwees met zijn uitspraak naar de taalkundige betekenis van bid'ah. De daad waarover Umar deze uitspraak deed, kan namelijk niet worden beschouwd als een bid'ah in de islamitische betekenis, omdat deze daad letterlijk en daadwerkelijk door de Profeet ﷺ is verricht. Het perspectief waarin het een bid'ah wordt genoemd, is dat het eerst niet aanwezig was en daarna weer wel. Het gezamenlijk verrichten van het Taraweeh-gebed was namelijk een periode gestopt, waarna Umar het weer gezamenlijk liet verrichten.

[91] Fath al Bari

Ibn Taymiyyah zegt[92] over de uitspraak van Umar (radiya Allaahu anhu):

هذه تسمية لغوية ، لا تسمية شرعية ، وذلك أن البدعة في اللغة تعم كل ما فعل ابتداء من غير مثال سابق

"Dit is een taalkundige benaming en geen religieuze benaming. Dat komt doordat het woord bid'ah in de taal alles omvat wat voor het eerst wordt gedaan, zonder dat er daarvoor een eerder voorbeeld van was."

Ibn Rajab zegt[93]:

وأما ما وقع في كلام السَّلف مِنِ استحسان بعض البدع، فإنَّما ذلك في البدع اللُّغوية، لا الشرعية، فمِنْ ذلك قولُ عمر - رضي الله عنه - لمَّا جمعَ الناسَ في قيامِ رمضان على إمامٍ واحدٍ في المسجد، وخرج ورآهم يصلُّون كذلك فقال: نعمت البدعةُ هذه. وروي عنه أنَّه قال: إنْ كانت هذه بدعة، فنعمت البدعة ومرادُه أنَّ هذا الفعلَ لم يكن على هذا الوجه قبل هذا الوقت

"Wat betreft de uitspraken van de Salaf waarin zij sommige innovaties als goed beschouwden: daarmee bedoelden zij alleen de taalkundige betekenis van bid'ah en niet de religieuze betekenis.

Daartoe behoort de uitspraak van Umar, radiya Allaahu anhu, toen hij de mensen in Ramadan achter één imam in de moskee liet bidden. Toen hij naar buiten kwam en hen op deze manier zag bidden, zei hij: "Wat een goede bid'ah is dit."

Er is ook van hem overgeleverd dat hij zei: "Als dit een bid'ah is, dan is het een goede bid'ah."

---

[92] Iqtidaa siraat al mustaqeem
[93] Jami' oeloem wa al Hikam

Zijn bedoeling hiermee was dat deze handeling vóór die tijd niet op deze manier was verricht.”

Misvatting: Imam Ash-Shafi’ heeft bid’ah in twee categorieën ingedeeld

We hebben iemand van de Salaf die bid'ah hasanah erkent, namelijk imam Ash-Shafi’, hij zei namelijk (overgeleverd door Abu Noe’aym in al hiliyah in Al Hiliyah, Al Bayhaqi in Manaaqab Ash-Shaafi’):

المحدثات من الأمور ضربان: أحدهما: ما أُحدث يخالف كتاباً أو سنة أو أثراً أو إجماعاً؛ فهذه البدعة الضلالة. والثانية: ما أحدث من الخير، لا خلاف فيه لواحد من هذا؛ وهذه محدثة غير مذمومة. وقد قال عمر، رضي الله عنه، في قيام شهر رمضان: نعمت البدعة هذه يعني أنها محدثة لم تكن، وإذا كانت فليس فيها ردّ لما مضى

“Nieuwe zaken zijn onder te verdelen in twee soorten:

De eerste: datgene wat nieuw is ingevoerd en in strijd is met de Koran, de Sunnah, een overlevering of de consensus. Dit is een dwalende innovatie.

De tweede: datgene wat aan goeds is ingevoerd en niet in strijd is met één van deze zaken. Dit is een nieuwe zaak die niet wordt afgekeurd.

Umar, radiya Allaahu anhu, zei over het gezamenlijk gebed in Ramadan: ‘Wat een goede bid'ah is dit.’ Hij bedoelde daarmee dat het iets nieuws was

dat er voorheen niet was. Maar wanneer het eenmaal was ingevoerd, was het niet in strijd met iets wat daarvoor was."

De weerlegging daarop

Imam Ash-Shafi' refereert naar de taalkundige betekenis van bid'ah. Zoals we eerder hebben verduidelijkt, weten we wat de taalkundige bid'ah inhoudt namelijk alle zaken die taalkundig als innovatie kan worden aanschouwt, dit omvat ook wereldse innovatie als auto's, vliegtuigen enzovoorts. Zulke innovaties zijn goed en zijn niet slecht, omdat de innovaties die slecht zijn enkel de innovaties in de religie van de islam en niet in wereldse zaken zoals dat genoemd is door Abu Bakr al-Tartushi, Abu Shamah, al-Ash-Shaatibibi, Ibn Taymiyyah in Al-Nuraniyyah en op sommige plaatsen in Al-Majmu', en Ibn Rajab. Een sterke indicatie hiervoor is dat Imam Ash-Shafi' de overlevering van de nobele metgezel Umar (radiya Allaahu anhu) aanhaalt, wat duidt dat hij inderdaad refereert naar de taalkundige bid'ah, zoals we eerder hebben aangekaart.

Daarbovenop zegt[94] Ibn Rajab:

وأما ما وقع في كلام السَّلف مِن استحسان بعض البدع، فإنَّما ذلك في البدع اللُّغوية، لا الشرعية

"Wat betreft de uitspraken van de Salaf waarin zij sommige innovaties als goed beschouwden: daarmee bedoelden zij slechts de taalkundige betekenis van bid'ah, en niet de religieuze betekenis."

Daarnaast zegt[95] ibn Hajar al Haythami:

---

[94] Jami al Uloem wal Hikam
[95] Fataawa al Hadeetiyyah

ومن قسمها من العلماء إلى حسن وغير حسن فإنما قسم البدعة اللغوية

“En degenen onder de geleerden die bid'ah hebben verdeeld in goed en niet goed, hebben daarmee alleen de taalkundige betekenis van bid'ah bedoeld.”

Daarnaast is Imam Ash-Shafi’ geprezen dat hij ijverig is in het volgen van de overleveringen, en dat hij geen bid'ah deed, en dat hij afkeer had van de mensen van bid'ah; zo is shafi op zodanige manier geprezen door imam ahmed, en door ibn sahnoen en door ibn dawud. Als ash-shafi zou geloven dat er goede bid'ah bestond dan hadden deze bergen imam shafi niet hebben geprezen.

Redenen waarom de Mawlid niet toegestaan is

In dit hoofdstuk volgen er enkele redenen waarom de viering van de geboortedag van de Profeet ﷺ een innovatie is die niet is toegestaan.

Voordat ik begin met het eerste bewijs, wil ik eerst een disclaimer geven. Het feit dat de moslims de Mawlid afkeuren, betekent niet dat we niet houden van de Profeet zoals wordt geclaimd.

Integendeel, wij houden van de Profeet ﷺ meer dan onze familie. Wij bekritiseren enkel het tonen van deze liefde op de verkeerde manier waar Allaah geen bewijs voor heeft gestuurd.

Ibn Rajab zegt[96]:

قوله: {قل إن كنتم تحبون الله فاتبعوني يحببكم الله} فجعل الله علامة الصدق في محبته اتباع رسوله، فدل على أن المحبة لا تتم بدون الطاعة والموافقة

"Zijn uitspraak[97]: "Zeg: Als jullie van Allaah houden, volg mij dan, dan zal Allaah van jullie houden." Allaah heeft het volgen van Zijn Boodschapper dus tot een teken van oprechtheid in de liefde voor Hem gemaakt. Dit bewijst dat liefde niet volmaakt is zonder gehoorzaamheid en overeenstemming met de Boodschapper."

Sommige van de Salaf zeiden[98]:

ليس الشأن أن تحب لكن أن تحب

"Het gaat er niet om dat jij houdt (van Allaah), maar dat er van jou gehouden wordt."

Natuurlijk is liefde voor Allaah in je hart erg belangrijk, maar het punt dat we willen maken is, het is veel belangrijker dat Allaah van jou houdt. Als jij van Allaah houdt terwijl Allaah ontevreden met jou is, hoe zal jouw liefde je dan baten?

---

[96] Jami al Uloem wal Hikam
[97] Surah Ali Imrah, ayaah 31
[98] Zie tafsir ibn Kathir en An Noeboewwaat

De 1ste reden waarom de Mawlid niet is toegestaan

Alle bewijzen die duiden dat innoveren in de religie niet is toegestaan is een bewijs dat de Mawlid niet is toegestaan. Dus dit includeert alle bewijzen die we hebben genoemd als weerlegging dat goede bid'ah bestaat; deze zijn per definitie ook een bewijs dat de Mawlid een duidelijke bid'ah is.
Daaronder behoort ook de ayaah waarin Allaah zegt[99]:

أم لهم شركاء شرعوا لهم من الدين ما لم يأذن به الله

"Of hebben zij deelgenoten die hun in de religie dat voorschrijven, waartoe Allah geen toestemming heeft gegeven?"

Imam Ahmed en andere geleerden van de Salaf hebben deze ayaah aangehaald met betrekking tot bid'ah. De kern hiervan is dat je geen enkele vorm van aanbidding mag verrichten zonder een geldig bewijs. Ook Ibn Jarir at-Tabari en Ibn Rajab hebben deze ayaah gebruikt als bewijs voor het verwerpen van bid'ah.

De ayaah keurt het af om zonder bewijs te beweren dat iets onderdeel is van de religie. Beweren dat iets een aanbidding is zonder bewijs, is liegen over de religie en daarmee liegen over Allaah. Het is bovendien iets voorschrijven in de religie, terwijl alleen Allaah het recht heeft om de religie voor te schrijven.

Dus de bewijzen dat bid'ah niet is toegestaan, zijn ook de bewijzen dat de Mawlid niet is toegestaan. De Mawlid is immers per definitie een innovatie, omdat de geleerden het erover eens zijn dat de Mawlid niet bestond in de

[99] Ash-Shoeraa, ayaah 21

tijd van de vrome voorgangers. Dit is ook genoemd door ash-Shawkaani. De Profeet ﷺ heeft de Mawlid dus niet gevierd, en noch de metgezellen, de tabi'een, de tabi' tabi'een of de 4 imams van de 4 wetscholen.

Ibn Kathir zegt[100]:

وأما أهل السنة والجماعة فيقولون في كل فعل وقول لم يثبت عن الصحابة - رضي الله عنهم - هو بدعة، لأنه لو كان خيرا لسبقونا إليه؛ لأنهم لم يتركوا خصلة من خصال الخير إلا وقد بادروا إليها

"Wat betreft Ahlu as Sunnah wal Jama'ah: zij zeggen dat iedere daad en uitspraak die niet van de Sahabah, radiya Allaahu anhum, is overgeleverd, een bid'ah is. Want als het iets goeds was geweest, zouden zij ons daarin zijn voorgegaan. Zij hebben namelijk geen enkele vorm van goedheid nagelaten zonder zich daar als eersten voor te haasten."

Imam Malik zegt[101]:

الله يقول: {اليوم أكملت لكم دينكم} فما لم يكن يومئذ دينا فلا يكون اليوم دينا

"Allaah zegt: 'Vandaag heb Ik jullie religie voor jullie vervolmaakt.' (al-Maa'idah, ayaah 3)

Dus wat op die dag geen onderdeel van de religie was, is vandaag ook geen onderdeel van onze religie."

---

[100] Tafsir ibn Kathir

[101] Al i'tisaam

Overpeins de woorden “wat op die dag geen onderdeel van de religie was, is vandaag ook geen onderdeel van onze religie”! Probeer te realiseren dat imam Malik dit zei in de 2e eeuw toen de islam zuiver was. De Islam is compleet en elke toevoeging eraan is niet geaccepteerd.

Stel iemand zegt:

We weten inderdaad dat de Mawlid niet bestond, dus het is inderdaad vanuit dat perspectief een innovatie, maar het is een goede innovatie omdat we alleen het goede verrichten.

Dan zeggen wij:

Er bestaat geen “goede bid'ah”. Dit hebben we al weerlegd en uitvoerig uitgelegd, met een uitleg die zo helder is als de zon, in het hoofdstuk “Bestaat er een goede bid'ah?”. Daarom is er geen reden om de volledige weerlegging hier opnieuw te noemen. Daarnaast wordt niet door mij of jou bepaald wat goed of slecht is. Het is Allaah Die bepaalt wat goed en slecht is, en niet ons gevoel. Het feit dat iemand het gevoel heeft dat er bij de Mawlid niets verkeerds wordt gedaan, is geen bewijs maakt iets niet automatisch goed. Als er geen bewijs is, dan kunnen we de aanbidding niet goedkeuren.

Ash-Shanqeeti zegt[102]:

لا يجوز أن يعبد الله إلا بما جاء به الرسول

[102] Adwaa al Bayaan

“Het is niet toegestaan om Allaah te aanbidden met iets anders dan wat de Boodschapper heeft gebracht.”

Ibn Qayyim zegt[103]:

أن الله سبحانه لا يعبد إلا بما شرعه على ألسنة رسله

“Allaah, de Verhevene, wordt alleen aanbeden op de wijze die Hij via de boodschappers heeft voorgeschreven.”

Stel iemand zegt:

Maar het feit dat de Profeet ﷺ iets niet heeft gedaan, betekent niet automatisch dat het haram is. De Profeet ﷺ heeft bijvoorbeeld ook niet met het vliegtuig gereisd en bepaalde soorten voedsel niet gegeten. Niemand zal zeggen dat deze zaken haram zijn, enkel omdat de Profeet ﷺ ze niet heeft gedaan. Kortom: “Het feit dat de Profeet ﷺ iets niet heeft gedaan, betekent niet automatisch dat het haram is.”

Dan zeggen wij:

Hier wordt waarheid met valsheid vermengd. Het klopt inderdaad dat het feit dat de Profeet ﷺ iets niet heeft gedaan, niet automatisch betekent dat het haram is. Anders zou het leven erg moeilijk worden, omdat we dan bij iedere handeling zouden moeten controleren of de Profeet ﷺ deze wel of niet heeft verricht.

Maar wat hier door elkaar wordt gehaald, is dat deze regel alleen van toepassing is op wereldse zaken. Je kunt bijvoorbeeld niet zeggen: “Het feit

[103] I’laam Al moeqi’een

dat de Profeet ﷺ het niet heeft gedaan, betekent niet dat het haram is", en vervolgens Dhuhr vijf rakaʿat bidden. De regel met betrekking tot aanbiddingen is namelijk precies andersom: bij aanbiddingen geldt dat alles verboden is totdat er bewijs is dat Allaah deze aanbidding heeft voorgeschreven. Voor een uitgebreidere uitleg van deze twee regels, kan men teruggaan naar het hoofdstuk "2 belangrijke fundamenten".

Dit is de reden waarom het argument "de Profeet ﷺ heeft het niet gedaan, dus het is niet per se haram" in het geval van de Mawlid onjuist is. Integendeel, er zijn veel bewijzen die aantonen dat het niet toegestaan is om iets nieuws aan de religie toe te voegen. Wanneer de Profeet ﷺ iets niet heeft gedaan en wij het vervolgens als een vorm van aanbidding invoeren, dan voegen we daarmee iets nieuws toe aan de religie.

Daarnaast hebben we in dat hoofdstuk ook behandeld dat het correct is om het "nalaten" van de Profeet ﷺ als bewijs te gebruiken. De Sahabah hebben dit namelijk ook gedaan, zoals blijkt uit meerdere overleveringen die we daar hebben aangehaald. Zoals we eerder hebben gezien, baseerden de Sahabah hun afkeuring van een bepaalde daad soms juist op het feit dat de Profeet ﷺ deze daad niet had verricht. Dit is ook volkomen logisch en vormt een sterk argument. De Profeet ﷺ ontving 23 jaar lang openbaring en heeft ons zelfs geleerd hoe wij ons na het toiletteren moeten reinigen en hoe vaak wij ons moeten vegen. Als hij ons zelfs zulke details heeft geleerd, zou hij ons dan niet hebben geleerd hoe wij onze liefde voor hem kunnen tonen door middel van een jaarlijkse Mawlid viering, als dit werkelijk een goede daad was?

Naast het feit dat de Mawlid niet bestond bij de vroegere generaties en per definitie een innovatie is, is er ook geen bewijs dat de Mawlid legitimeert.

Ash-Shawkaani zegt[104]:

لم أجد إلى الآن دليلا يدلا على ثبوته من كتاب، ولا سنة، ولا إجماع، ولا قياس، ولا استدلال، بل أجع المسلمون أنه لم يوجد في عصر خير القرون

"Tot nu toe heb ik geen bewijs gevonden dat aantoont dat het vastgesteld is, noch in het Boek (de Koran), noch in de Sunnah, noch in de consensus, noch door analogische redenering (qiyaas), noch door bewijsvoering. Sterker nog, de moslims zijn het erover eens dat het niet bestond in de tijd van de beste generaties."

Hij zegt[105] zelfs:

فلم نجد لهم حرفا واحدا يدل على جواز ذلك

"Wij hebben bij hen niet eens een letter gevonden dat erop wijst dat dit toegestaan is."

al Faakihani zei[106]:

لا أعلم لهذا المولد أصلا في كتاب ولا سنة، ولا ينقل عمله عن أحد من علماء الأمة، الذين هم القدوة في الدين، المتمسكون بآثار المتقدمين؛ بل هو بدعة أحدثها البطالون، وشهوة نفس اغتنى بها الأكالون

[104] Tatriz ala Risalah fee Hukm al Mawlid
[105] Tatriz ala Risalah fee Hukm al Mawlid
[106] al-Mawrid fee ʿAmal al-Mawlid

“Ik ken voor deze Mawlid geen enkele basis in de Koran of de Sunnah. Ook is niet overgeleverd dat iemand van de geleerden van de Ummah dit heeft gedaan, terwijl zij juist onze voorbeelden zijn in de religie en zich vasthielden aan de weg van de vroegere generaties.
Integendeel, het is een bid'ah die door nutteloze mensen is geïntroduceerd en een begeerte van de ziel, waarvan degenen die graag eten zich hebben verrijkt.”

al Faakihani al Maliki zei[107] ook:

ولا جائز أن يكون مباحا، لأن الابتداع في الدين ليس مباحا بإجماع المسلمين

“Het kan ook niet zo zijn dat het (d.w.z de Mawlid) toegestaan is, want het invoeren van een innovatie in de religie is volgens de consensus van de moslims niet toegestaan.”

Allaah de Verhevene zegt[108]:

ولا تقولوا لما تصف ألسنتكم الكذب هذا حلال وهذا حرام لتفتروا على الله الكذب إن الذين يفترون على الله الكذب لا يفلحون

---

107 al-Mawrid fee ʿAmal al-Mawlid
108 Surah an-Nahl, ayaah 116

“En zegt niet door de leugen die jullie tongen beschrijven: "Dit is toegestaan en dat is verboden," om over Allaah een leugen te verzinnen.”

Ibn Kathir zegt[109]:

ويدخل في هذا كل مَن ابتدع بدعة ليس له فيها مُسْتَنَد شرعي

“Hieronder valt iedereen die een innovatie introduceert waarvoor hij geen islamitisch bewijs heeft.”

Er zijn wel ahadith waarvan wordt beweerd dat ze indirect bewijs vormen voor de Mawlid, maar later zullen we deze één voor één bespreken en uitleggen waarom dit drogredenen zijn en waarom de bewijsvoering niet klopt.

Om het overzicht te behouden, laten we de argumenten even simpel samenvatten. Voor iedere aanbidding hebben we bewijs nodig. Hier is iedereen het over eens. Iedereen is het er ook over eens dat de viering van de Mawlid niet bestond in de tijd van de Profeet ﷺ. Daarnaast hebben we geen enkel bewijs voor de viering van de Mawlid. Hoe kan men dan nog beweren dat de Mawlid toegestaan is?

Tot slot, is het een sterke aanwijzing dat er binnen de islamitische wetgeving geen bijzondere waarde wordt gehecht aan de geboortedag van de Profeet ﷺ dat we simpelweg niet precies weten op welke dag hij geboren is, zoals we hebben besproken onder het kopje “Wat is de Mawlid?”. Dit is een aanwijzing dat de islam geen specifieke aanbidding of religieus oordeel aan deze dag heeft gekoppeld. Als dat wel het geval was geweest, zou de exacte datum bekend zijn gebleven onder de moslims,

[109] Tafsir ibn Kathir

omdat Allaah geen kennis verloren laat gaan waaraan een vorm van aanbidding is gekoppeld.

De 2e reden waarom de Mawlid niet is toegestaan

De Mawlid is een feest dat jaarlijks terugkeert, waardoor het binnen de islam als een 'Eid wordt beschouwd. Een 'Eid in de islam is een feest dat jaarlijks terugkeert en waarbij waarde wordt gehecht aan de specifieke datum.

In de islam kennen we slechts twee 'Eids: Eid al-Fitr en Eid al-Adha. Volgens meerdere geleerden is het toevoegen van een derde 'Eid, ook als het om een wereldse aangelegenheid gaat, niet toegestaan vanwege de bewijzen die hierop wijzen.

Hierbij is het belangrijk om een onderscheid te maken: het gaat niet om het vieren van een bepaalde gelegenheid of het houden van een eenmalig feest. Het gaat specifiek om een feest dat jaarlijks terugkeert, waarbij de vaste datum onderdeel is van de viering en daar waarde aan wordt gehecht. Voorbeelden hiervan zijn, verjaardagen, huwelijksjubileums, bedrijfsjubileums enzovoorts.

De geleerden die noemen dat het invoeren van een nieuwe 'Eid niet toegestaan is, geven aan dat dit ook geldt wanneer het om een wereldse aangelegenheid gaat. Wanneer een 'Eid daarnaast ook een religieus karakter krijgt en men op die dag specifieke vormen van aanbidding verricht, komen daar twee afzonderlijke zaken bij kijken:

De eerste is het invoeren van een innovatie, oftewel vorm van aanbidding

specifiek verrichten op een dag waarvoor geen bewijs is.

De tweede is het nemen van die dag als een ‘Eid. Dit is een afzonderlijke kwestie en op zichzelf al niet toegestaan. De kwestie van het nemen van een nieuwe ‘Eid staat dus los van de bid'ah die ontstaat door het verrichten van specifieke aanbiddingen op die dag.

Dus alle bewijzen die aantonen dat het niet toegestaan is om een Eid te nemen of te vieren (met uitzondering van Eid al-Fitr en Eid al-Adha), zelfs wanneer het om een wereldse Eid gaat, vormen een bewijs dat de Mawlid niet toegestaan is om te vieren, omdat de Mawlid een Eid is. Voor een uitgebreid onderzoek waar de bewijzen staan opgenoemd waarom het invoeren van een ‘Eid niet is toegestaan verwijs ik je naar het boek al Iqtidaa siraat al mustaqeem van Ibn Taymiyyah.

Eén van de bewijzen die hij daar noemt is de onderstaande hadith.
Het is overgeleverd door Anas ibn Malik dat de Profeet ﷺ heeft gezegd[110]:

قدم رسول الله صلى الله عليه وسلم المدينة ولهم يومان يلعبون فيهما فقال ما هذان اليومان قالوا كنا نلعب فيهما في الجاهلية فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم إن الله قد أبدلكم بهما خيرا منهما يوم الأضحى ويوم الفطر

“De Boodschapper van Allaah ﷺ kwam aan in Medina, terwijl zij twee dagen hadden waarop zij feestvierden. Hij vroeg: “Wat zijn deze twee dagen?” Zij antwoordden: “Wij vierden op deze dagen feest in de tijd van de djahiliyyah.” Daarop zei de Boodschapper van Allaah ﷺ:

[110] overgeleverd door Abu Dawud en het is zijn bewoording, An-Nisaa’i en Ahmed

'Allaah heeft daarvoor twee betere dagen voor jullie vervangen: de dag van al-Adha en de dag van al-Fitr."'

De bewijsvoering in deze hadith zit in het woord "vervangen". Hiermee maakt de Profeet ﷺ duidelijk dat de twee eerdere 'Eids moeten worden verlaten en vervangen door Eid al-Fitr en Eid al-Adha. Hij stond dus niet toe dat deze eerdere 'Eids nog steeds gevierd zouden worden.

3e reden waarom de Mawlid niet is toegestaan

De laatste reden waarom de Mawlid niet is toegestaan is vanwege de stelregel "Sad dharee'3ah" oftewel: Het afsluiten van de middelen die naar iets verbodens leiden. Dit argument heeft Ash-Shawkaani genoemd tegen de Mawlid, toen hij zei[111]:

المولد مع كونه بدعة باعترافك قد صار مصحوبا عادة بكثير من المنكرات، وذريعة إلى كثير من المفاسد واتفاق مثل هذه الموالد التي لا تشتمل على غير الطعام والذكر أعز من الكبريت الأحمر

"De Mawlid is, zoals je zelf erkent, een bid'ah geworden die gepaard gaat met veel verwerpelijke zaken en is een middel geworden dat tot veel schadelijke zaken leidt en dat men het eens is over zulke Mawlids, waarin alleen eten en het gedenken van Allaah plaatsvinden, is zeer zeldzamer dan rode zwavel."

[111] Tatriz ala Risalah fee Hukm al Mawlid

En hij zei[112] ook in de context van de Mawlid:

وقد تقرر أن سد الذرائع وقطع علائق الوسائل إلى ما لا يجوز من قواعد الشريعة المهمة الحط جزم بوجوبها الجمهور

"Het is vastgesteld dat het afsluiten van de wegen die leiden naar datgene wat niet is toegestaan, en het afsnijden van de middelen die daartoe leiden, tot de belangrijke principes van de sharia behoren. De meerderheid van de geleerden heeft zonder twijfel verklaard dat dit verplicht is."

Ibn Taymiyyah noemde in zijn werk Bayaan Daleel Butlaan al-Tahlil meer dan 30 bewijzen voor de verplichting van Sadd al-Dhara'i. Ibn al-Qayyim noemde in I'laam al-Muwaqqi'een zelfs ongeveer 99 bewijzen hiervoor. Zonder twijfel is dit een belangrijke stelregel onder de geleerden namelijk:

"Alles wat vaak in de norm een aanleiding is tot iets wat haram is, moet worden afgesloten en is eveneens haram." oftwel "Sad adh-Dharaa'i"

Het openen van de deur naar deze bid'ah leidt dat er steeds meer zaken aan worden toegevoegd gedurende Rabiʿ al-Awwal. Uiteindelijk kan het meer een traditie worden dan het daadwerkelijk volgen van de Profeet ﷺ. Dit zien we bijvoorbeeld ook bij de christenen met Kerstmis: een feest dat ʿIsa alayhi as-salaam zelf niet heeft gevierd, maar dat vandaag de dag zelfs door atheïsten wordt gevierd. Een soortgelijk verschijnsel zien we bij de Mawlid. In Marokko bijvoorbeeld is de Mawlid bij veel mensen zo ingeburgerd

[112] Tatriz ala Risalah fee Hukm al Mawlid

geraakt dat de gemiddelde moslim bij Rabiʿ al-Awwal al snel denkt aan koek, feest en vieringen.

Het is bekend dat het openen van deze deur kan leiden tot nog meer innovaties. Zo worden er op de 12e van Rabiʿ al-Awwal in sommige moskeeën extreme handelingen verricht. Ook worden er soms extreme uitspraken gedaan, zoals de bewering dat de Profeet ﷺ de Mawlid-viering bijwoont. Daarnaast kan er tijdens dergelijke vieringen sprake zijn van het mengen van mannen en vrouwen. In sommige gevallen verrichten mensen zelfs shirk tijdens de Mawlid. Dit zijn allemaal zaken die ver verwijderd zijn van de islam en waar alleen de shaytaan blij mee is.

Met andere woorden, het is zeer uniek om een Mawlid zitting te vinden waarin geen extra haram zaken, bid'ah, shirk uitspraken wordt gedaan. Dit is een bewijs dat de Mawlid inderdaad deuren opent voor zulke zaken en dat deze deur gesloten moet worden.

Stel als wordt gezegd:

"Maar wij zeggen ook dat de Mawlid niet is toegestaan, als er zaken bij komen kijken die haram zijn".

Dan zeggen wij:

Dat is niet het punt. Het punt is dat de Mawlid de deur opent naar dit soort slechtheden, zoals we hebben gezien. Zelfs als we uitgaan van een Mawlid waarin geen shirk wordt gepleegd, mannen en vrouwen niet worden

gemengd en geen extreme uitspraken worden gedaan, dan nog zeggen wij dat de Mawlid een deur kan openen naar dit soort zaken.

Wanneer iemand begint met een bid'ah, kan dit leiden tot een andere bid'ah. Zoals Urwah ibn Zubayr heeft gezegd[113]:

فإن السيئة تدل على أختها

"Want een slechte daad leidt naar een andere slechte daad."

Wanneer een bepaalde zaak naar iets slechts leidt, dient die weg afgesloten te worden.

Onjuist gebruikte bewijsteksten in de argumentatie voor de Mawlid

Vaak zien we dat er zogenaamde bewijzen worden aangehaald om de legitimiteit van de Mawlid te bewijzen. Wanneer we deze echter nader bekijken, blijkt dat het geen daadwerkelijke bewijzen zijn, maar drogredenen. Als het werkelijk bewijzen waren, dan hadden de vrome voorgangers hier ook over gediscuceerd en zou het meningsverschil over de Mawlid een legitiem meningsverschil zijn. In dat geval zou ik deze weerlegging niet hebben hoeven schrijven. Echter is dat helaas niet het geval en zijn er meerdere foute bewijzen gebruikt om de Mawlid te onderbouwen. Dit doet me denken aan de uitspraak die aan Ibn Taymiyyah wordt toegeschreven dat hij zei[114]:

---

[113] Musannaf ibn abi Shaybah
[114] Kitaab jami' turaath

أهل البدع يعتقدون ثم يستدلون و أهل السنة يستدلون ثم يعتقدون

"De mensen van bid'ah geloven eerst iets en zoeken daarna bewijzen ervoor, terwijl de mensen van de Sunnah eerst bewijs zoeken en daarna geloven."

Ibn Taymiyyah zegt[115]:

من في قلبه مرض يأخذ من كل كلام ما يناسب مرضه

"Degene wiens hart een ziekte bevat, neemt uit iedere uitspraak datgene wat bij zijn ziekte past."

De 1ste onjuiste bewijsvoering: De Profeet ﷺ werd op een maandag geboren en vastte daarom op maandag, dus is dus een basis voor het vieren van zijn geboorte dag

De weerlegging daarop

Ten eerste, beste lezer, weet dat dit argument een analogie is. Het is geen duidelijke tekst noch een duidelijk argument waarin staat dat het is voorgeschreven om de Mawlid te vieren, integendeel het is een analogie.

Laat ik even stilstaan bij wat een analogie precies is. Een analogie is het komen met een oordeel dat niet duidelijk in de Koran of Sunnah staat, maar waarbij er wel een soortgelijk oordeel bestaat dat erop lijkt. Bijvoorbeeld: de Profeet ﷺ heeft gezegd dat een rechter niet mag

[115] Jami' al Masaa'il

oordelen wanneer hij boos is. De reden voor dit verbod is dat hij in die toestand niet goed kan oordelen aangezien zijn verstand onstabiel is. Geleerden trekken hieruit de analogie dat ook extreme verdriet of extreme honger onder dit oordeel vallen. Een rechter mag dus ook niet oordelen wanneer hij zich in zo'n toestand bevindt. Dat een rechter niet mag oordelen in een toestand van extreme verdriet of extreme honger staat niet letterlijk in de hadith, maar omdat de reden voor het verbod hetzelfde is, trekken de geleerden deze situaties gelijk aan boosheid, waardoor ze onder hetzelfde oordeel vallen. Dit noemen we analogie.

Analogie dient niet gedaan te worden als er bewijs uit de Koran of Sunnah aanwezig is.

Imam Ash-Shafi' (rahimahoe Allaah) zegt[116]:

لا يحل القياس والخبر موجود

"Analogie (qiyaas) is niet toegestaan wanneer er al een al Khabar (de Koran en Sunnah) aanwezig is."

Qiyaas kan misbruikt worden en gebruikt worden om onjuiste handelingen goed te keuren. Als qiyaas verkeerd wordt toegepast is dat aanleiding dat innovaties en andere dwalingen in de religie komen.

Ibn Taymiyyah zegt[117]:

قال بعض السلف: أول من قاس إبليس وما عبدت الشمس والقمر إلا بالمقاييس

---

116 Ar-Risalah
117 Majmo Al Fatawa

“De eerste die qiyaas toepaste was Iblis. En de zon en de maan zijn slechts aanbeden vanwege dergelijke analogieën.”

De reden hiervoor is dat Iblis weigerde om voor Adam (alayhi as-salaam) te buigen en daarbij qiyaas als argument gebruikte. Daarnaast noemden de Salaf dat enkel de reden is dat de zon en dan maan worden aanbeden en shirk wordt gedaan door qiyaas. Dus weet dat qiyaas erg makkelijk fout kan gaan. Men dient daarom niet qiyaas als bewijs te gebruiken behalve bij noodzaak als er geen bewijs is uit de Koran of Sunnah.

Imam Ash-Shafi’ (rahimahoe Allaah) zei[118]:

ولا يصار للقياس إلا عند الضرورة

“Men wendt zich alleen tot analogie bij noodzaak.”

Imam Ahmed, moge Allaah hem genadig zijn, zei[119]:

سألت الشافعي عن القياس، فقال: القياس كالميتة، لا يصار للقياس إلا عند الضرورة

“Ik vroeg ash-Shafi' over analogie (qiyaas), waarop hij zei: ‘Analogie is als een dood dier, men wendt zich alleen tot analogie wanneer dat noodzakelijk is.’”

---

118 Ar Risalah

119 Kitaab al bida’ wa as-sunnan

De betekenis hiervan, zoals az-Zarkashi dit heeft vermeld in zijn boek al Bahr al Muhit, is dat een geleerde qiyaas alleen bewijs als hij geen ander bewijs kan vinden.

Dit bedoelde toen ibn Qayyim zei in zijn Noeniyyah:

لكنه عند الضرورة لا يصار ... إليه إلا بعد ذا الفقدان

“Maar in geval van nood wendt men zich er pas toe (d.w.z. qiyaas) nadat men geen ander bewijs heeft gevonden.”

Dus we weten dat we alleen qiyaas mogen gebruiken wanneer er geen bewijs aanwezig is. We mogen al helemaal geen qiyaas gebruiken als het ingaat tegen de bewijzen uit de Koran en de Sunnah. In dat geval is het duidelijk dat deze qiyaas onjuist is. Het gaat dan om een foute analogie, zoals de geleerden van Usoel hebben uitgelegd. Dit is een belangrijke stelregel die we nodig gaan hebben "als de qiyaas tegen de Koran of Sunnah ingaat, is het een foute qiyaas".

Nu komen we bij een belangrijk punt: de As-Sunnah Tarkiyyah. We hebben eerder uitgelegd dat het nalaten van de Profeet ﷺ, net zoals zijn handelingen, onderdeel is van de Sunnah. Het nalaten van de Profeet ﷺ is dus op zichzelf een bewijs. Het bewijs hiervoor hebben we besproken in het hoofdstuk “Een fundament die niemand mag overslaan”. Dit brengt ons bij de tweede belangrijke stelregel:

“Als een analogie de As-Sunnah Tarkiyyah, oftewel het nalaten van de Profeet ﷺ, tegenspreekt, dan is die qiyaas een foute analogie.”

Dit is ook logisch, omdat het nalaten van de Profeet ﷺ een bewijs is en qiyaas nooit tegen een geldig bewijs in mag gaan.

Om goed grip te krijgen van deze stelregels wil ik dat je weer goed kijkt naar het voorbeeld van de adhaan van het ''Eid gebed. We noemden aan het begin van dit verslag dat het niet voorgeschreven is om het ''Eid gebed te verrichten. Het bewijs daarvoor is simpelweg dat de Profeet deze adhaan heeft nagelaten, oftewel de Sunnah At-Tarkiyyah. Men kan in dit geval absoluut geen qiyaas gebruiken om te bewijzen dat de adhaan voor het ''Eid gebed wèl voorgeschreven is. Want in dat geval zou de qiyaas een bewijs tegenspreken namelijk de Sunnah van de Profeet tegen. De Sunnah en de gewoonte van de Profeet dat hij de adhaan op 'Eid zou nalaten, oftwel de Sunnah At-Tarkiyyah.

Men kan dus niet de onderstaande analogie trekken:

"Er is geen bewijs dat zegt dat we de adhaan mogen doen bij het ''Eid gebed, maar we hebben wel qiyaas. We hebben namelijk bewijzen dat je voor de 5 dagelijkse gebeden de adhaan doet. Dit duidt dat er een basis is voor de adhaan bij elk gebed, dus zo ook voor het ''Eid gebed. De reden ('illah) voor de adhaan is zodat mensen worden opgeroepen naar het gebed, deze reden is ook aanwezig bij het ''Eid gebed, dus is de adhaan daar ook voorgeschreven."

Zo zou de qiyaas eruit zien als men die zou willen maken, maar dat is fout omdat het de Sunnah van de Profeet tegenspreekt. Dit geldt niet enkel voor qiyaas, maar voor alle interpretaties die men wil halen uit een bewijs om zo

iets te bewijzen wat de Profeet had nagelaten. Dat is niet mogelijk en een foute interpretatie in dat geval. Hoe kan je überhaupt een qiyaas gebruiken om te bewijzen om een daad te bewijzen dat de Sunnah van de Profeet tegen te gaan en te doen wat hij had nagelaten? Hoe krom is dat?!

Tot de conclusie, de qiyaas (analogie) gaat tegen de As-Sunnah Tarkiyyah in en is vanuit een usooli perspectief een foute analogie. Daarnaast kenden de grote bergen en grote geleerden van de metgezellen en de generatie na hen deze hadith, en hebben ze het begrip en het onteleden van het oordeel van de Mawlid in deze hadith niet ingezien. Niet omdat ze onwetend waren, maar omdat deze hadith geen bewijs is voor de Mawlid. Daarnaast is dit een geinnoveerde intepretatie van deze hadith waarin niemand hen is voorgegaan. Ook is de Mawlid überhaupt een geinnoveerde concept. Werkelijk opmerkelijk: een geinnoveerde interpretatie gebruiken om een geinnoveerde viering te verdedigen. Het concept van “goede bid'ah” kenden de vromge voorgangers niet, en degene die claimt dat ze dat wel kenden met als bewijs de uitspraak van de nobele metgezel Umar (radiya Allaahu anhu) of Imam Ash-Shafi’ (rahimahoe Allaah) dan is dat een onjuiste toeschrijving. Dit hebben we al weerlegd.

Tot slot, ookal als de analogie een correcte analogie zou zijn, dan is enkel wat je uit het argument kan halen is om te vasten op de geboortedag van de Profeet ﷺ en niet om een viering te houden.

De 2e onjuiste bewijsvoering: De Profeet ﷺ heeft een aqeeqah voor zichzelf geofferd, dit deed hij ﷺ voor zijn eigen geboorte
As-Soeyoeti interpreteert hieruit dat hij ﷺ voor zijn eigen geboortedag een ‘aqeeqah (voetnoot wat is een aqeeqah)heeft geofferd. Dit is een basis dat we de geboortedag van de Profeet kunnen vieren.

De weerlegging daarop

Ten eerste, hoe ver gezocht is dit argument wel niet? In de hadith staat enkel dat de Profeet ﷺ heeft geofferd als ‘aqeeqah, en er zit geen enkel bewijs in dat je de Mawlid kan vieren. Het verrichten van de ‘aqeeqah is iets en het houden van een viering is iets heel anders.

Ten tweede, ook wat we zeggen over dit argument: het minste wat je eruit kan halen, is een analogie, en deze analogie gaat tegen de As-Sunnah Tarkiyyah in, waardoor het een foute analogie is, zoals eerder uitgebreid is uitgelegd bij de vorige drogreden. Keer daar naar terug.

Ten derde, de hadith is daif en Al-Bayhaqi zelf heeft de hadith daif verklaard! Ook anderen hebben deze hadith daif verklaard.

An Nawawi heeft gezegd over deze hadith[120]:

وهذا حديث باطل

“En deze hadith is vals.”

Imam Ahmed zegt[121] over de hadith:

[120] Sharh Al Muhadhab
[121] Masaa’il Abu Dawud, en genoemd in Zaad al Ma’aad

هذا منكر، وضعف عبد الله بن المحرر

“Deze hadith is munkar (verworpen), hij (Imam Ahmed) heeft ‘Abdullah ibn Muharrar zwak verklaard”

Tot slot, de metgezellen en de generatie na hen kenden deze hadith, en hebben zij het begrip en het ontleden van het oordeel van de Mawlid in deze hadith niet ingezien. Niet omdat ze onwetend waren, maar omdat deze hadith geen bewijs is voor de Mawlid. Daarnaast is dit een geïnnoveerde interpretatie van deze hadith waarin niemand hen is voorgegaan.

Ibn AbdelHaadi heeft gezegd[122]:

ولا يجوز إحداث تأويل في آية أو سنة لم يكن على عهد السلف ولا عرفوه ولا بينوه للأمة؛ فإن هذا يتضمن أنهم جهلوا الحق في هذا، وضلوا عنه، واهتدى إليه هذا المعترض المستأخر

“Het is niet toegestaan om een nieuwe interpretatie aan een ayaah of Sunnah te introduceren die niet bekend was in de tijd van de Salaf, die zij niet kenden en die zij niet aan de Ummah hebben uitgelegd. Want dit houdt in dat zij de waarheid hierover niet kenden en ervan waren afgedwaald, terwijl deze latere persoon er wel toe geleid is.”

[122] Saarim al Munki

De 3e onjuiste bewijsvoering: Het is aanbevolen om te vasten op de dag van 3Ashurah omdat Musa (alaihi salam) op die dag is gered door Allaah van Fir'aun. Als dat zo het geval is, dan dient dat ook gedaan te worden voor de geboortedag van de Profeet ﷺ

Hieruit halen we dat de geboortedag een belangrijke dag is en we deze inacht moeten nemen zoals de Profeet de dag van de redding van Musa (alaihi salam) in acht nam.

De weerlegging daarop

De weerlegging is precies hetzelfde hoe de vorige misvattingen zijn weerlegt. Zoals voorheen is uitgelegd, als de qiyaas de As-Sunnah Tarkiyyah tegenspreekt dan is het een foute analogie. Lees de uitgebreide uitleg over deze belangrijk stelregel bij de weerlegging van de eerste misvatting.

Daarnaast, ookal zouden we deze qiyaas (analogie) goedkeuren, het minste wat je dan uit het argument kan halen is dat het dan aanbevolen zou zijn om te vasten op de geboortedag en niet om een viering te houden. En de maandag is al aanbevolen om te vasten, en dit geldt voor elke maandag en niet specifiek voor de geboortedag. Dus er zit geen enkele bewijsvoering hierin dat we een viering kunnen houden voor de geboortedag van de Profeet ﷺ.

Tot slot, de metgezellen en de generatie na hen kenden deze hadith, en hebben zij het begrip en het ontleden van het oordeel van de Mawlid in deze hadith niet ingezien. Niet omdat ze onwetend waren, maar omdat deze hadith geen bewijs is voor de Mawlid. Bovendien is de genoemde

misvatting een geïnnoveerde interpretatie op deze hadith waarin niemand hen is voorgegaan.

Ash-Ash-Shaatibibi zei[123]:

فكل من خالف السلف الأولين؛ فهو على خطأ، وهذا كاف

"Iedereen die afwijkt van de eerste Salaf (de vrome voorgangers), zit fout. En dit is voldoende."

Daarnaast is de Mawlid überhaupt een geïnnoveerd concept. Het is dus werkelijk opmerkelijk, om een geïnnoveerde interpretatie te gebruiken om een geïnnoveerde viering te verdedigen.

De 4e onjuiste bewijsvoering: Het vieren van de Mawlid is een bewijs dat je van de Profeet ﷺ houdt

De weerlegging daarop

De werkelijke liefde is het volgen van de Profeet ﷺ en niet door te innoveren.

Ibn Rajab zegt[124]:

قوله: {قل إن كنتم تحبون الله فاتبعوني يحببكم الله} فجعل الله علامة الصدق في محبته اتباع رسوله، فدل على أن المحبة لا تتم بدون الطاعة والموافقة

[123] Al Moewaafaqaat

[124] Jami al Uloem wal Hikam

"Zijn uitspraak[125]: "Zeg: Als jullie van Allaah houden, volg mij dan, dan zal Allaah van jullie houden." Allaah heeft het volgen van Zijn Boodschapper dus tot een teken van oprechtheid in de liefde voor Hem gemaakt. Dit bewijst dat liefde niet volmaakt is zonder gehoorzaamheid en overeenstemming met de Boodschapper."

Sommige van de Salaf zeiden[126]:

ليس الشأن أن تحب لكن أن تحب

"Het gaat er niet om dat jij houdt (van Allaah), maar dat er van jou gehouden wordt."

Natuurlijk is liefde voor Allaah in je hart erg belangrijk, maar het punt dat we willen maken is, het is veel belangrijker dat Allaah van jou houdt. Als jij van Allaah houdt terwijl Allaah ontevreden met jou is, hoe zal jouw liefde je baten?

Het is overgeleverd dat Abdellah ibn Mas'ud heeft gezegd[127]:

اتَّبِعوا ولا تبتدِعوا، فقد كُفِيتُم، وكلُّ بدعةٍ ضلالةٌ

"Volg en innoveer niet, want jullie zijn voorzien. En elke bid'ah is een dwaling."

---

[125] Surah Ali Imrah, ayaah 31
[126] Zie tafsir ibn Kathir en An Noeboewwaat
[127] overgeleverd door ibn Battah in al Ibanah al Kubra

Al Hassan zegt[128]:

قال أصحاب النبي ﷺ: يا رسول الله، إنا نحب ربنا حبا شديدا. فأحب الله أن يجعل لحبه علما، فأنزل الله هذه الآية: {قل إن كنتم تحبون الله فاتبعوني يحببكم الله}. ومن هنا قال الحسن: اعلم أنك لن تحب الله حتى تحب طاعته

"De metgezellen van de Profeet ﷺ zeiden:

"O Boodschapper van Allaah, wij houden zeer veel van onze Heer." Daarop wilde Allaah voor hun liefde voor Hem een teken maken, en Hij openbaarde deze ayaah:

"Zeg: Als jullie van Allaah houden, volg mij dan, dan zal Allaah van jullie houden." (Surah Ali Imrah, ayaah 31)

Hieruit zei al Hasan:

'Weet dat je nooit van Allaah zult houden totdat je van gehoorzaamheid aan Hem houdt.'"

Tot slot is liefde geen bewijs noch een legimidatie om een daad van aanbidding te innoveren en degenen die er niet aan willen mee doen te bestempelen dat ze niet houden van de Profeet.

[128] Jami' oeloem wa al hikam

De 5e onjuiste bewijsvoering: Grote geleerden en de meerderheid hebben de Mawlid hebben goedgekeurd

De weerlegging daarop

Ten eerste, een geleerde is geen bewijs, maar heeft juist bewijs nodig. Daarnaast is er geen sprake van consensus van de geleerden over de legimidatie van de Mawlid. Dit komt omdat geleerden toen de Mawlid bekend werd direct dit concept weerlegden.

Ten tweede, is de stelling dat de meerderheid van de geleerden de Mawlid legitimeert een uitspraak die bewijs vereist. Integendeel, we zien dat velen de Mawlid juist afwijzen en dat degenen die de Mawlid toestaan weinigen zijn, zoals is genoemd door Ash-Shawkaani. Zijn uitspraak zullen we zo noemen in shaa Allaah.

Zo heeft Abu al-Haadj in zijn boek al-Madkhal hierover gesproken. Ook ash-Ash-Shaatibibi heeft ernaar verwezen in al-I'tisam en heeft afzonderlijke fatwa's waarin hij de Mawlid afkeurt. Daarnaast vinden we kritiek op de Mawlid bij Abu Abdillah al-Haffar al-Maliki in Mi'yar al-Mu'rab, evenals bij Abu at-Tayyib Abu Shams al-Haqq, die hier eveneens sterk tegen heeft gewaarschuwd.

Vervolgens werd deze kritiek in de daaropvolgende generaties steeds verder verspreid.

Weet ook dat alle Sahabah, de tabi’een, de tabi’ tabi’een, de imams van de vier wetscholen en de geleerden van Ahlus-Sunnah tot de zevende eeuw het

eens waren met ons standpunt aangaande het verlaten en niet vieren van de Mawlid. Hoe kan men dan nog beweren dat de meerderheid van de geleerden de Mawlid legitimeert?!

Ten derde, stel ookal dat de meerderheid van de geleerden en de meerderheid van van de moslims de Mawlid vieren, de bewijzen duiden dat juist de minderheid op de waarheid is en dat de meerderheid dat daar vaak wordt bekritiseerd.

Ibn Qudamah zegt[129]:

وقد وردت نصوص تدل على قلة أهل الحق وذم الأكثرين: كقوله تعالى: {ولكن أكثرهم لا يعلمون}

(...)

وقال ﷺ: بدأ الإسلام غريبا، وسيعود كما بدأ، فطوبى للغرباء

"Er zijn teksten die erop wijzen dat de mensen van de waarheid laag in aantal zijn en dat de meerderheid wordt bekritiseerd, zoals de uitspraak van Allaah:

'Maar de meesten van hen weten het niet.' (Surah Al An'aam, ayaah 37)

(...)

[129] Rawdahtu An Nadhir

En hij zegt: 'De islam begon als iets vreemds en zal terugkeren zoals hij begon. Dus blije tijdingen voor de vreemdelingen' ()"

Dit betekent niet dat elk standpunt dat door de meerderheid van de moslims wordt gehanteerd automatisch fout is. We kunnen wel zeggen dat het feit dat de meerderheid iets aanhangt op zichzelf geen goede indicatie is, laat staan dat het als argument wordt gebruikt om te bewijzen dat iets goed is.

Fudayl ibn 'Iyaad zei[130]:

اتبع طرق الهدى ولا يضرك قلة السالكين، وإياك وطرق الضلالة ولا تغتر بكثرة الهالكين

"Volg de wegen van leiding en laat het geringe aantal mensen dat deze wegen bewandelt je niet schaden. Pas op voor de wegen van dwaling en laat je niet misleiden door het grote aantal mensen dat ten onder gaat."

Sufyan ibn 'Uyaynah zei[131]:

اسلكوا سبل الحق ولا تستوحشوا من قلة أهلها

"Bewandel de wegen van de waarheid en laat je niet afschrikken door het kleine aantal mensen dat deze wegen volgt."

Ash-Shawkaani noemt[132] in de context van de Mawlid:

---

130 Al 'itisaam
131 Al Hiliyah van Abu Noe'aym
132 Tatriz ala Risalah fee Hukm al Mawlid

وأما مجرد قال فلان، وألف فلان، فهذا غير نافق. والحق أكبر من كل أحد على أنا إذا عولنا على أقوال الرجال، ورجعنا إلى التمسك بأذيال القيل والقال، فليس القائل بالجواز إلا شذوذ من المسلمين

"Wat betreft het simpelweg zeggen: 'Die-en-die heeft dit gezegd' en 'die-en-die heeft dat geschreven', dat is niet voldoende. De waarheid is groter dan welke persoon dan ook.
Als wij ons namelijk zouden baseren op de uitspraken van personen en ons zouden vastklampen aan wat er gezegd en geschreven wordt, dan is degene die de Mawlid toegestaan verklaart slechts een minderheid onder de moslims."

Bovendien al Imam Ash-Shafi' zegt[133]:

أجمعَ الناس على أنَّ من استبانت له سُنَّةٌ عن رسول الله ﷺ لم يكن له أن يدَعَها لقول أحدٍ من الناس

"De mensen zijn het erover eens dat degene voor wie een Sunnah van de Boodschapper van Allaah ﷺ duidelijk is geworden, deze niet mag verlaten vanwege de uitspraak van iemand."

---

[133] i'laam al moeqi'een

Ibn AbdelBarr haalt ijmaa aan dat ikhtilaaf geen bewijs is. Ikhtilaaf heeft bewijs nodig en is dus niet een bewijs opzich zelf. Ibn AbdelBarr heeft namelijk gezegd[134]:

الاختلاف ليس بحجة عند أحد علمته من فقهاء الأمة، إلا من لا بصر له، ولا معرفة عنده، ولا حجة في قوله

"Voor zover ik weet, is meningsverschil bij geen enkele geleerde van de ummah een bewijs, behalve bij iemand die geen inzicht of kennis heeft en voor wiens uitspraak geen bewijs bestaat."

Al Khattaabi heeft gezegd[135]:

ليس الاختلاف حجة، وبيان السنة حجة على المختلفين

"Meningsverschil is geen bewijs, de verduidelijking van de Sunnah is het bewijs tegen degenen die van mening verschillen."

Een geleerde kan zich vergissen, waarna mensen hem blindelings kunnen volgen. Hierover is een mooie uitspraak:

زلة العالم زلة العالم

"De misstap van een geleerde is de misstap van de wereld."

[134] Jami bayaan al ilm wa fadlih
[135] A'laam al hadeeth

De 6e onjuiste bewijsvoering: Adam (alayhi as-salaam) is geboren op vrijdag, dus is vrijdag daardoor een wekelijkse 'Eid geworden. Hetzelfde zou volgens deze redenering ook gelden voor de geboortedag van de Profeet ﷺ
Zijn geboorte zou dan aanleiding zijn om die dag tot een 'Eid te maken, op dezelfde manier waarop vrijdag een 'Eid is geworden vanwege de geboorte van Adam.

De weerlegging daarop

Ten eerste: Adam is niet geboren, maar geschapen. Zijn schepping vond plaats door het bevel van Allaah: "كن", "Wees".

Kijk eens naar de bewijzen die worden aangevoerd voor de Mawlid en hoe ver men gaat om de Mawlid te legitimeren. Het is werkelijk een fitnah geworden waarbij men alles uit de kast lijkt te halen om er maar een bewijs voor te vinden.

Ibn Taymiyyah zegt[136]:

من في قلبه مرض يأخذ من كل كلام ما يناسب مرضه

"Degene wiens hart een ziekte bevat, neemt uit iedere uitspraak datgene wat bij zijn ziekte past."

De weerlegging is hetzelfde als bij de vorige argumenten. Het minste wat men uit deze hadith kan halen, is qiyaas, oftewel analogie. Zoals we weten

[136] Jami' al Masaa'il

kan qiyaas niet worden gebruikt wanneer het ingaat tegen een bewijs of tegen de As-Sunnah Tarkiyyah, zoals we bij de eerste weerlegging uitgebreid hebben genuanceerd. Dat is hier precies het geval, waardoor deze qiyaas onjuist is.

Zelfs als deze qiyaas correct zou zijn, biedt het nog steeds geen bewijs voor het vieren van de Mawlid. De qiyaas wordt namelijk getrokken tussen de vrijdag en de Mawlid, terwijl er op vrijdag geen viering wordt gehouden.

Tot slot is deze qiyaas een geïnnoveerde interpretatie die de vrome voorgangers niet kenden. Zoals we eerder uitgebreid hebben verduidelijkt mogen we enkel kiezen uit de opvattingen van de geleerden van vroeger en mogen we geen nieuwe opvattingen innoveren, voor de uitgebreide uitleg daarop zie pagina xxx. De vrome voorgangers kenden deze hadith en hebben hieruit nooit afgeleid dat er een bewijs voor de Mawlid in zit.

De 7e onjuiste bewijsvoering: Het feit dat de Profeet ﷺ iets niet heeft gedaan, betekent niet dat het haram is

De Profeet ﷺ heeft bijvoorbeeld ook niet met het vliegtuig gereisd en bepaalde soorten voedsel niet gegeten. Niemand zal zeggen dat deze zaken haram zijn, enkel omdat de Profeet ﷺ ze niet heeft gedaan. Kortom: "Het feit dat de Profeet ﷺ iets niet heeft gedaan, betekent niet automatisch dat het haram is."

De weerlegging daarop

Hier wordt waarheid met valsheid vermengd. Het klopt inderdaad dat het feit dat de Profeet ﷺ iets niet heeft gedaan, niet automatisch betekent dat het haram is. Anders zou het leven erg moeilijk worden, omdat we dan bij iedere handeling zouden moeten controleren of de Profeet ﷺ deze wel of niet heeft verricht.

Maar wat hier door elkaar wordt gehaald, is dat de regel "het feit dat de Profeet ﷺ iets niet heeft gedaan, betekent niet dat het haram is" alleen van toepassing is op wereldse zaken. Je kunt bijvoorbeeld niet zeggen: "Het feit dat de Profeet ﷺ het niet heeft gedaan, betekent niet dat het haram is", en vervolgens Dhuhr vijf rakaʿat bidden. De regel met betrekking tot aanbiddingen is namelijk precies andersom: bij aanbiddingen geldt dat alles verboden is totdat er bewijs is dat Allaah deze aanbidding heeft voorgeschreven. Voor een uitgebreidere uitleg van deze twee regels, kan men teruggaan naar het hoofdstuk "2 belangrijke fundamenten".

Dit is de reden waarom het argument "de Profeet ﷺ heeft het niet gedaan, dus het is niet per se haram" in het geval van de Mawlid onjuist is. Integendeel, er zijn veel bewijzen die aantonen dat het niet toegestaan is om iets nieuws aan de religie toe te voegen. Wanneer de Profeet ﷺ iets niet heeft gedaan en wij het vervolgens als een vorm van aanbidding invoeren, dan voegen we daarmee iets nieuws toe aan de religie.

Daarnaast hebben we in dat hoofdstuk ook behandeld dat het correct is om het "nalaten" van de Profeet ﷺ als bewijs te gebruiken. De Sahabah hebben dit namelijk ook gedaan, zoals blijkt uit meerdere overleveringen die we daar hebben aangehaald. Zoals we eerder hebben gezien, baseerden

de Sahabah hun afkeuring van een bepaalde daad soms juist op het feit dat de Profeet ﷺ deze daad niet had verricht. Dit is ook volkomen logisch en vormt een sterk argument. De Profeet ﷺ ontving 23 jaar lang openbaring en heeft ons zelfs geleerd hoe wij ons na het toiletteren moeten reinigen en hoe vaak wij ons moeten vegen. Als hij ons zelfs zulke details heeft geleerd, zou hij ons dan niet hebben geleerd hoe wij onze liefde voor hem kunnen tonen door middel van een jaarlijkse Mawlid viering, als dit werkelijk een goede daad was?

De 8e onjuiste bewijsvoering: De Mawlid is onschuldig en een goede innovatie

We weten inderdaad dat de Mawlid niet bestond, dus het is inderdaad vanuit dat perspectief een innovatie, maar het is een goede innovatie omdat we alleen het goede verrichten.

De weerlegging daarop

Er bestaat geen "goede bid'ah". Dit hebben we al weerlegd en uitvoerig uitgelegd, met een uitleg die zo helder is als de zon, in het hoofdstuk "Bestaat er een goede bid'ah?". Daarom is er geen reden om de volledige weerlegging hier opnieuw te noemen. Daarnaast wordt niet door mij of jou bepaald wat goed of slecht is. Het is Allaah Die bepaalt wat goed en slecht is, en niet ons gevoel. Het feit dat iemand het gevoel heeft dat er bij de Mawlid niets verkeerds wordt gedaan, is geen bewijs maakt iets niet automatisch goed. Als er geen bewijs is, dan kunnen we de aanbidding niet goedkeuren.

De Profeet ﷺ heeft gezegd[137]:

إنه لم يكن نبي قبلي إلا كان حقا عليه أن يدل أمته على خير ما يعلمه لهم، وينذرهم شر ما يعلمه لهم

"Voorwaar, er was geen profeet vòòr mij behalve dat het zijn plicht was om zijn gemeenschap te wijzen op de goedheid die hij voor hen kende en hen te waarschuwen voor de slechtheid die hij voor hen kende."

Daarnaast heeft de Profeet ﷺ gezegd[138]:

قد تركتكم على البيضاء ليلها كنهارها لا يزيغ عنها بعدي إلا هالك

"Ik heb jullie achtergelaten op een helder en duidelijk pad, de nacht ervan is als de dag. Niemand wijkt er na mij van af, behalve degene die ten onder gaat."

Ash-Shanqeeti zegt[139]:

لا يجوز أن يعبد الله إلا بما جاء به الرسول

"Het is niet toegestaan om Allaah te aanbidden met iets anders dan wat de Boodschapper heeft gebracht."

---

137 Authentiek overgeleverd door Muslim
138 Overgeleverd door Ahmed en ibn Majah en Authentiek verklaard door Al Albani
139 Tafsir Adwaa al Bayaan

De 9e onjuiste bewijsvoering: Geen ene geleerde zegt dat houden van een viering haram is, de Mawlid is enkel een onschuldige viering

De weerlegging daarop

Dit is niet zomaar een viering, maar een viering waarmee men dichter bij Allaah wil komen. In dat geval zeggen we: als je dichter bij Allaah wilt komen door middel van een bepaalde daad, dan dien je dat te doen op de manier waarop de Profeet ﷺ ons dat heeft uitgelegd.

In dit verslag zijn al veel bewijzen gegeven over het volgen van de Profeet ﷺ en het niet innoveren van nieuwe daden. Keer daarvoor terug naar de eerdere hoofdstukken.

Het lijkt er trouwens op dat degene die deze misvatting naar voren brengt opnieuw een wereldse viering verwart met een religieuze viering. Inderdaad, met het houden van een onschuldige wereldse viering is op zichzelf niets mis.

Maar de Mawlid is geen wereldse viering. Het is een viering met de bedoeling om dichter bij Allaah te komen. In dat geval is de viering niet langer onschuldig, maar ben je vervallen in het innoveren van iets nieuws in de religie.

En we weten hoe gevaarlijk innovaties zijn. Lees daarvoor het hoofdstuk “7 redenen voor de ernst van bid'ah”.

Tot slot wil ik de lezer waarschuwen tegen het beoordelen van daden op basis van gevoel. Wanneer men naar de Mawlid kijkt, ziet men mensen gezellig samen in de moskee zitten, niemand kwaad doen en gezamenlijk Allaah gedenken. Het is dan gemakkelijk voor iemand die geen basiskennis heeft om misleid te raken en te denken dat er "te" moeilijk wordt gedaan over de Mawlid en dat het slechts een onschuldige bijeenkomst is.

Kijk daarvoor uit. We oordelen niet op basis van gevoel, maar op basis van bewijs. De bewijzen hebben aangetoond dat de Mawlid een innovatie is, zoals we hebben verduidelijkt. Daarmee valt de Mawlid onder de 7 redenen waarom bid'ah zo ernstig is.

En de ironie is dat de reden waarom bid'ah juist zo gevaarlijk is, precies hiermee te maken heeft. Men kan er namelijk gemakkelijk door misleid raken en gaan denken dat iets goed is, terwijl het in werkelijkheid een innovatie is.

Weet dat bid'ah een ernstige zonde is, en weet dat we Allaah niet mogen aanbidden behalve met datgene wat Hij, de Verhevene, en Zijn Profeet ﷺ hebben voorgeschreven. Degenen die innoveren, zijn hierin Allaah en Zijn Profeet ﷺ voorbijgegaan en zijn verder gegaan waar zij hadden moeten stoppen. Dit opzichzelf is al een kwalijke zaak hoe onschuldig het ook lijkt.

De 10e onjuiste bewijsvoering: De moslims in deze tijd zijn zwak en hebben een viering nodig om hun imaan en geloof te versterken

De weerlegging daarop

Als de moslims zwak zijn, is dat geen rechtvaardiging om innovaties aan de religie toe te voegen. Daarnaast hebben we de Mawlid niet nodig, omdat de islam zelf momenten heeft aangewezen waarop de gelovige zijn imaan en geloof kan versterken. Denk bijvoorbeeld aan de maand Ramadan en de eerste tien dagen van Dhul-Hijjah. De islam heeft geen extra 'Eid nodig.

Er is mooi principe dat Ibn Taymiyyah noemt, hij zegt[140]:

وأما ما لم يحدث سبب يحوج إليه أو كان السبب المحوج إليه بعض ذنوب العباد فهنا لا يجوز الإحداث

"Wat betreft datgene waarvoor geen aanleiding is ontstaan die daartoe noodzaakt, of waarvan de aanleiding die ertoe heeft geleid enkele zonden van de mensen zijn, dan is het in dat geval niet toegestaan om iets nieuws in de religie te introduceren."

Dus wanneer de moslims verzwakt zijn door hun zonden, is dit geen reden om nieuwe zaken in de religie van Allaah te introduceren. Integendeel, de moslims moeten worden opgeroepen om hun zonden achter zich te laten, zich te bekeren en terug te keren naar de religie van Allaah. Daarnaast waren er ook in de tijd van de vrome voorgangers periodes waarin de moslims zwak waren. Toch kwamen de geleerden in die tijden niet met innovaties of met de Mawlid om de moslims een extra zetje te geven.

Hoe kunnen wij dat dan wel doen en daardoor afwijken van de weg van de Salaf?!

[140] Iqtidaa siraat al mustaqeem

Conclusie van de misvattingen

Zoals je wellicht al hebt gezien, zit er een patroon in het antwoorden van deze misvattingen en onjuiste bewijsvoeringen. Daarom zou ik je graag een samenvatting willen geven van de stelregels waarmee je iedere bid'ah kunt herkennen en weerleggen. Dit is echter slechts een samenvatting. Het is daarom aan te raden om ook de uitgebreide uitleg te lezen.

De twee belangrijke principes:

Niet alles wat de Profeet ﷺ niet heeft gedaan, is direct een bid'ah. Uiteraard vallen wereldse zaken hierbuiten, zoals het feit dat de Profeet ﷺ bepaalde soorten eten niet heeft gegeten.

Daarnaast zijn er twee situaties waarin het nalaten van de Profeet ﷺ niet betekent dat iets een bid'ah is:

1. De Profeet ﷺ deed iets niet omdat de aanleiding en reden om die daad te verrichten niet aanwezig waren. In dat geval is het geen bid'ah als wij die daad wel verrichten wanneer de aanleiding en reden daarvoor wel aanwezig zijn.
2. De Profeet ﷺ deed iets niet, terwijl de aanleiding en reden daarvoor wel aanwezig waren, maar er was een obstakel dat hem en de Sahabah verhinderden om die daad te verrichten. In dat geval is het ook niet een bid'ah om die daad te verrichten wanneer de aanleiding en reden daarvoor bij ons aanwezig zijn.

Daarnaast is een belangrijk fundament dat de As-Sunnah Tarkiyyah een bewijs is en als bewijsvoering kan worden gebruikt. Zo baseerden de Sahabah hun afkeuring van bepaalde daden op het feit dat de Profeet ﷺ deze had nagelaten, zoals we eerder hebben laten zien. Het nalaten van de Profeet ﷺ behoort namelijk tot de Sunnah, net zoals zijn daden tot de Sunnah behoren. Wanneer de aanleiding voor het verrichten van een bepaalde daad aanwezig was en er geen belemmering was om deze te verrichten, dan is dit nalaten van de Profeet ﷺ op zichzelf een bewijs. Hier moet dus rekening mee worden gehouden bij het interpreteren van de bewijzen. Men kan daarom niet simpelweg een hadith aanhalen om de Mawlid te bewijzen, terwijl dit in strijd is met de As-Sunnah Tarkiyyah, aangezien de As-Sunnah Tarkiyyah een bewijs opzich zelf is.

As-Sunnah Tarkiyyah is jouw schild tegen bid'ah. Als iemand een innovatie probeert te bewijzen met een algemene ayaah of hadith, dan specificeert de As-Sunnah Tarkiyyah deze ayaah of hadith en laat het zien dat dit niet onder de bedoeling van de ayaah of hadith valt.

Zo ook, als er een mutlaq bewijs wordt aangehaald om een bid'ah te bewijzen, dan brengt de As-Sunnah Tarkiyyah daar taqyid op aan.

En als er een moejmal bewijs wordt aangehaald, dan brengt de As-Sunnah Tarkiyyah daar tabyeen op aan.

Kortom, elk bewijs dat wordt aangehaald om een bid'ah goed te keuren, dient in het licht van de Sunnah te worden begrepen. Hieronder valt ook het nalaten van de Profeet ﷺ, oftewel de As-Sunnah Tarkiyyah.

Tot slot hebben we het begrip van de Salaf. We mogen geen nieuwe opvattingen innoveren, noch interpretaties aanneme die leiden tot nieuwe,

geïnnoveerde opvattingen. Daarnaast nemen we het begrip van de Sahabah en de vrome voorgangers in acht. Zij kenden de gehele Koran, kenden de uitspraken van de Profeet ﷺ, waren het meest ijverig in het doen van het goede en hadden het beste begrip van de religie. Als iemand een interpretatie uit een ayaah of hadith haalt die de Sahabah en de vrome voorgangers niet hadden, dan wordt deze verworpen.

Met de As-Sunnah Tarkiyyah en het begrip van de Salaf is er geen enkele weg om een bid'ah goed te keuren, ongeacht welk bewijs daarvoor wordt aangehaald.

Een misvatting rondom de woorden van Ibn Taymiyyah

Er verspreidt zich een misvatting rondom de woorden van Ibn Taymiyyah. Er wordt beweerd dat Ibn Taymiyyah de Mawlid niet duidelijk als een innovatie heeft verklaard. Zo worden zijn woorden aangehaald om te bewijzen dat iemand zelfs beloond zou kunnen worden voor het bijwonen van een Mawlid-viering.

Ibn Taymiyyah zegt[141] namelijk:

فتعظيم المولد، واتخاذه موسما، قد يفعله بعض الناس، ويكون له فيه أجر عظيم لحسن قصد وتعظيمه لرسول الله ﷺ

"Het hoogachten van de Mawlid en het instellen ervan als feest kan door sommige mensen worden gedaan. Zij kunnen hiervoor een grote beloning

[141] Iqtidaa as-Siraat al-Mustaqeem

krijgen vanwege hun goede intentie en het hoogachten van de Boodschapper van Allaah ﷺ."

Weerlegging

Ten eerste, wil ik duidelijk maken dat deze kwestie geen invloed heeft op het oordeel over de Mawlid. Stel inderdaad dat de mening van Ibn Taymiyyah is dat de Mawlid aanbevolen is, dan is dat geen islamitisch bewijs. Een geleerde heeft bewijs namelijk nodig en is niet op zichzelf een bewijs. Men mag een geleerde bovendien niet een geleerde blindvolgen wanneer het bewijs hem duidelijk is geworden, zoals we eerder hebben uitgelegd.

Ten tweede, de woorden van Ibn Taymiyyah gaan duidelijk over de 'intentie' van degene die de Mawlid viering bijwoont. Hij zegt dat hij 'mogelijk' is dat hij voor zijn intentie beloond word. Het gaat dus over de intentie en niet over de Mawlid zelf. Aangezien men niet voor de Mawlid beloond kan worden, het juist een zonde is. Dit zegt Ibn Taymiyyah duidelijk in hetzelfde boek als de aangehaalde uitspraak, namelijk in het boek Iqtidaa as Siraat al Mustaqeem. Daar zei hij:

كذلك ما يحدثه بعض الناس إما مضاهاة للنصارى في ميلاد عيسى عليه السلام، وإما محبة للنبي صلى الله عليه وسلم وتعظيما له، والله قد يثيبهم على هذه المحبة والاجتهاد لا على البدع من اتخاذ مولد النبي صلى الله عليه وسلم عيدا

"Ook wat sommige mensen invoeren: ofwel omdat zij de christenen navolgen in hun viering van de geboorte van ʿIsa, alayhi as-salaam, ofwel uit liefde voor de Profeet ﷺ en om hem te eren. **Allaah kan hen**

belonen voor deze liefde en hun inspanning, maar niet voor de bid'ah, zoals het maken van de geboortedag van de Profeet ﷺ tot een feestdag."

Hier zegt Ibn Taymiyyah expliciet dat men niet beloond kan worden voor de innovatie van de Mawlid zelf, maar enkel voor de intentie. Een verdere toelichting hierop. Er zijn moslims die onwetend zijn, niet weten dat de Mawlid een innovatie is en misleid zijn door imams die uitnodigen naar innovaties. Zo'n persoon kan, omdat hij niet beter weet, 'mogelijk' beloond worden vanwege zijn oprechtheid en goede intentie en het feit dat hij niet beter wist. Hij houdt van de geleerde, dacht dat er goedheid in zat en dacht dat de geleerde op de waarheid was, en is daardoor misleid. Het gaat dus duidelijk enkel om de intentie en niet om de daad zelf.

Ibn Taymiyyah zegt letterlijk na de aangehaalde uitspraak[142]:

كما قدمته لك أنه يحسن من بعض الناس، ما يستقبح من المؤمن المسدد

"Zoals eerder uitgelegd, geldt dit enkel voor sommige mensen, terwijl het voor de standvastige gelovige verafschuwend is. "

Dit maakt duidelijk dat Ibn Taymiyyah aangeeft dat deze beloning die men kan krijgen voor de intentie enkel geldt voor sommige mensen, en niet voor de standvastige gelovige.

[142] Iqtidaa as-Siraat al-Mustaqeem

Ten derde, Ibn Taymiyyah, als hij wil zeggen dat men beloond wordt voor zowel de intentie als de daad zelf, dan is hij daarin expliciet. Zo zegt[143] hij over een ander onderwerp:

فهذا يثاب على هذه النية والفعل

"Deze persoon wordt beloond voor deze intentie en daad."

Hij zegt hier expliciet dat degene zowel voor de daad als voor de intentie wordt beloond aangaande een ander onderwerp. Wanneer Ibn Taymiyyah dus wil aangeven dat iemand voor beide wordt beloond, maakt hij dit duidelijk en noemt hij zowel de daad als de intentie. Dit heeft hij echter niet gezegd met betrekking tot de Mawlid. Dit maakt duidelijk dat hij daar enkel en alleen verwijst naar de beloning voor de intentie, en niet naar de Mawlid zelf.

Er is trouwens niets mis met het feit dat een onwetend persoon 'mogelijk' door Allaah beloond kan worden, want voor Allaah is alles mogelijk. Dit behoort namelijk tot de zaken van het ongeziene en laten we over aan Allaah. Waar we wel over kunnen oordelen, is de daad zelf.

Ten vierde, er wordt gezegd dat Ibn Taymiyyah deze woorden juist aan het begin van zijn weerlegging van de Mawlid heeft genoemd. Hij deed dit om het hart van de lezer te verzachten, zodat deze ontvankelijker zou zijn voor zijn weerlegging van de Mawlid en deze beter zou accepteren.

Ten vijfde, Ibn Taymiyyah heeft duidelijk verklaard dat de Mawlid een innovatie is, niet alleen de Mawlid maar werkelijk elke innovatie. Dit doet

---

[143] Majmo Al Fatawa

hij in hetzelfde boek waarin hij deze uitspraak heeft gedaan, namelijk Iqtidaa as-Siraat al-Mustaqeem, en ook in Majmooʿ al-Fataawa.

Hij zegt[144] namelijk:

وأما اتخاذ موسم غير المواسم الشرعية كبعض ليالي شهر ربيع الأول التي يقال إنها ليلة المولد، أو بعض ليالي رجب، أو ثامن عشر ذي الحجة، أو أول جمعة من رجب، أو ثامن شوال الذي يسميه الجهال عيد الأبرار، فإنها من البدع التي لم يستحبها السلف ولم يفعلوها

"Wat betreft het maken van andere vaste vieringen dan de vieringen die in de sharia zijn voorgeschreven, **zoals sommige nachten van de maand Rabi al-Awwal waarvan wordt gezegd dat het de nacht van de geboorte is**, of sommige nachten van Rajab, of de achttiende van Dhul-Hijjah, of de eerste vrijdag van Rajab, of de achtste van Shawwal die onwetenden 'Eid al-Abrar noemen: **dit zijn allemaal innovaties** die de vrome voorgangers niet hebben aanbevolen en ook niet hebben gedaan."

Hij zei[145] ook:

كذلك ما يحدثه بعض الناس إما مضاهاة للنصارى في ميلاد عيسى عليه السلام، وإما محبة للنبي صلى الله عليه وسلم وتعظيما له، والله قد يثيبهم على هذه المحبة والاجتهاد لا على البدع من اتخاذ مولد النبي صلى الله عليه وسلم عيدا

"Ook wat sommige mensen invoeren: ofwel omdat zij de christenen navolgen in hun viering van de geboorte van ʿIsa, alayhi as-salaam, ofwel uit liefde voor de Profeet ﷺ en om hem te eren. Allaah kan hen belonen

[144] Majmo Al Fatawa
[145] Iqitidaa siraat al mustaqeem

voor deze liefde en hun inspanning, maar niet voor de bid'ah, **zoals** het maken van de geboortedag van de Profeet ﷺ tot een feestdag."

Hoe kan men de duidelijke en expliciete uitspraken van Ibn Taymiyyah terzijde schuiven en zich vervolgens beroepen op een enkele, op zichzelf genomen vage passage? Het is opmerkelijk hoe ver men soms gaat om een bid'ah te verdedigen, door de woorden van een geleerde uit hun context te halen en vervolgens bij mensen de indruk te wekken dat zijn woorden een bewijs vormen voor de Mawlid. Men zegt dan: "Degenen die de Mawlid een innovatie noemen, zullen je nooit laten zien wat Ibn Taymiyyah over de Mawlid heeft gezegd." Dit is niet alleen misleidend, maar getuigt ook van een onjuiste omgang met de woorden van geleerden.

Ibn Taymiyyah zegt[146]:

من في قلبه مرض يأخذ من كل كلام ما يناسب مرضه

"Degene wiens hart een ziekte bevat, neemt uit iedere uitspraak datgene wat bij zijn ziekte past."

Tot slot, ook al zouden we ervan uitgaan dat Ibn Taymiyyah de Mawlid op een vage wijze zou goedkeuren wat absoluut niet het geval is, zoals we hebben verduidelijkt, dan nog geldt dat de duidelijke en directe uitspraken van een geleerde over een onderwerp voorrang hebben op een vage uitspraak. De muhkam krijgt voorrang op de mutashabih. De duidelijke woorden van Ibn Taymiyyah over dat werkelijk elke bid'ah een dwaling is en dat ook de Mawlid een dwaling is zoals hij noemde, kan niet aan de kant worden geschoven vanwege een vage interpretatie vatbare uitspraak.

[146] Jami' al Masaa'il

Laatste advies

Sulaymaan ibn Jaasir zei[147] tegen zijn zoon:

لا تعجب ممن هلك كيف هلك ولكن اعجب ممن نجا كيف نجا

"Verwonder je niet over degene die ten onder is gegaan en hoe hij ten onder is gegaan, maar verwonder je over degene die gered is en hoe hij gered is."

Houd je niet bezig met wie is afgedwaald en hoe hij is afgedwaald. Houd je bezig met de leiding voor jezelf en vraag Allaah om hulp. Houd je vast aan de Sunnah van de Profeet en volg de weg van de Sahabah. Hun begrip van de Islam is het beste begrip en is de veiligste weg. Zelfs voor degene die na de duidelijke bewijzen, de waterdichte weerleggingen waar geen druppel doorheen lekt, de helder uiteengezette feiten en de argumenten die ieder verstandig persoon met een gezond hart zou moeten accepteren, nog steeds twijfelt, is het beter en veiliger om ervan weg te blijven. Weet namelijk dat er een consensus bestaat dat het vieren van de Mawlid niet verplicht is. Wie geen Mawlid viert, daarvan zegt niemand dat hij zondig is. Maar degene die het wel viert heeft geen bewijs om zijn innovatie mee in te dekken.

[147] Al Hiliyah van Abu Noe'aym

De Profeet heeft gezegd[148]:

وإنه من يعش منكم بعدي فسيرى اختلافا كثيرا، فعليكم بسنتي وسنة الخلفاء الراشدين المهديين، عضوا عليها بالنواجذ

“En voorwaar, degene van jullie die na mij leeft, zal veel meningsverschillen zien. Houd je daarom vast aan mijn Sunnah en de Sunnah van de rechtgeleide kaliefen, houd hier stevig aan vast.”

Het heeft mij een heel boek gekost om deze dwaling duidelijk te weerleggen. Bi’dah in de religie is netals onzuiverheid dat op je kleding komt, het komt immers gemakkelijk op kleding terecht, maar het kost veel moeite om het weer schoon te krijgen. Meningsverschillen in de onder de moslims is een ziekte en de genezing is het vasthouden van de Sunnah van onze geliefde Profeet ﷺ.

Allaah, U weet dat onze mogelijkheden te beperkt zijn om deze misstanden tegen te gaan en deze slechte zaken te verwijderen.

Wij hebben niets anders in ons vermogen dan te waarschuwen en het door te geven, en dat hebben wij gedaan.

148 Abu Dawud, Ahmed, At-tirmidhi, ibn Maajah en anderen. Authentiek verklaard door At-Tirmidhi, Abu Noe’aym in al hiliyah en anderen.

Op mij is het verduidelijken van de waarheid en de leiding van de mensen zit niet in de hand, voor de hoogmoedige verwerper zeg ik, Allaah zegt[149] in de Koran:

فمن اهتدى فإنما يهتدي لنفسه ومن ضل فإنما يضل عليها

"Zeg: "O mensheid! Nu is de Waarheid tot jullie gekomen van jullie Heer. Dus iedereen die Leiding ontvangt, doet het goede voor zichzelf, en iedereen die dwaalt doet het voor zijn eigen verlies."

En Allaah weet het beste.

Jullie oprechte adviesgever, een oprechte boodschap,

Jullie broeder Adam

Ik vraag Allaah om mij en jou leiding te schenken en om Hem te ontmoeten in een toestand waar Hij tevreden over is.

---

[149] Surah Yunus, ayaah 108